

การศึกษาแนวทางการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิชญ์โลก เขต 1

การค้นคว้าอิสระเสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2565
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

การศึกษาแนวทางการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

การค้นคว้าอิสระเสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2565
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

การค้นคว้าอิสระ เรื่อง "การศึกษาแนวทางการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1"
ของ กัมปนาท นาคบัว
ได้รับการพิจารณาให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สถิรพร เขาวนชัย)

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา ศรีพันธ์)

หัวหน้าภาควิชาบริหาร วิจัย และพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา

ชื่อเรื่อง	การศึกษาแนวทางการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิษณุโลก เขต 1
ผู้วิจัย	กัมปนาท นาคบัว
ประธานที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สถิรพร เซาว์นชัย
ประเภทสารนิพนธ์	การค้นคว้าอิสระ กศ.ม. การบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2565
คำสำคัญ	ความปลอดภัย, งานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา

บทคัดย่อ

วิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาแนวทางการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา 2. เพื่อศึกษาแนวทางการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอนได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา 21 คน ครูผู้สอนจำนวน 289 คน รวม 310 คน ได้มาโดยวิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น โดยกำหนดสัดส่วนตามกลุ่มวิชาการ เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสัมภาษณ์ และวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการศึกษาการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ จากอาคารเรียน อาคารประกอบ (มีร้อยละของการปฏิบัติสูงสุด) พบว่า การแต่งตั้งบุคลากรในการดูแลรักษาอาคารสถานที่ ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ มีร้อยละของการปฏิบัติสูงสุด พบว่า การให้ครูและนักการภารโรงอยู่เวรยามรักษาความปลอดภัยอย่างเคร่งครัดในแต่ละวันและยามวิกาล ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม การล้วงละเมิดทางร่างกายและจิตใจ มีร้อยละของการปฏิบัติสูงสุด พบว่า การจัดบรรยากาศภายในห้องเรียนและสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้มีความปลอดภัย ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขด้านสุขภาพอนามัยของนักเรียน ด้านโรคติดต่อและโรค

ระบาด มีร้อยละของการปฏิบัติสูงสุด พบว่า การแยกนักเรียนที่ป่วยและนักเรียนที่สัมผัสโรคติดต่อ ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขด้านสัตว์มีพิษ มีร้อยละของการปฏิบัติสูงสุด พบว่า การจัดสภาพแวดล้อมให้สะอาดร่มรื่น ตัดแต่งต้นไม้กำจัดแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์มีพิษ

2. ผลการศึกษาแนวทางการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญตระหนักของความปลอดภัยมาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ โดยการมีการประชุมวางแผนแนวทางป้องกัน แต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบอย่างต่อเนื่อง และสำรวจสภาพอาคารสถานที่ให้มีความพร้อมในใช้งาน จัดทำคู่มือการใช้งาน บำรุงรักษาวัสดุอุปกรณ์ และประสานความร่วมมือกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในอุบัติเหตุและอุบัติเหตุที่จะเกิดในระบบเครือข่าย และครูผู้รับผิดชอบงานควรจัดการเรียน การสอนแบบบูรณาการสร้างองค์ความรู้ความปลอดภัย และจัดกิจกรรมโครงการเพื่อป้องกันการเกิดอุบัติเหตุและอุบัติเหตุ

Title	STUDY THE GUIDELINE OF SCHOOL SECURITY OPERATIONS IN SCHOOL UNDER THE OFFICE OF PHITSANULOK PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1
Author	Kumpanad Nakbua
Advisor	Assistant Professor Sathiraporn Chaowachai, Ph.D.
Academic Paper	M.Ed. Independent Study in Educational Administration, Naresuan University, 2022
Keywords	MOE Safety center, security school

ABSTRACT

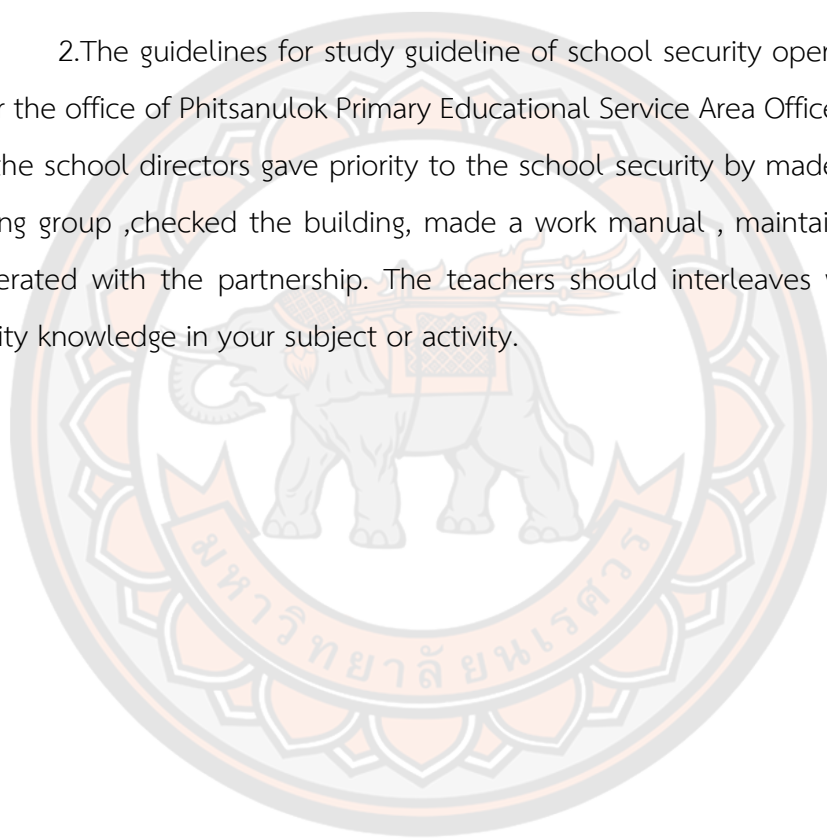
The objective of this research was to study the guideline of school security operations in school under the office of Phitsanulok Primary Educational Service Area Office 1. The research methodology consists of 2 parts; The first part was to study the operation of school security in school under the office of Phitsanulok Primary Educational Service Area Office 1. The 310 samples consisted of 21 school directors and 289 teachers from academic department by stratified sampling. The research instrument was a questionnaires. The data were analyzed using statistics including mean and standard division. The second part was to study guideline of school security operations in school under the office of Phitsanulok Primary Educational Service Area Office 1. Data were obtained from interviewing 3 experts, selected by purposive sampling. The data were analyzes using content analysis.

The results of this research were as follow:

1.The results of study the operations of school security in school under the office of Phitsanulok Primary Educational Service Area Office 1, Measurement preventive operation and problem solving accidentally from building in school, it was found that the school had a juristic teachers got the highest mean. Measurement for preventive operation and problem solving accidentally from natural it was found that the teachers and janitors were assigned to watch out a school at night had the highest

mean. Measurement for preventive operation and problem solving in sexual harassment and mental harassment in society it was found that surrounding in classroom and school had the highest mean. Measurement for preventive operation and problem solving about student's health in contagion and epidemic diseases it was found that isolation and social distancing had the highest mean. Measurement for preventive operation and problem solving in venomous it was found that nice environment had the highest mean.

2.The guidelines for study guideline of school security operations in school under the office of Phitsanulok Primary Educational Service Area Office 1, it was found that the school directors gave priority to the school security by made a plane , set a working group ,checked the building, made a work manual , maintain the tools and cooperated with the partnership. The teachers should interleaves with the school security knowledge in your subject or activity.

ประกาศคุณูปการ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในความกรุณาของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สถิรพร เขาวนชัย อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษา ค้นคว้าอิสระที่ได้ให้คำแนะนำ คำปรึกษา และข้อเสนอแนะในการปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างยิ่ง จนการศึกษา ค้นคว้าอิสระสำเร็จสมบูรณ์ได้ ผู้วิจัย ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบคุณคุณผู้เชี่ยวชาญและคณะผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้ความอนุเคราะห์แก่ผู้วิจัยในการให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะในการตรวจสอบเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การสัมภาษณ์ และให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการทำวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดีจึงจนสามารถทำวิจัยฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 จำนวน 310 คน ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ อำนวยความสะดวกให้ความร่วมมือเป็นอย่างยิ่งในการเก็บข้อมูลและตอบแบบสอบถาม

ขอขอบคุณพี่น้องนิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา รุ่นที่ 33 ที่สนับสนุนช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา คอยมอบกำลังใจมาโดยตลอดในการวิจัยครั้งนี้

เหนือสิ่งอื่นใดขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา ของผู้วิจัยที่ให้กำลังใจ ให้คำปรึกษา และการสนับสนุนในทุก ๆ ด้าน อย่างดีที่สุดเสมอมา

คุณค่าและคุณประโยชน์อันพึงจะมีจากการศึกษา ค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบและอุทิศ แต่ผู้มีพระคุณทุก ๆ ท่าน ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า งานวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาต่อไป

กัมปนาท นาคบัว

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
ประกาศคุุณุปการ.....	ช
สารบัญ.....	ซ
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	๗
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
การดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา.....	10
ความหมายของความปลอดภัย.....	10
ความสำคัญของความปลอดภัยของสถานศึกษา.....	12
ขอขบายการดำเนินการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา.....	13
แนวทางการดำเนินงานความปลอดภัยของสถานศึกษา.....	19
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1.....	62

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	63
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	66
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	67
ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1.....	67
ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1.....	71
บทที่ 4 ผลการวิจัย.....	75
ตอนที่ 1 ผลการศึกษาการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1.....	76
ตอนที่ 2 ผลการศึกษาแนวทางการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1.....	105
บทที่ 5 บทสรุป.....	113
สรุปผลการวิจัย.....	113
อภิปรายผลการวิจัย.....	120
ข้อเสนอแนะ.....	125
บรรณานุกรม.....	127
ภาคผนวก.....	132
ประวัติผู้วิจัย.....	165

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 แสดงการเลือกกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ปีการศึกษา 2565.....	68
ตาราง 2 แสดงวันเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลแนวทางการดำเนินงานรักษาความปลอดภัย	74
ตาราง 3 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน	76
ตาราง 4 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ.....	77
ตาราง 5 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ.....	79
ตาราง 6 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ.....	81
ตาราง 7 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ.....	82
ตาราง 8 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ.....	83

ตาราง 25 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขด้านสัตว์มีพิษ.....	104
ตาราง 26 แสดงผลการศึกษาแนวทางการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1.....	105

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....66

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2560–2579) จึงได้ตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาที่เกิดจากความก้าวหน้าทางวิทยาการและเทคโนโลยีของโลกยุคศตวรรษที่ 21 เป็นพลวัตที่ก่อให้เกิดความท้าทายในด้านการเปลี่ยนแปลงของบริบทเศรษฐกิจและสังคมโลก อันเนื่องจากการปฏิวัติดิจิทัล (Digital Revolution) ประเทศเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ในอนาคตอันใกล้ การติดกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลาง ทักษะคน ความเชื่อ ค่านิยม วัฒนธรรม และพฤติกรรมของประชากรที่ปรับเปลี่ยนไปตามกระแสโลกาภิวัตน์เป็นผลให้เกิดการเร่งแก้ไขปัญหา ทั้งยังเกิดภัยคุกคามต่อความมั่นคงรูปแบบใหม่ที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนและประเทศชาติมีความซับซ้อนและรุนแรงมากขึ้น ซึ่งภัยในแต่ละด้านล้วนมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศกรอบนโยบาย Quick Win 7 วาระเร่งด่วน ข้อที่ 1 ความปลอดภัยของผู้เรียน กระทรวงศึกษาธิการมองเห็นภัยที่เกิดแก่นักเรียนครู และบุคลากรทางการศึกษา ที่เกิดขึ้นซ้ำและส่งผลกระทบต่อสภาพร่างกายและจิตใจในหลายปีที่ผ่านมา เช่น ภัยจากการคุกคามทางเพศ ภัยจากการกลั่นแกล้งรังแก (Bully) รวมถึงภัยที่เกิดจากโรคอุบัติใหม่ ได้แก่ การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) เป็นผลให้เป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้และสวัสดิภาพชีวิตของนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา

นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งมั่นในการพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็น “การศึกษาขั้นพื้นฐานวิถีใหม่ วิถีคุณภาพ” มุ่งเน้นความปลอดภัยในสถานศึกษา ส่งเสริมโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียมและบริหารจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมุ่งเน้นพัฒนาระบบและกลไกในการดูแลความปลอดภัยให้แก่ผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาและสถานศึกษา จากภัยพิบัติและภัยคุกคามทุกรูปแบบ รวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี สามารถปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่และอุบัติซ้ำส่งเสริมความปลอดภัยสร้างความมั่นใจให้สังคม เพื่อคุ้มครองความปลอดภัยแก่นักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้การป้องกัน ดูแล ช่วยเหลือหรือเยียวยา

จากการที่กระทรวงศึกษาธิการ.วิระ แข้งกสิการ รองปลัดกระทรวง ได้ตระหนักถึงเรื่องความปลอดภัยในสถานศึกษาว่าเป็นเรื่องเร่งด่วน และมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน จึงได้มีการกำหนดให้เรื่องดังกล่าวเป็นหนึ่งในนโยบายหลักของ ศธ. พร้อมทั้ง

มีการขับเคลื่อนการดำเนินงานรอบด้านภายใต้นโยบาย “MOE Safety Center สถานศึกษาปลอดภัย” ในหน่วยงานทุกระดับมาอย่างต่อเนื่องเสมอมา ได้ทำการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนต่อนโยบาย MOE Safety Center สถานศึกษาปลอดภัยซึ่งทำการสำรวจจากประชาชนทุกจังหวัดทั่วประเทศ จำนวนทั้งสิ้น 3,378 หน่วยตัวอย่าง โดยเก็บรวบรวมข้อมูลในรูปแบบการสำรวจออนไลน์ ระหว่างวันที่ 30 มิถุนายน - 4 กรกฎาคม 2565 ผลการสำรวจพบว่า ประสิทธิภาพเกี่ยวกับความปลอดภัยในสถานศึกษาของประชาชน : ประชาชนส่วนใหญ่ร้อยละ 70.57 ระบุว่า ในห้วงปีที่ผ่านมา ตนเองหรือบุตรหลานวัยเรียนไม่เคยประสบกับปัญหาด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา ส่วนอีกร้อยละ 29.43 ระบุว่า ตนเองหรือ บุตรหลานวัยเรียนเคยมีประสบการณ์เกี่ยวกับความปลอดภัยในสถานศึกษาโดยส่วนใหญ่ร้อยละ 12.29 ระบุว่าเคยประสบภัยที่เกิดจากผลกระทบต่อสุขภาพทางร่างกายและจิตใจ เช่น การกลั่นแกล้ง รังแก รongลงมาคือ ร้อยละ 8.61 ระบุว่าเคยประสบภัย ที่เกิดจากอุบัติเหตุในสถานศึกษาร้อยละ 5.92 ระบุว่าเคยประสบภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ เช่น การทะเลาะวิวาท และร้อยละ 2.61 ระบุว่าเคยประสบภัยที่เกิดจากการละเมิดสิทธิ์ เช่น การคุกคามทางเพศ การลงโทษแบบไร้เหตุผล และโครงการ MOE Safety Center เป็นโครงการสำคัญของรัฐบาล “พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี” และกระทรวงศึกษาธิการ (ศธ.) ภายใต้การบริหารงานของ นางสาวตรีนุช เทียนทอง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งให้ความสำคัญเรื่องความปลอดภัยในสถานศึกษา โดยกำหนดให้เป็นวาระแรกใน 7 วาระเร่งด่วนของกระทรวงศึกษาธิการ เพราะตระหนักดีว่าหากสถานศึกษาไม่มีความปลอดภัยแล้ว จะไม่สามารถจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพให้แก่ผู้เรียนได้และยังส่งผลกระทบต่อพัฒนาการศึกษาของไทย รวมถึงการใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมด้วย

จากนโยบาย MOE Safety Center สถานศึกษาปลอดภัย โดยมุ่งเน้นความปลอดภัยในสถานศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการรายงานการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ในปีการศึกษา 2564 พบว่า มีการส่งเสริมและขับเคลื่อนนโยบายสถานศึกษาปลอดภัยทุกสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ได้ให้ความสำคัญและส่งเสริมสนับสนุนผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัด จึงได้กำหนดเป็นนโยบายและจุดเน้น กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมระบบความปลอดภัยทุกรูปแบบของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1,2564)

โรงเรียนนับว่าเป็นสิ่งแวดล้อมที่มีความสำคัญต่อเด็กมาก ทั้งนี้เนื่องจากเด็กจะต้องใช้ชีวิตอยู่วันละ 6 – 7 ชั่วโมง ความรู้ ทักษะ ค่านิยม และประสบการณ์ต่างๆ ที่เด็กได้รับในโรงเรียน

ยอมมีอิทธิพลต่อจิตใจ ความสนใจ และอุดมคติในชีวิตการเรียนต่อไปจนถึงชีวิตในการทำงานของเด็กทุกคน ประการสำคัญโรงเรียนเป็นสถาบันที่จะสร้างเสริมประชาชนให้มีสุขภาพดี มีสติปัญญา เฉลียวฉลาด และมีพฤติกรรมที่ปลอดภัย สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข และทำประโยชน์ให้แก่ประเทศชาติได้เต็มความสามารถ (เอมอัชมา วัฒนบูรานนท์ 2548, น. 101)

ความปลอดภัยในสถานศึกษาจึงเป็นสิ่งสำคัญ ที่มีผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การพัฒนาผลสัมฤทธิ์จะประสบความสำเร็จเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับ การเรียนรู้ อย่างมีความสุขและการได้รับการปกป้องคุ้มครองให้มีความปลอดภัย สถานศึกษาที่มีความปลอดภัยผู้ปกครองจะให้ความไว้วางใจ และความเชื่อมั่นว่าผู้เรียนจะได้รับความรู้ ความงอกงามทางสติปัญญา อารมณ์ อย่างอบอุ่น และปลอดภัยกล่าวคือถ้าการศึกษาคือความเจริญงอกงาม บุคคลจะเจริญงอกงามต้องมีสุขภาพที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ ภายใต้สภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย เช่นเดียวกับประเทศอังกฤษ อเมริกา นิวซีแลนด์ ญี่ปุ่น และฟิลิปปินส์ ประเทศเหล่านี้ ให้ความสำคัญในเรื่องความปลอดภัยเป็นลำดับแรกในการบริหารสถานศึกษา (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2537 น. 134) ดังนั้น การรักษาความปลอดภัยในโรงเรียนจึงเป็นงานที่สำคัญยิ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษาไม่สามารถละเลยได้

สถานศึกษาจึงควรมีบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่สะอาด ถูกสุขลักษณะและมีความปลอดภัย โดยมีการป้องกันอุบัติเหตุ อุบัติภัย และการดูแลรักษาวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ หรือทรัพยากรอื่น ๆ ของสถานศึกษาให้อยู่ในสภาพที่ตีใช้การได้ และไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้เรียน ครู บุคลากรในสถานศึกษา (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา 2554, น.45 - 46) ผู้เรียนทุกคนต้องได้รับความปลอดภัยทั้งทางด้านอุบัติเหตุ อุบัติภัย ปลอดภัยจากปัญหาทางสังคม มีความปลอดภัยด้านสุขภาพ ปลอดภัยจากสัตว์มีพิษ และปลอดภัยจากผลกระทบจากการสูบบุหรี่ และความไม่สงบ ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 มาตรา 63 ได้กำหนดให้โรงเรียนและสถานศึกษาต้องจัดให้มีระบบงานและกิจกรรมในการแนะแนวให้คำปรึกษา และฝึกอบรมแก่นักเรียน นักศึกษาและผู้ปกครอง เพื่อส่งเสริมความประพฤติที่เหมาะสม มีความรับผิดชอบต่อสังคมและจัดความปลอดภัยแก่นักเรียนนักศึกษา สอดคล้องกับคู่มือแนวทางปฏิบัติและมาตรการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษาฉบับ พ.ศ.2552 เพื่อให้เป็นแนวทางปฏิบัติในการดูแลความภัยนักเรียนทุกคนในสถานศึกษา ด้านการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ เช่น อุบัติเหตุจากอาคารเรียน อาคารประกอบ อุบัติเหตุจากบริเวณสถานศึกษา สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา เครื่องมือ เครื่องใช้ อุปกรณ์ต่าง ๆ การเดินทางไป - กลับ การพานักเรียนไปศึกษานอกสถานศึกษา การร่วมกิจกรรมสำคัญ อุบัติภัย เช่น อัคคีภัย วาตภัย อุทกภัย ธรณีพิบัติภัย และปัญหาทางสังคม เช่น การล่วงละเมิดทางร่างกายและจิตใจ สารเสพติด การทะเลาะวิวาท การถูกล่อลวง การลักพา

สื่อลามกอนาจาร อบายมุข ด้านสุขภาพอนามัยนักเรียน ด้านสัตว์มีพิษ และด้านผลกระทบจากการสู้รบและความไม่สงบ

จากที่กล่าวมาข้างต้นนั้นสถานศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะต้องดำเนินการรักษาความปลอดภัยในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรตระหนักและให้ความสำคัญ เพราะนักเรียนเป็นกลุ่มเป้าหมายสำคัญของการจัดการศึกษา ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง ชุมชน จึงต้องแสวงหาหนทางที่ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข ได้รับการปลูกฝังเรื่องความปลอดภัยจนเกิดเป็นนิสัย มีจิตสำนึกแห่งความปลอดภัย (safety culture) และวัฒนธรรมแห่งความปลอดภัย (safety culture) อีกทั้งมีทักษะชีวิตในการดำรงชีพอยู่ท่ามกลางกระแสสังคมที่เปลี่ยนแปลงและพัฒนาตนเองสู่ความเป็นเลิศตามมาตรฐานสากล เช่นเดียวกับการรักษาความปลอดภัยในโรงเรียนของต่างประเทศนั้น พบว่ามีการให้ความสำคัญและมีการพัฒนาในเรื่องนี้เป็นอย่างมาก เช่น มีการเรียนรู้และฝึกปฏิบัติร่วมกันของผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ผู้ปกครองและนักเรียนในการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุและอุบัติภัยอย่างจริงจังเป็นประจำ(กระทรวงศึกษาธิการ สำนักอำนวยการ กลุ่มส่งเสริมสวัสดิภาพและสงเคราะห์นักเรียน 2554.) ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาแนวทางการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 เพื่อนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางการบริหารความปลอดภัยของสถานศึกษาให้มีคุณภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1
2. เพื่อศึกษาแนวทางการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ได้ทราบแนวทางการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1
2. ผู้บริหารสถานศึกษาจะได้นำผลการวิจัยไปใช้ในการวางแผนบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาให้มีความเหมาะสมและมีคุณภาพ

3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 จะได้นำผลการวิจัยไปใช้ในการกำหนดนโยบายวางแผนพัฒนาบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาให้มีความปลอดภัยต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาแนวทางการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 มีขอบเขตงานวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 การวิจัยครั้งนี้ได้ใช้เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษาของคู่มือแนวทางปฏิบัติ และมาตรการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2552 โดยจำแนกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

- 1.1 มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ
- 1.2 มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติภัย
- 1.3 มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม
- 1.4 มาตรการป้องกันและแก้ไขด้านสุขภาพอนามัยของนักเรียน
- 1.5 มาตรการป้องกันและแก้ไขด้านสัตว์มีพิษ

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 113 คน และครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 1,561 คน รวม 1,674 คน (ข้อมูลบุคลากร ณ วันที่ 18 กันยายน 2565)

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 21 คน และครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 289 คน รวมประชากรกลุ่มตัวอย่าง 310 คน โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างด้วยการเปิดตาราง Krejcie

และ Morgan (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, น. 43) และเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการเลือกแบบแบ่งชั้นตามกลุ่มวิชาการ

3. ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ การดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาแนวทางการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 โดยนำข้อมูลการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ข้อที่มีค่าร้อยละที่ไม่ปฏิบัติมากที่สุดในแต่ละด้านมากำหนดเป็นประเด็นคำถามไปสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อหาแนวทางการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา

2. ขอบเขตด้านกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ ประสบการณ์ เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คนได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยกำหนดคุณสมบัติ ดังนี้

1. เป็นผู้บริหารการศึกษาหรือผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโททางการศึกษาหรือเทียบเท่า มีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่ารองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ชำนาญการหรือผู้อำนวยการชำนาญการ มีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญในด้านงานความปลอดภัยของสถานศึกษา และมีประสบการณ์การบริหารมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 2 คน

2. เป็นผู้บริหารกลุ่มงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้มีความรู้ มีประสบการณ์ การประเมินความปลอดภัยของสถานศึกษา มีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าชำนาญการ มีประสบการณ์การทำงานไม่ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 1 คน

3. ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ แนวทางการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา หมายถึง วิธีการ ปฏิบัติงาน เพื่อป้องกันและแก้ไขเกี่ยวกับความปลอดภัยของสถานศึกษา โดยการปฏิบัติตามมาตรการ 5 ด้าน ประกอบด้วย

1.1 มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ หมายถึง วิธีการหรือสิ่งที่สถานศึกษาดำเนินการ เพื่อป้องกันและแก้ไขภัยที่เกิดขึ้นจากอาคารเรียน อาคารประกอบ บริเวณสถานศึกษาสภาพแวดล้อม ของสถานศึกษา เครื่องมือ เครื่องใช้ อุปกรณ์ต่างๆ การเดินทางไป - กลับ การพานักเรียนไปศึกษา นอกสถานที่และการร่วมกิจกรรมสำคัญ

1.2 มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ หมายถึง วิธีการหรือสิ่งที่สถานศึกษาต้อง ดำเนินการเพื่อป้องกันและแก้ไขภัยที่เกิดขึ้นโดยไม่ได้คาดคิด และไม่เจตนา เมื่อเกิดขึ้นแล้วก่อให้เกิด ความเสียหายอันตรายต่อร่างกายและทรัพย์สิน ได้แก่ อัคคีภัย ฆาตภัย อุทกภัยและธรณีพิบัติภัย

1.3 มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม หมายถึง วิธีการหรือสิ่งที่สถานศึกษา ต้องดำเนินการเพื่อป้องกันและแก้ไขภัยที่เกิดจาก การละเมิดทางร่างกายและจิตใจ การทำร้ายตัวเอง และการฆ่าตัวตาย สารเสพติด การอุปโลกบริโภคน การทะเลาะวิวาท การถูกล่อลวงและลักพา สี่ลามาจนอาจารย์ อบรมมุข พฤติกรรมชั่วสาว อินเทอร์เน็ตและเกม

1.4 มาตรการป้องกันและแก้ไขด้านสุขภาพอนามัยของนักเรียน หมายถึง วิธีการ หรือสิ่งที่สถานศึกษาต้องดำเนินการเพื่อรักษาความปลอดภัยที่เกิดจากสภาพแวดล้อม โรคติดต่อ และโรคระบาด และความผิดปกติจากสุขภาพ

1.5 มาตรการป้องกันและแก้ไขด้านสัตว์มีพิษ หมายถึง วิธีการหรือสิ่งที่สถานศึกษา ต้องดำเนินการเพื่อรักษาความปลอดภัยที่เกิดจากสัตว์มีพิษ

2. แนวทางการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา หมายถึง ข้อเสนอแนะ และแนวทางในการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษาโดยนำรายข้อที่มีการไม่ปฏิบัติ แต่ละด้านมาสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลเพื่อให้ข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานรักษาความปลอดภัย ของสถานศึกษา

3. ผู้บริหาร หมายถึง ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรักษาการในตำแหน่ง ผู้อำนวยการ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

4. ครูผู้สอน หมายถึง ครูที่มีหน้าที่ในการจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนในสถานศึกษา ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

5. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 หมายถึง หน่วยงานทางการศึกษาที่อยู่ภายในการกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2556

6. กลุ่มวิชาการ หมายถึง โรงเรียนที่อยู่ในการกำกับดูแลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 รวมกลุ่มกันเพื่อพัฒนาการศึกษาได้แก่ 1. ราชพฤกษ์ 2. จำการบุญ 3. ศรีวิสุทธิ 4. บ้านกร่าง 5. สองฝั่งน่าน 6. นเรศวร 7. บางระกำ-ท่านางงาม 8. จตุบูรพา 9. ไตรมิตร 10. บึงกอก-หนองกุลา

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัย เรื่อง การศึกษาแนวทางการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยมีเนื้อหาสาระสำคัญตามลำดับ ดังนี้

1. การดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา

- 1.1 ความหมายของความปลอดภัย
- 1.2 ความหมายของความปลอดภัยของสถานศึกษา
- 1.3 ความสำคัญของความปลอดภัยสถานศึกษา
- 1.4 ขอบข่ายการดำเนินการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา

2. แนวทางการดำเนินงานความปลอดภัยของสถานศึกษา

- 2.1 มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ
- 2.2 มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ
- 2.3 มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม
- 2.4 มาตรการป้องกันและแก้ไขด้านสุขภาพอนามัยของนักเรียน
- 2.5 มาตรการป้องกันและแก้ไขด้านสัตว์มีพิษ

3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- 4.1 งานวิจัยในประเทศ
- 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

5. กรอบแนวคิดในการวิจัย

การดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา

ความหมายของความปลอดภัย

ชวลิต หมั่นนุช (2540) กล่าวถึง ความปลอดภัย คือ เหตุการณ์ หรือการกระทำที่ปราศจากอุบัติเหตุอันตราย ปราศจากการเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน หรือเหตุการณ์ที่ไม่ก่อให้เกิดความสูญเสียใดๆ ทั้งสิ้นเป็นสิ่งที่ทุกคนต้องการ

สุรพล พยอมแย้ม (2541) กล่าวถึง ความปลอดภัยในการทำงาน หมายถึง การที่ผู้ปฏิบัติงานสามารถปฏิบัติงานได้โดยไม่มีอุปสรรคใดๆ ชัดขวาง ซึ่งอุปสรรคนั้นอาจแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คืออุปสรรคที่ทราบและคาดการณ์ไว้ล่วงหน้าตามข้อมูลที่มีอยู่ และอุปสรรคที่ไม่คาดคิด และมีได้ควบคุมไว้ก่อนอุปสรรคประเภทเหล่านี้เรียกรวมๆ กันว่า “อุบัติเหตุ”

กระทรวงแรงงาน (2544) กล่าวถึง ความปลอดภัยในการทำงาน หมายถึง ภาวะที่ปราศจากอันตรายอันเนื่องมาจากอุบัติเหตุการเจ็บป่วยในการทำงาน รวมถึงปราศจากโอกาสที่จะก่อให้เกิดอันตรายด้วย ทั้งต่อบุคคล ทรัพย์สิน และสิ่งแวดล้อม และการจัดการความปลอดภัยในการทำงาน เป็นการ จัดสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ในการทำงานให้มีความปลอดภัยผู้บริหารเป็นผู้ที่มีบทบาท และหน้าที่ในการจัดการและดำเนินการ โดยการจัดวางอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ในการทำงาน ให้ปลอดภัย หรือแม้แต่ตรวจสอบเครื่องมือให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานเสมอและใช้งานได้อย่างถูกวิธี และปลอดภัย การอบรมเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงานให้แก่พนักงาน และจัดคู่มือความปลอดภัยในการทำงานให้เพื่อให้พนักงานปฏิบัติตาม

ชาญ ขวัญมุข (2544) กล่าวถึง ความปลอดภัย หมายถึง การรู้จักวิธีการต่างๆ ที่กระทำขึ้น เพื่อหลีกเลี่ยง และแก้ไขไม่ให้เกิดอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สิน ทั้งของตนเองและบุคคลอื่น

พัชรา กาญจนารัญญ์ (2544) กล่าวถึง ความปลอดภัย หมายถึง สภาวะการปราศจากภัย หรือการพ้นภัยรวมถึงการปราศจากอันตราย (danger) การบาดเจ็บ (injury) การเสี่ยงภัย (risk) หรือการสูญเสีย (loss) และความปลอดภัยในการทำงานนั้น เป็นการปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมาย โดยปราศจากเหตุการณ์ที่ทำให้บาดเจ็บ เจ็บป่วย เสียชีวิต หรือความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นกับบุคคล หรือทรัพย์สิน

วิจิตรา วิเชียรชม (2545) กล่าวถึง ความปลอดภัยในการทำงาน หมายถึง การกระทำ หรือสภาพการทำงาน ซึ่งปลอดภัยจากเหตุอันจะก่อให้เกิดการประสบอันตราย การเจ็บป่วย อันเนื่องมาจากการทำงานต่อผู้ปฏิบัติงาน หรือความเดือดร้อนเนื่องจากการทำงานหรือเกี่ยวกับงานกรรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

ยุวพร วิศิษฐ์วัฒนกุล (2547) กล่าวถึง ความปลอดภัย หมายถึง การป้องกัน และรอดพ้นจากอุบัติเหตุด้วยวิธีการต่างๆ ว่าง่วงหน้าตลอดเวลา

เอมอัชฌา วัฒนบุรานนท์ (2548) กล่าวถึง ความปลอดภัย หมายถึง การไม่มีอุบัติเหตุ รวมทั้งการดำรงชีวิตอยู่อย่างสุขกาย สุขใจ ไม่เสี่ยงภัย มีความมั่นใจในการประกอบกิจกรรมต่าง ๆ และมีการเตรียมป้องกันภัยไว้ล่วงหน้าอย่างถูกต้องเหมาะสมและสม่ำเสมอ

วรนุช อยู่เล่าห์ (2550) กล่าวถึง ความปลอดภัย หมายถึง การใช้วิธีการต่างๆ ในการป้องกัน แก้อันตราย และหลีกเลี่ยงเพื่อให้ปราศจากอันตราย หรือมีพฤติกรรมหลีกเลี่ยงจากปัญหาที่ก่อให้เกิดผลเสียต่อสุขภาพกายและสุขภาพจิตของตนเองและผู้อื่น

Bird & German (1991, p.18 อ้างอิงในสุรชัย ตระกูลนิรันดร์, 2552) กล่าวถึงความหมาย ความปลอดภัยในการทำงาน หมายถึง เหตุการณ์ที่ไม่พึงปรารถนา อันเป็นผลให้เกิดอันตรายต่อคน เกิดความเสียหายต่อทรัพย์สิน ซึ่งความปลอดภัยนั้น สามารถกระทำได้โดยการป้องกัน และควบคุม การเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานให้น้อยที่สุด

พวงน้อย แสงแก้ว (2553) กล่าวถึง ความปลอดภัย หมายถึง ภาวะที่ไม่มีอันตรายใดๆ ปราศจากการบาดเจ็บ การเสียชีวิต ทรัพย์สินเสียหาย หรือเสียเวลาที่มีค่าไป

พระราชบัญญัติ ความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน (2554) กล่าวถึง ความหมายของคำว่า ความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน หมายความว่า การกระทำหรือสภาพการทำงานซึ่งปลอดจากเหตุอันจะทำให้เกิดการประสบอันตราย ต่อชีวิต ร่างกาย จิตใจ หรือสุขภาพอนามัยอันเนื่องมาจากการทำงาน หรือเกี่ยวกับการทำงาน

วิฑูรย์ สิมะโชคดี และวีรพงษ์ เฉลิมจิระรัตน์ (2556) กล่าวถึง ความปลอดภัย หมายถึง การปราศจากภัย ซึ่งในทางปฏิบัติเป็นไปได้ที่จะขจัดภัยทุกชนิดให้หมดไปโดยสิ้นเชิง ความปลอดภัยจึงให้รวมถึงการปราศจากอันตรายที่มีโอกาสจะเกิดขึ้นด้วย

สรุปได้ว่า ความปลอดภัย หมายถึง การรอดพ้นจากอันตรายทั้งอันตรายต่อตนเอง และทรัพย์สิน รวมทั้งมีพฤติกรรมหลีกเลี่ยงจากปัญหาที่ก่อให้เกิดผลเสียต่อสุขภาพกายและสุขภาพจิตของตนเองและผู้อื่น

ความหมายของความปลอดภัยของสถานศึกษา

Deroche and Kaiser (1980) กล่าวถึง ความหมายของงานด้านความปลอดภัยไว้ โดยสรุปว่า ความปลอดภัยของสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการทุกวิถีทางที่จะทำให้เด็กปลอดภัย ทั้งในห้องเรียน และบริเวณโรงเรียน ไปและกลับจากบ้านและโรงเรียน

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2537) กล่าวถึง ความปลอดภัยของสถานศึกษา หมายถึง การให้บริการและการจัดอันตรายนแก่เด็กที่สามารถเกิดขึ้นได้ทุกขณะตั้งแต่ขณะเดินทางมาโรงเรียน อยู่ในโรงเรียนและออกจากโรงเรียนไปสูบ้าน

ชัต แก้วมณี (2545) กล่าวถึง ความปลอดภัยของสถานศึกษา หมายถึงการดำเนินการที่จัดขึ้นเพื่อการป้องกันและหลีกเลี่ยงอันตรายที่อาจจะเกิดขึ้นกับเด็กได้ทุกขณะ ตั้งแต่ขณะเดินทางสู่โรงเรียน อยู่ในโรงเรียนและกลับจากโรงเรียนสูบ้านอย่างถูกต้องเหมาะสมและสม่ำเสมอ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552) กล่าวถึง การดำเนินการให้เกิดความปลอดภัยของสถานศึกษาจะต้องมีระบบการเฝ้าระวังความเสี่ยงต่อความปลอดภัย อันประกอบไปด้วยการเดินทางสำรวจจุดเสี่ยง การสังเกตและบันทึกพฤติกรรมเสี่ยง และการบันทึกการบาดเจ็บ แล้วนำข้อมูลทั้งสามมาวิเคราะห์ความเสี่ยง วางแผนการดำเนินงาน และแก้ไขประเมินผล โดยแต่ละสถานศึกษาจะต้องกำหนดแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมกับบริบทและทรัพยากรของตน ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไข เพื่อเป็นแนวทางให้สถานศึกษาปฏิบัติตาม 6 ด้าน คือ มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุร้าย มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม มาตรการป้องกันและแก้ไขด้านสุขภาพอนามัยของนักเรียน มาตรการป้องกันและแก้ไขด้านสัตว์มีพิษ และมาตรการป้องกันและแก้ไขด้านผลกระทบจากการสู้รบและความไม่สงบ

สรุปได้ว่า ความปลอดภัยของสถานศึกษา หมายถึง สภาพภายในบริเวณสถานศึกษา และสภาพแวดล้อมบริเวณใกล้เคียงกับสถานศึกษาที่ปราศจากอันตรายใน 6 ด้าน คือ 1) ด้านอุบัติเหตุ 2) ด้านอุบัติเหตุร้าย 3) ด้านปัญหาทางสังคม 4) ด้านสุขภาพอนามัยของนักเรียน 5) ด้านสัตว์มีพิษ และ 6) ด้านผลกระทบจากการสู้รบและความไม่สงบ

ความสำคัญของความปลอดภัยของสถานศึกษา

อุบัติเหตุอาจเกิดขึ้นได้ทุกขณะ ดังนั้นการบริการให้ความปลอดภัยจึงมีความสำคัญต่อเด็ก ผู้ปกครอง และสถานศึกษาโดยตรง ในต่างประเทศ เช่นประเทศอังกฤษ สหรัฐอเมริกา นิวซีแลนด์ ญี่ปุ่น ฟิลิปปินส์ จัดให้การบริการด้านความปลอดภัยเป็นความสำคัญลำดับแรกของการบริหารสถานศึกษา ความสำคัญของการให้บริการด้านความปลอดภัย

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2537) กล่าวถึงความสำคัญของความปลอดภัยของสถานศึกษา ไว้ดังนี้

1. เด็กเกิดการเรียนรู้ถึงภัยและอันตรายต่างๆที่สามารถเกิดขึ้นได้จากการจัดบริการและประสบการณ์

2. เด็กเรียนรู้วิธีการรักษาความปลอดภัย และป้องกันตนเองมิให้เกิดอันตราย
3. การให้บริการด้านความปลอดภัยสามารถช่วยปลูกฝังนิสัยเด็กให้รักษาความปลอดภัยได้ด้วยตนเอง
4. ช่วยผ่อนคลายความกังวลใจให้แก่ครูและผู้ปกครองในเรื่องอันตรายที่จะเกิดขึ้นกับเด็ก
5. ช่วยลดอุบัติเหตุและการเจ็บป่วยที่เกิดจากภัยอันตรายต่างๆ
6. ช่วยลดความสิ้นเปลืองของรายจ่ายที่ต้องใช้เมื่อเด็กได้รับอันตราย

Spath (1966) กล่าวถึง การดำเนินชีวิตมีการเสี่ยงภัยตลอดเวลา และมีอันตรายมากมายที่เข้ามามีส่วนร่วมกับการเสี่ยงภัยนั้น ความปลอดภัยจึงเข้ามาในวิถีของการดำเนินชีวิต ดังที่ได้ยินและได้เห็นสโลแกนความปลอดภัยจากวิทยุ โทรทัศน์ ป้ายโฆษณา โปสเตอร์ และข่าวสารจากสื่อต่างๆ สิ่งที่ย่างมากสำหรับเด็กในโรงเรียนคือต้องระมัดระวังอยู่เสมอทุกเวลา การให้ความรู้ในเรื่องความปลอดภัยจะต้องเริ่มกับเด็กเล็กและต่อเนื่องไปในการดำรงชีวิต

Jaworowski (2003) กล่าวถึง นักการศึกษาทั้งหลายต่างค้นหาวิธีการหาสาเหตุในการส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น และศึกษาถึงการดูแลคุณภาพและความปลอดภัยของโรงเรียนพบว่ามีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจะเห็นได้ว่าความปลอดภัยของสถานศึกษาเป็นสิ่งที่สำคัญที่มีผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ผู้เรียนจะต้องเรียนรู้ในสถานศึกษาอย่างมีความสุข ได้รับการปกป้องคุ้มครองให้มีความปลอดภัย สถานศึกษาที่มีความปลอดภัยผู้ปกครองจะให้ความไว้วางใจและความเชื่อมั่นว่าผู้เรียนจะได้รับความรู้ ความเจริญงอกงามทางสติปัญญา อารมณ์ อย่างอบอุ่นและปลอดภัย

สรุปได้ว่า ความสำคัญของความปลอดภัยของสถานศึกษา หมายถึง การเรียนรู้ถึงภัยและอันตรายต่างๆที่สามารถเกิดขึ้นได้จากการจัดบริการและประสบการณ์ เรียนรู้วิธีการรักษาความปลอดภัย และป้องกันตนเองมิให้เกิดอันตราย และสร้างปลูกฝังนิสัยเด็กให้รักษาความปลอดภัยได้ด้วยตนเอง เพื่อลดการเกิดอุบัติเหตุและลดค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล สถานศึกษาควรที่จะมีความปลอดภัยผู้ปกครองจะให้ความไว้วางใจและความเชื่อมั่นว่าผู้เรียนจะได้รับความรู้ ความเจริญงอกงามทางสติปัญญา อารมณ์ อย่างอบอุ่นและปลอดภัย

ขอบข่ายการดำเนินการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา

ชัต แก้วมณี (2545) กล่าวถึง ขอบข่ายการดำเนินการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษาไว้ 3 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. สิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่เอื้อต่อความปลอดภัย ซึ่งครอบคลุมถึง ความปลอดภัยของสถานที่ตั้งและบริเวณโรงเรียน อาคารเรียน ห้องเรียน ห้องประกอบต่างๆ รวมถึงความปลอดภัยของสนามเด็กเล่น

2. บริการความปลอดภัยของโรงเรียน ซึ่งได้แก่ บริการต่างๆ ของโรงเรียนที่จัดขึ้นเพื่อให้เกิดความปลอดภัยสำหรับเด็ก ครอบคลุมถึงความปลอดภัยในการเดินทาง ความปลอดภัยภายนอกและภายในห้องเรียน บริการสิ่งอำนวยความสะดวก ความปลอดภัยจากบุคคล และบริการ

3. สวัสดิศึกษา ซึ่งเป็นการจัดกิจกรรมหรือจัดประสบการณ์ต่าง ๆ เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้ และมีประสบการณ์ที่สามารถเข้าใจถึงอันตราย ความไม่ปลอดภัยที่อาจจะเกิดขึ้นกับตนเอง วิธีการป้องกันและช่วยเหลือตนเองเมื่อเกิดอุบัติเหตุหรืออันตรายต่างๆ เกี่ยวกับเรื่องความปลอดภัยในโรงเรียน ความปลอดภัยในการสัญจรและความปลอดภัยในบ้าน เป็นต้น

สายันท์ ละออเอี่ยม (2546) กล่าวถึง ขอบข่ายของการดำเนินการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษาไว้ 4 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. การจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้ปลอดภัย
2. การจัดบริการความปลอดภัยในโรงเรียนสุภาพ
3. การจัดการเรียนการสอนสวัสดิศึกษา
4. การจัดและบริหารงานสวัสดิภาพในโรงเรียน

สุกานดา โพธิ์ศรี (2546) กล่าวถึง ขอบข่ายการดำเนินการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษาเป็น 3 ด้าน คือ

1. การสร้างสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัยภายในโรงเรียน ได้แก่
 - 1.1 การดูแลบำรุงรักษา ซ่อมแซมโครงสร้างอาคาร ห้องเรียน โต๊ะ เก้าอี้ บันได และทางเดิน ให้อยู่ในสภาพที่มั่นคงแข็งแรง ใช้งานได้ตามความเหมาะสม
 - 1.2 เครื่องมือและอุปกรณ์ ต้องจัดเก็บให้เป็นระเบียบเรียบร้อย และอยู่ในสภาพใช้งานได้
 - 1.3 ควรจัดให้มีแสงสว่างเพียงพอ และมีการระบายอากาศที่ดี ในห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องพยาบาล และห้องต่างๆ ในอาคารเรียน
 - 1.4 สนามโรงเรียนไม่ว่าจะเป็น สนามเด็กเล่น สนามกีฬา และสนามหญ้า ต้องดูแล ให้อยู่ในสภาพไม่ชำรุด ไม่เป็นหลุมบ่อ และไม่มีเศษวัสดุมีคม
 - 1.5 สนามเด็กเล่น ต้องจัดสภาพพื้นที่สนามให้ปลอดภัย สามารถดูดซับพลังงานได้ เช่น ทราฟ ซึ่งควรมีความหนาประมาณ 9-12 นิ้ว หรือวัสดุยางสังเคราะห์ ทั้งนี้ อุปกรณ์เครื่องเล่น

ต้องได้มาตรฐาน และมีคำแนะนำในการติดตั้งได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย นอกจากนี้ควรดูแลอุปกรณ์เครื่องเล่น ให้ปลอดภัย และตรวจตราอยู่เสมอ หากชำรุดต้องรีบซ่อมแซมแก้ไข

2. การจัดบริการความปลอดภัยในโรงเรียน ประกอบด้วย การสำรวจความปลอดภัยในโรงเรียน

2.1 การจัดระบบไฟฟ้าที่ปลอดภัย โดยจัดวางสายไฟต่างๆ ให้เหมาะสม จัดให้มีระบบความปลอดภัยเวลาที่กระแสไฟฟ้าลัดวงจร โดยเฉพาะบริเวณตู้ทำน้ำเย็น ต้องหมั่นตรวจสอบมิให้มีการชำรุด และไฟรั่ว หากพบต้องดำเนินการแก้ไขทันที

2.2 จัดให้มีระบบป้องกันอัคคีภัย และมีอุปกรณ์ดับเพลิงที่มีประสิทธิภาพ

2.3 การจัดบริการความปลอดภัยในการเดินทางไปกลับโรงเรียน ในกรณีเดินทางทำครูและนักเรียนช่วยกำหนดเส้นทางเดินที่ปลอดภัย โดยอาศัยการเดินทางเป็นแถว และมีหัวหน้ากลุ่มเป็นผู้นำ การข้ามถนน ควรมีครูเวรหรือตำรวจจราจร คอยอำนวยความสะดวกเป็นประจำ บริเวณหน้าโรงเรียน นอกจากนี้ ในการให้บริการรถโรงเรียน ต้องจัดสถานที่จอดรถนักเรียน เป็นสัดส่วน แยกจากที่จอดรถ ผู้ปกครอง นักเรียน และที่สำคัญ รถโรงเรียน ต้องอยู่ในสภาพดี ผู้ขับขี่ต้องผ่านการอบรม การขับขี่รถยนต์ สำหรับนักเรียน หรือโรงเรียน อาจประสานความร่วมมือกับผู้ที่เกี่ยวข้อง กับการบริการรถรับส่งนักเรียน ให้จัดโครงการรถโรงเรียนปลอดภัย

2.4 จัดให้มีห้องปฐมพยาบาล หรือชุดปฐมพยาบาลเบื้องต้น โดยต้องมีครูที่ผ่านการอบรมความรู้การปฐมพยาบาลเบื้องต้น

3. การจัดการเรียนการสอนเรื่องความปลอดภัยในโรงเรียนเป็นสิ่งที่ จะสร้างความตระหนัก ความเข้าใจแก่ครู นักเรียน และบุคลากร โดยสามารถบูรณาการเรื่องการป้องกันอุบัติเหตุอุบัติภัยจากการจราจร อัคคีภัย และสารพิษต่างๆ เข้าไปในกิจกรรมการเรียนการสอนของเด็กนักเรียนในแต่ละวัยให้เหมาะสม มีฝึกปฏิบัติ หรือกิจกรรมส่งเสริมความปลอดภัยในโรงเรียน การสร้างอาสาสมัคร ความปลอดภัย และการส่งเสริมปลูกฝังให้เด็กมีระเบียบวินัย

เอมอัชฌา วัฒนบุรานนท์ (2548) กล่าวถึง ขอบข่ายของการดำเนินการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา ไว้ดังนี้

1. การสำรวจความปลอดภัยในโรงเรียน
2. การรายงานอุบัติเหตุในโรงเรียน
3. การแนะแนวสวัสดิภาพ
4. การจัดทำประกันอุบัติเหตุ
5. การบริการเครื่องอำนวยความสะดวก

6. การบริการความปลอดภัยในการเดินทางไป-กลับโรงเรียน
7. การจัดบริการฝึกซ้อมเพื่อความปลอดภัย
8. การบริการปฐมพยาบาล
9. การจัดสารวัตรนักเรียนด้านความปลอดภัยหรืออาสาสมัครสวัสดิภาพ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552) กล่าวถึง ขอบข่ายของการดำเนินการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษาไว้ 6 ด้าน คือ

1. มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ ได้แก่
 - 1.1 ความบกพร่องของอาคารเรียนและอาคารประกอบการ
 - 1.2 บริเวณสถานศึกษา เช่น รั้วประตูโรงเรียน บ่อน้ำ เขตก่อสร้าง เป็นต้น
 - 1.3 สภาพแวดล้อมที่ไม่เอื้อต่อความปลอดภัยในการดำรงชีวิต
 - 1.4 เครื่องมือเครื่องใช้และอุปกรณ์ในสถานศึกษา ที่อาจเป็นอันตรายต่อนักเรียน
 - 1.5 การเดินทางไป - กลับระหว่างบ้านกับสถานศึกษา
 - 1.6 การพานักเรียนไปศึกษานอกสถานที่
 - 1.7 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา
2. มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ ได้แก่
 - 2.1 อัคคีภัย
 - 2.2 วัตภัย
 - 2.3 อุทกภัย
 - 2.4 ธรณีพิบัติภัย
3. มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม ได้แก่
 - 3.1 การล่วงละเมิดทางร่างกายและจิตใจ
 - 3.2 การทำร้ายตนเองและการฆ่าตัวตาย
 - 3.3 การเสพสารเสพติด
 - 3.4 การอุปโลกและบริโลก
 - 3.5 การทะเลาะวิวาท
 - 3.6 การถูกล่อลวงและลักพาตัว
 - 3.7 สื่อลามกอนาจาร
 - 3.8 การมั่วสุมกับอบายมุข
 - 3.9 พฤติกรรมชั่วสาว

3.10 อินเทอร์เน็ตและเกม

4. มาตรการป้องกันและแก้ไขด้านสุขภาพอนามัยของนักเรียน ได้แก่

4.1 ด้านมลพิษจากสิ่งแวดล้อม

4.2 ด้านโรคติดต่อและโรคระบาด

4.3 ด้านความผิดปกติจากสภาวะของนักเรียน

5. มาตรการป้องกันและแก้ไขด้านสัตว์มีพิษ

6. มาตรการป้องกันและแก้ไขด้านผลกระทบจากการสูบบุหรี่และความไม่สงบ

Florio, Alles and Stafford (1979) กล่าวถึง ขอบข่ายการดำเนินการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษาไว้ 17 ด้าน ดังนี้

1. ฝึกรณียุทธวิธี เช่น ไฟไหม้ น้ำท่วมฉับพลัน แผ่นดินไหว
2. การให้บริการเด็กพิเศษ โดยเฉพาะเด็กที่มีร่างกายพิการ
3. ดูแลรักษาข้อมูลด้านสุขภาพและอุบัติเหตุ
4. การให้บริการด้านแนะแนว
5. ความร่วมมืออย่างแข็งขันระหว่างบุคลากร
6. การตรวจสุขภาพของเด็ก ครู และผู้เกี่ยวข้อง
7. การให้คำแนะนำสถานที่ดูแลรักษาสุขภาพแก่ผู้ปกครอง
8. การจัดสถานการณ์ด้านการรักษาความปลอดภัย
9. จัดกลุ่มผู้ให้บริการด้านความปลอดภัย
10. จัดผู้ดูแลพาเด็กข้ามถนน
11. การใช้ประโยชน์ของแบบฟอร์มการตรวจสอบความปลอดภัย
12. ระบบการรายงานอุบัติเหตุ
13. การให้ความรู้ด้านสวัสดิศึกษาแก่บุคลากร
14. ให้ประกันภัยแก่เด็กและบุคลากร
15. สร้างมาตรฐานความปลอดภัยในห้องเรียน ห้องพลศึกษา ห้องน้ำ และห้องอื่นๆ
16. จัดเปลี่ยนวัสดุอุปกรณ์ที่สิ้นสภาพ และไม่ปลอดภัยให้เป็นวัสดุอุปกรณ์ที่ดี
17. พิจารณาจ้างหรือรับบุคลากรที่มีความรู้ในด้านการดูแลรักษาความปลอดภัยประกอบนอกเหนือจากคุณสมบัติเฉพาะด้าน

Deroche and Kaiser (1980) กล่าวถึง ขอบข่ายการดำเนินการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษาไว้ ดังนี้

1. ความปลอดภัยของสภาพแวดล้อมภายนอกอาคารเรียน
2. ความปลอดภัยของสนามเด็กเล่น
3. ความปลอดภัยในห้องเรียน
4. ความปลอดภัยระหว่างเดินทางไปและกลับจากบ้านและโรงเรียน
5. ความปลอดภัยด้านการจราจร
6. จัดผู้ดูแลเด็กขณะเดินข้ามถนน
7. จัดโครงการความปลอดภัยในชุมชน
8. สภาพความปลอดภัยประจำโรงเรียน
9. โครงการความปลอดภัยบนจักรยาน 2 ล้อ
10. การแนะนำแหล่งให้ความรู้ด้านความปลอดภัย
11. การเตรียมและป้องกันอุบัติเหตุ

Decker and Decker (1997) ได้ให้ข้อบ่งชี้งานด้านความปลอดภัยไว้ 4 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. การดูแลความปลอดภัยของสิ่งแวดล้อม
2. การจัดเตรียมพร้อมในกรณีฉุกเฉิน
3. การปกป้องคุ้มครองเด็ก
4. การให้สวัสดิศึกษา

จากข้อบ่งชี้การดำเนินการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษาของนักการศึกษาที่กล่าวมาแล้วนั้น พบว่าข้อบ่งชี้การดำเนินการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษาที่กำหนดโดยคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานนั้นมีรูปแบบและแนวดำเนินงานที่ชัดเจน ครอบคลุมทุกด้าน อีกทั้งเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจ สังคมที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งประกอบด้วยมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหา 6 ด้าน คือ ด้านอุบัติเหตุ ด้านอุบัติเหตุ ด้านปัญหาทางสังคม ด้านสุขภาพอนามัยของนักเรียน ด้านสัตว์มีพิษและด้านผลกระทบจากการสูบบุหรี่และความไม่สงบ อีกทั้งมาตรการทั้ง 6 ด้านดังกล่าวยังเป็นนโยบายที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2552 กำหนดให้สถานศึกษาระดับประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ต้องปฏิบัติ แต่ในการศึกษาในครั้งนี้ใช้ตัวแปร 5 ด้าน โดยไม่ใช้ด้านที่ 6 เนื่องจากข้อบ่งชี้การศึกษาอยู่ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ซึ่งไม่ได้มีผลกระทบจากการสูบบุหรี่และความไม่สงบ

แนวทางการดำเนินงานความปลอดภัยของสถานศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552) กล่าวถึง การดำเนินงานความปลอดภัยของสถานศึกษาจะต้องดำเนินการตามมาตรการดังนี้

มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ

อุบัติเหตุ หมายถึง อันตรายที่เกิดขึ้นโดยฉับพลัน ซึ่งไม่ได้คาดคิดมาก่อน อันเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ หรือการกระทำของมนุษย์ ส่งผลให้เกิดความเสียหาย ทั้งทางร่างกายของทรัพย์สิน อุบัติเหตุเกิดขึ้นได้กับทุกคนทุกเวลา และทุกสถานที่ หากไม่มีการศึกษาและการป้องกันที่ดีพอ ย่อมมีโอกาสเกิดอุบัติเหตุได้โดยง่าย อุบัติเหตุในสถานศึกษามักมีสาเหตุมาจากความประมาทขาดการดูแล เข้าใจใส่ในเรื่องอาคาร สถานที่ วัสดุอุปกรณ์และสภาวะแวดล้อมของสถานศึกษา ซึ่งมาจากสาเหตุต่าง ๆ ทั้ง 7 ด้านดังนี้

อุบัติเหตุจากอาคารเรียน อาคารประกอบ

อาคารเรียนหรืออาคารประกอบของสถานศึกษาเป็นสิ่งก่อสร้างถาวรใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมต่าง อาคารเรียนเหล่านี้ย่อมเกิดความชำรุดทรุดโทรม จึงต้องได้รับการบำรุงรักษาดูแลอย่างสม่ำเสมอให้อยู่ในสภาพที่ใช้การได้สามารถรับน้ำหนักของนักเรียนและอุปกรณ์ในอาคาร จึงจะไม่เกิดความเสียหายต่อการเกิดอุบัติเหตุแก่นักเรียนและบุคลากรในสถานศึกษาอุบัติเหตุจากอาคารเรียน อาคารประกอบ มีเหตุจากหลาย ๆ ส่วนของอาคารสถานที่ในสถานศึกษาเช่น

1. โครงสร้าง ส่วนประกอบของอาคารเรียน อาทิ คาน ฝ้าเพดาน พื้น หลังคา เสา ราวบันได ประตู หน้าต่าง กันสาด รางน้ำ และท่อน้ำฝน
2. ครุภัณฑ์ อาทิ โต๊ะ เก้าอี้ ตู้ กระจาดน้ำ
3. อุปกรณ์ไฟฟ้า อาทิ สายไฟ ปลั๊กไฟ พัดลม
4. ห้องเรียนและห้องปฏิบัติการ อาทิ ห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ โรงฝึกงาน ห้องน้ำ ห้องส้วม

มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุที่เกิดจากโครงสร้างอาคารเรียน อาคารประกอบ

ภายในสถานศึกษาจะต้องมีความปลอดภัยทางกายภาพ ซึ่งรวมถึงสภาพโครงสร้างอาคารที่ถูกต้องและเพื่อป้องกันอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นกับนักเรียน จึงควรกำหนดมาตรการในการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุที่เกิดจากโครงสร้างของอาคารเรียนและอาคารประกอบ

การดำเนินการ

1. สร้างความตระหนักและให้ความรู้ ในการรักษาความปลอดภัยแก่นักเรียนและบุคลากร

2. แต่งตั้งบุคลากรดูแลและรับผิดชอบ ด้านอาคารสถานที่
3. จัดทำป้ายข้อควรระวังด้านความปลอดภัยในจุดอันตราย
4. จัดให้มีแผนการป้องกันและการเคลื่อนย้ายในกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน
5. ตรวจสอบโครงสร้างและส่วนประกอบอาคาร ตลอดจนอุปกรณ์ที่ติดตั้งในส่วนต่าง ๆ

ของอาคารอย่างสม่ำเสมอ หรือตรวจสอบโดยส่วนราชการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ๆ

6. ในกรณีที่ตรวจสอบพบความผิดปกติของอาคาร ให้สั่งปิดอาคาร และประกาศเป็นเขตอันตรายห้ามเข้า และรายงานผู้เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการแก้ไข

7. ซ่อมแซมส่วนประกอบของอาคารและอุปกรณ์ติดตั้งต่างๆ ให้อยู่ในสภาพที่ปลอดภัย

8. ในกรณีไม่สามารถซ่อมแซมได้ ให้ขออนุญาตรื้อถอนอาคารเรียนหรืออาคารประกอบ ที่ชำรุดหรืออยู่ในสภาพไม่ปลอดภัย

9. เมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน ให้ดำเนินการตามแผนฉุกเฉิน

กรณีอาคารทรุดเกิดรอยร้าว หรือผิดปกติ

1. โรงเรียนแจ้งหน่วยงานต้นสังกัด ตรวจสอบโครงสร้างอาคารเรียน
2. โรงเรียนขอรับการสนับสนุนงบประมาณเพื่อปรับปรุงซ่อมแซมดำเนินการซ่อมแซม

ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

การแก้ไขปัญหา

1. ปฐมพยาบาลเบื้องต้นนำส่งโรงพยาบาล
2. รายงานผู้บังคับบัญชา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
3. แจ้งผู้ปกครองทราบ
4. โรงเรียนให้การดูแลช่วยเหลือตามความเหมาะสม

หน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้อง

1. โรงพยาบาล
2. องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นๆ

3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

4. ผู้ปกครอง

สรุปได้ว่า มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ ที่เกิดจากโครงสร้างของอาคารเรียน อาคารประกอบของสถานศึกษา ควรเป็นสิ่งก่อสร้างถาวรควรใช้วัสดุทนไฟ ป้องกันการสันสะเก็ทเอน และแผ่นดินไหวได้ ต้องบำรุงรักษาดูแลอย่างสม่ำเสมอ หากไม่สามารถซ่อมแซมได้ ให้งดใช้อาคาร และรายงานผู้เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการแก้ไข หรือให้ขออนุญาตรื้อถอนอาคารเรียน หรืออาคารประกอบที่ชำรุด เมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน ให้ดำเนินการตามแผนการเคลื่อนย้าย

มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ ที่เกิดจากการใช้ครุภัณฑ์

ครุภัณฑ์ หมายถึง สิ่งของที่มีลักษณะคงทนถาวร และมีอายุการใช้งานในระยะเวลา ประมาณ 1 ปีขึ้นไป มีราคาหน่วยหนึ่งหรือ ชุดหนึ่งเกิน 5,000 บาท ให้จัดเป็นครุภัณฑ์ ที่ต้องบันทึก ในกองทุนสินทรัพย์ถาวร ได้แก่ คอมพิวเตอร์ โต้ะทำงาน ตู้เหล็ก ตู้เก็บเอกสาร เครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องขยายเสียง เป็นต้น

การดำเนินการ

1. สำรวจตรวจสอบครุภัณฑ์อย่างสม่ำเสมอ
2. จัดวางครุภัณฑ์ในสถานที่ที่เหมาะสมและปลอดภัย
3. จัดทำข้อมะแนะนำและข้อควรระวังในการใช้งาน
4. ให้มีการจัดอบรมและจัดทำคู่มือในการใช้ครุภัณฑ์อย่างถูกวิธีเหมาะสมกับงาน
5. ผู้รับผิดชอบต้องดูแลอย่างใกล้ชิดในขณะที่มีการปฏิบัติงาน
6. บำรุงซ่อมแซมครุภัณฑ์ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานได้อย่างปลอดภัย
7. ห้ามใช้ครุภัณฑ์ที่ชำรุดโดยเด็ดขาด
8. เมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน ให้ดำเนินการตาม แผนฉุกเฉินสำหรับสถานศึกษา

การแก้ไขปัญหา

1. เมื่อเกิดอุบัติเหตุต้องมีการปฐมพยาบาล และนำส่งสถานพยาบาล
2. รายงานผู้บังคับบัญชา
3. แจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจ (กรณีเสียชีวิต) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น การไฟฟ้า

ส่วนภูมิภาค สถานีดับเพลิง

4. แจ้งผู้ปกครองทราบ
5. โรงเรียนให้การดูแลช่วยเหลือตามความเหมาะสม

หน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้อง

1. โรงพยาบาล

2. องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ๆ

3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสถานีตำรวจภูธร

4. ผู้ปกครอง

สรุปได้ว่า มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุที่เกิดจากการใช้ครุภัณฑ์นักเรียนจะต้องใช้ครุภัณฑ์ต่าง ๆ ตลอดเวลาที่อยู่ในสถานศึกษา ดังนั้นควรจัดวางครุภัณฑ์ในสถานที่ที่เหมาะสมและปลอดภัยควรมีข้อแนะนำและข้อควรระวังในการใช้ หรือให้มีการจัดอบรมกับผู้ใช้ หากมีการชำรุดก็ควรนำไปปรับปรุงซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพที่ใช้ได้ ถ้าเกิดอุบัติเหตุต้องมีการปฐมพยาบาลและนำส่งสถานพยาบาลต่อไป

มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ ที่เกิดจากอุปกรณ์ไฟฟ้า

อุปกรณ์ไฟฟ้าต่าง ๆ ที่ใช้ในสถานศึกษา จำเป็นจะต้องสำรวจตรวจสอบอยู่เสมอเพื่อให้เกิดความปลอดภัยแก่นักเรียน จึงควรกำหนดมาตรการในการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุที่เกิดจากอุปกรณ์ไฟฟ้า ดังนี้

การดำเนินการ

1. โรงเรียนตรวจสอบระบบไฟฟ้าภายในโรงเรียนให้อยู่ในสภาพเรียบร้อยใช้งานได้
2. ควรติดตั้งระบบป้องกันกระแสไฟฟ้าลัดวงจรหรืออุปกรณ์ตัดกระแสไฟฟ้าอัตโนมัติทุกอาคาร และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ไฟฟ้าในสถานศึกษา
3. มีการติดตั้งตรวจสอบอุปกรณ์ และ เปลี่ยนอุปกรณ์ไฟฟ้าตามอายุการใช้งานตามมาตรฐานการไฟฟ้า ให้รายงานผลการตรวจสอบ จัดหาช่างไฟฟ้าที่ชำนาญการมาตรวจสอบระบบสายไฟในอาคารและรายงานผู้บริหารสถานศึกษา อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
4. ให้ความรู้แก่นักเรียนและบุคลากรในการใช้อุปกรณ์ไฟฟ้าอย่างถูกวิธี
5. จัดกิจกรรม Big Cleaning Day เพื่อให้นักเรียนปลอดภัยจากอุบัติเหตุที่เกิดจากไฟฟ้า
6. ให้สถานศึกษาจัดสรรงบประมาณในด้านการตรวจสอบเครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์ไฟฟ้า โดยถือเป็นเรื่องสำคัญจำเป็นต้องปฏิบัติ
7. นิเทศกำกับติดตามดูแลช่วยเหลือเมื่อเกิดอุบัติเหตุเกิดขึ้น
8. เมื่อเกิดอุบัติเหตุต้องมีการปฐมพยาบาลนำส่งสถานพยาบาลและรายงานผู้บังคับบัญชาทราบ
9. เมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน ให้ดำเนินการตามแผนฉุกเฉินสำหรับการปฐมพยาบาล

สรุปได้ว่า มาตรการป้องกัน และแก้ไขอุบัติเหตุที่เกิดจากอุปกรณ์ไฟฟ้า โรงเรียนควรจัดระบบไฟฟ้าที่ปลอดภัย อุปกรณ์ไฟฟ้าต่างๆ ควรจัดให้เป็นระบบและติดตั้งระบบป้องกันกระแสไฟฟ้าลัดวงจร ใช้อุปกรณ์ที่ดี และควรให้ความรู้แก่นักเรียนเมื่อเกิดอุบัติเหตุต้องมีการปฐมพยาบาล นำส่งสถานพยาบาลและรายงานผู้บังคับบัญชาทราบ

มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ ที่เกิดจากห้องเรียน และห้องปฏิบัติการ

ห้องเรียนและห้องปฏิบัติการเป็นพื้นที่ที่นักเรียนต้องใช้ในการเรียนทั้งภาคทฤษฎีและฝึกปฏิบัติตามเนื้อหาวิชา ดังนั้น จึงควรมีมาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุที่เกิดจากห้องเรียนและห้องปฏิบัติการ ดังนี้

การดำเนินงาน

1. ตรวจสอบสภาพของห้องเรียนและห้องปฏิบัติการให้อยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งานได้อย่างปลอดภัย
2. กำหนดแนวทางปฏิบัติหรือระเบียบในการใช้ห้องปฏิบัติการ และให้ติดสัญลักษณ์เกี่ยวกับอันตรายที่เกิดจากอุปกรณ์ เครื่องมือ สารเคมี แสดงไว้อย่างชัดเจน
3. มีการควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิด กรณี เป็นสารเคมีจะต้องมีการระบุวิธีใช้ไว้อย่างชัดเจน และมีการจัดเก็บที่มีฉลาก
4. จัดเตรียมอุปกรณ์ป้องกันอุบัติเหตุที่เหมาะสม เช่น เครื่องมือดับเพลิง
5. กรณีอุปกรณ์เครื่องใช้หรือห้องปฏิบัติเกิดการชำรุดเสียหายให้ดำเนินการปรับปรุงซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน
6. เมื่อเกิดอุบัติเหตุต้องมีการปฐมพยาบาลสถานพยาบาลและรายงานบังคับบัญชาทราบ
7. เมื่อเกิดเหตุฉุกเฉินให้ดำเนินการแผนฉุกเฉินสำหรับสถานศึกษา

การแก้ไขปัญหา

1. ปฐมพยาบาลเบื้องต้นนำส่งโรงพยาบาล
2. รายงานผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
3. แจ้งผู้ปกครองทราบ
4. โรงเรียนให้การดูแลช่วยเหลือตามความเหมาะสม

หน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้อง

1. โรงพยาบาล

2. องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. ผู้ปกครอง

สรุปได้ว่า มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุที่เกิดจากห้องเรียนและห้องปฏิบัติการ ต้องอยู่ในความปลอดภัย ควรกำหนดแนวปฏิบัติ และวางระเบียบข้อบังคับในการใช้ห้องปฏิบัติการ เครื่องแต่งกายต้องรัดกุม เครื่องป้องกันอันตราย และเครื่องมือหมั่นตรวจตราให้อยู่ในสภาพใช้งานได้เสมอถ้าอุปกรณ์เครื่องใช้เกิดการชำรุดเสียหายให้ดำเนินการปรับปรุงซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน เมื่อเกิดอุบัติเหตุต้องมีการปฐมพยาบาล นำส่งสถานพยาบาลและรายงานผู้บังคับบัญชาทราบ

มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ ที่เกิดจากห้องน้ำ ห้องส้วม การดำเนินการ

1. ตรวจสอบอุปกรณ์ให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้และปลอดภัย
2. ควรสร้างห้องน้ำห้องส้วมให้เหมาะสม กับสภาพวัย และเพศของนักเรียน เช่น อนุบาล ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และคนพิการ
3. การใช้ห้องน้ำห้องส้วมของเด็กอนุบาล ต้องมีครูคอยดูแลอย่างใกล้ชิด
4. ให้มีการติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่างเพียงพอ
5. ควรดูแลรักษาความสะอาดอย่างสม่ำเสมอ
6. สถานศึกษากำหนดแนวปฏิบัติการใช้ ห้องน้ำห้องส้วมที่ปลอดภัย
7. ปรับปรุง ซ่อมแซม เปลี่ยนแปลงอุปกรณ์ ห้องน้ำห้องส้วมที่ชำรุดให้สามารถใช้งานได้ดี
8. เมื่อเกิดอุบัติเหตุต้องมีการปฐมพยาบาล นำส่งสถานพยาบาลและรายงาน ผู้บังคับบัญชา

ทราบ

9. เมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน ให้ดำเนินการตามแผนฉุกเฉินสำหรับสถานศึกษา

การแก้ไขปัญหา

1. ปฐมพยาบาลเบื้องต้นนำส่งโรงพยาบาล
2. รายงานผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
3. แจ้งผู้ปกครองทราบ
4. โรงเรียนให้การดูแลช่วยเหลือตามความเหมาะสม

หน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้อง

1. โรงพยาบาล

2. องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ๆ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. ผู้ปกครอง

สรุปได้ว่า มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ ที่เกิดจากห้องน้ำห้องส้วม ควรสร้างห้องน้ำห้องส้วม ให้เหมาะสมกับสภาพและวัยของนักเรียน ให้มีการติดตั้งไฟฟ้าห้องส้วมควรขนาดพอเหมาะกับผู้ใช้ ควรดูแลรักษาความสะอาดอย่างสม่ำเสมอสถานศึกษาควรกำหนด แนวปฏิบัติการใช้ห้องน้ำห้องส้วมที่ปลอดภัยด้วย

สรุปได้ว่า อุบัติเหตุจากอาคารเรียน อาคารประกอบการของสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ครุภัณฑ์ อุปกรณ์ไฟฟ้า ห้องเรียนและห้องปฏิบัติการ ห้องน้ำห้องส้วมที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ สามารถทำให้เกิดอุบัติเหตุแก่นักเรียนได้ ดังนั้นต้องมีการจัดมาตรการให้ความปลอดภัยแก่นักเรียน โดยคำนึงถึงโครงสร้างของอาคารควรใช้วัสดุทนไฟ ป้องกันไฟ ป้องกันการลื่นสะเทือน และแผ่นดินไหวได้ ครุภัณฑ์ควรจัดวางในสถานที่ที่เหมาะสม และปลอดภัย ควรมีข้อแนะนำ และข้อควรระวังในการใช้ หรือให้มีการจัดอบรมกับผู้ใช้ครุภัณฑ์ต่าง ๆ หากมีการชำรุด ก็ควรนำไปปรับปรุงซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพที่ใช้ได้ อุปกรณ์ไฟฟ้าต่างๆ ควรจัดให้เป็นระบบ และติดตั้งระบบป้องกันกระแสไฟฟ้าลัดวงจรใช้อุปกรณ์ที่ดี ห้องเรียนและห้องปฏิบัติการ ควรกำหนดแนวปฏิบัติและวางระเบียบข้อบังคับในการใช้ห้องปฏิบัติการ เครื่องแต่งกายต้องรัดกุม เครื่องป้องกันอันตรายและเครื่องมือหมั่นตรวจตราให้อยู่ในสภาพใช้งานได้เสมอ ห้องน้ำห้องส้วม ควรสร้างห้องน้ำห้องส้วมให้เหมาะสมกับสภาพและวัยของนักเรียน ให้มีการติดตั้งไฟฟ้าห้องส้วม ควรขนาดพอเหมาะกับผู้ใช้ควรดูแลรักษาความสะอาดอย่างสม่ำเสมอ สถานศึกษาควรกำหนดแนวปฏิบัติการใช้ห้องน้ำห้องส้วมที่ ปลอดภัยด้วยเมื่อเกิดอุบัติเหตุต้องมีการปฐมพยาบาล นำส่งสถานพยาบาลและรายงานผู้บังคับบัญชาทราบ

อุบัติเหตุจากบริเวณสถานศึกษา

อุบัติเหตุในบริเวณโรงเรียนส่วนใหญ่ เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยมิได้คาดคิด มิได้ตั้งใจ เมื่อเกิดขึ้นแล้ว มักทำความเสียหายให้กับบุคคล และทรัพย์สิน ปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยี ได้เข้ามามีบทบาทในสังคมไทยอย่างมาก โดยเฉพาะโรงเรียน เป็นผลให้ ครูอาจารย์ นักเรียน ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคน ได้รับ ประโยชน์และความสะดวกสบายเป็นอันมาก แต่ในขณะเดียวกัน การเกิดอุบัติเหตุ ก็เพิ่มขึ้น เป็นเงาตามตัว ในบริเวณโรงเรียน อุบัติเหตุส่วนใหญ่

ที่พบมักจะเกิดจากการพลัดตก หกล้ม จากการวิ่งซุกซนของนักเรียน หรือการเล่นกีฬา ทำให้เกิดบาดแผล กระจกหัก ข้อเคลื่อน เป็นต้น บางครั้งเกิดจากบาดแผลถูกของมีคม เช่น ไขมีดโกน เหลาดินสอ หรือบางครั้งเกิดจากสิ่งปลูกสร้าง และเครื่องใช้ของโรงเรียนบกร่อง สีกกร่อนเสียหาย ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นสาเหตุที่ก่อให้เกิด อุบัติเหตุภายในโรงเรียนได้ทั้งสิ้น

สาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุจากบริเวณ โรงเรียน และสภาพแวดล้อมของโรงเรียน

1. ความบกพร่อง เสื่อมสภาพของสิ่งปลูกสร้าง เครื่องมือ เครื่องใช้และสภาพสิ่งแวดล้อมภายในบริเวณโรงเรียน เช่น ต้นไม้ สนามกีฬา รั้ว และประตูโรงเรียน เป็นต้น
2. การควบคุมดูแลของครูอาจารย์ในการ ความเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ ประกอบกิจกรรมของนักเรียนในสถานที่ต่าง ๆ ภายในโรงเรียนไม่รัดกุมเพียงพอ
3. การเข้มงวดกวดขันในมาตรการรักษาความปลอดภัยในสถานศึกษาหละหลวม ไม่มีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง
4. ขาดการซ่อมแซมบำรุงรักษาสิ่งปลูกสร้าง เครื่องมือเครื่องใช้และสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน
5. ความประมาทเลินเล่อ ขาดความระมัดระวังและการขาดทักษะของนักเรียนในการเล่นกีฬาหรือการประกอบกิจกรรมภายในบริเวณโรงเรียน
6. ไม่มีการฝึกอบรมซักซ้อม ทำความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรการรักษาความปลอดภัยในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

บริเวณโรงเรียนเป็นสิ่งแวดลอมที่อยู่ใกล้ตัวนักเรียนมากที่สุด เป็นส่วนที่นักเรียนทุกคนต้องใช้ประกอบกิจกรรมตลอดเวลา ดังนั้น โรงเรียนต้องให้ความสำคัญเป็นพิเศษในเรื่องของความปลอดภัย จึงควรกำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุดังนี้

มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุที่เกิดจากรั้วและประตูโรงเรียน

1. จัดให้มีการติดตั้งรั้วและประตูโรงเรียน ให้ได้มาตรฐานความปลอดภัย
2. จัดให้มีผู้รับผิดชอบและหมั่นตรวจสอบ อย่างสม่ำเสมอ เพื่อหลีกเลี่ยงการเกิดอุบัติเหตุอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ในกรณีที่พบการชำรุดให้รีบดำเนินการปรับปรุงซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ปลอดภัย
3. จัดให้มีป้ายคำเตือนเพื่อหลีกเลี่ยง
4. จัดให้มีป้ายคำเตือนเพื่อหลีกเลี่ยง การเกิดอุบัติเหตุ และให้มีเขตแนวห้ามผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องเข้าใกล้ระหว่างดำเนินการซ่อมแซมหรือรื้อถอน

5. ในกรณีเกิดอุบัติเหตุต้องมีการปฐมพยาบาล นำส่งสถานพยาบาลและรายงานผู้บังคับบัญชาทราบ

สรุปได้ว่า มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุที่เกิดจากริ้วและประตูสถานศึกษา ควรตรวจสอบให้อยู่ในสภาพมั่นคงแข็งแรงได้มาตรฐาน ความปลอดภัยหมั่นตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ หากมีการชำรุดควรแจ้งให้ช่างผู้ชำนาญการมาซ่อมแซมหรือรื้อถอนทันทีในกรณีเกิดอุบัติเหตุ ต้องมีการปฐมพยาบาล นำส่งสถานพยาบาลและรายงานผู้บังคับบัญชาทราบ

มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุจาก บ่อน้ำ สระน้ำ และบ่อเลี้ยงปลา

1. จัดให้มีฝาปิดบ่อน้ำ และมีการใช้เครื่องสูบน้ำหรือคั้นโยกน้ำแทนการตัก
2. ห้ามเด็กเล็กเข้าใกล้บริเวณบ่อน้ำ สระน้ำ บ่อเลี้ยงปลา ยกเว้นกรณีที่มีครูควบคุมดูแล
ในระหว่างทำกิจกรรม

3. จัดให้มีครูควบคุมดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด ในช่วงที่มีการทำกิจกรรมใกล้บ่อน้ำ
4. จัดทำรั้วหรือแนวเขตโดยรอบบ่อน้ำ สระน้ำ บ่อเลี้ยงปลา และจัดทำป้ายคำเตือน
กำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้

5. ติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่างในบริเวณ บ่อน้ำ สระน้ำ หรือบ่อเลี้ยงปลา
6. จัดให้มีการปรับปรุงซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพสมบูรณ์
7. ส่งเสริมมีการสอนว่ายน้ำให้นักเรียน ทุกคนในโรงเรียน เพื่อป้องกันอันตราย
8. ในกรณีเมื่อเกิดอุบัติเหตุแล้วต้องมีการปฐมพยาบาล นำส่งสถานพยาบาลและรายงาน
ผู้บังคับบัญชาทราบ

สรุปได้ว่า มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุที่เกิดจาก บ่อน้ำ สระน้ำ และบ่อเลี้ยงปลา ควรมีฝาปิด ห้ามเด็กเล็กเข้าใกล้บริเวณดังกล่าวโดยตามลำพัง ถ้าไม่มีผู้ควบคุม ควรจัดทำรั้วหรือแนวเขตทำป้ายคำเตือนกำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้ ถ้าเกิดอุบัติเหตุต้องมีการปฐมพยาบาล นำส่งสถานพยาบาลและรายงานผู้บังคับบัญชาทราบ

มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ ที่เกิดจากเขตก่อสร้างและกองวัสดุชำรุด

1. จัดทำแนวเขตบริเวณก่อสร้าง เพื่อป้องกันนักเรียนเข้าไปในบริเวณดังกล่าว
2. กำหนดให้ผู้ก่อสร้างติดตั้งอุปกรณ์ ป้องกันเศษวัสดุตกลงนอกบริเวณการก่อสร้าง
3. จัดเก็บวัสดุอุปกรณ์ในการก่อสร้าง ซึ่งอาจก่อให้เกิดอันตรายให้มีติดขัด
และต้องมีสัญลักษณ์บอกเขตให้ชัดเจน

4. จัดให้มีการตรวจสอบการใช้อุปกรณ์ การก่อสร้างให้อยู่ในสภาพที่สมบูรณ์ปลอดภัยโดยมี
ระยะเวลาในการตรวจสอบชัดเจน

5. จัดให้มีเจ้าหน้าที่กำกับดูแลการ การสร้างอย่างใกล้ชิด หากพิจารณาเห็นว่าจะเป็นอันตรายแก่นักเรียน ให้เลี้ยงไปปฏิบัติในเลิกเรียนหรือวันหยุดราชการ

6. ในกรณีเมื่อเกิดอุบัติเหตุต้องมีการปฐมพยาบาลและนำส่งสถานพยาบาลและรายงานผู้บังคับบัญชาทราบ

สรุปได้ว่า มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุที่เกิดจากเขตก่อสร้างและกองวัสดุข่ารด ควรจัดทำรั้วกันหรือใช้ผ้าคลุมบริเวณที่กำลังก่อสร้าง ติดตั้งป้าย และประกาศเตือนมิให้เด็กเข้าไปเล่น ในบริเวณดังกล่าวอย่างชัดเจน ในกรณีเมื่อเกิดอุบัติเหตุต้องมีการปฐมพยาบาล นำส่งสถานพยาบาล และรายงานผู้บังคับบัญชาทราบ

มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ เกิดจากต้นไม้

1. จัดให้มีเจ้าหน้าที่ตัดแต่งกิ่งไม้ให้อยู่ในสภาพที่ปลอดภัยอยู่เสมอ หมั่นตรวจสอบและกำจัดแมลงมีพิษ

2. จัดให้มีผู้รับผิดชอบหมั่นตรวจสอบ ต้นไม้ที่ตายแล้ว โดยให้เร่งดำเนินการตัดทิ้งหรือต้นไม้ใหญ่ที่มีผลขนาดใหญ่ให้หมั่นเก็บผลตามที่เหมาะสม

3. จัดให้มีการให้ความรู้และสร้างความตระหนักแก่นักเรียนเกี่ยวกับอันตรายที่เกิดจากต้นไม้ เช่น พิษของยางไม้ พิษจากเกสร และหนาม เป็นต้น

4. ห้ามนักเรียนอยู่ใต้ต้นไม้ขณะที่มีลมพายุพัด หรือฝนตก

5. หลีกเลี่ยงการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการปีนต้นไม้

6. จัดแนวเขตป้องกันและเลือกพันธุ์ไม้ที่ จะปลูกในบริเวณโรงเรียนให้เหมาะสม

7. ในกรณีเมื่อเกิดอุบัติเหตุต้องมีการปฐมพยาบาล นำส่งสถานพยาบาลและรายงานผู้บังคับบัญชาทราบ

สรุปได้ว่า มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุที่เกิดจากต้นไม้ ควรให้มีเจ้าหน้าที่ตัดแต่งกิ่งไม้ให้อยู่ในสภาพที่ปลอดภัยอยู่เสมอ หมั่นตรวจสอบ กำจัดแมลงมีพิษ และต้นไม้มีพิษ พร้อมกับควรจัดแนวเขตป้องกันที่เป็นอันตราย และควรให้ความรู้และสร้างความตระหนักแก่นักเรียนเกี่ยวกับอันตรายที่เกิดจากต้นไม้

มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ ที่เกิดจากสนาม สนามเด็กเล่นสนามกีฬา และอุปกรณ์กีฬา

1. จัดให้มีการตรวจสอบสนาม และอุปกรณ์เครื่องเล่นในสนามเด็กเล่น สนามกีฬา ให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้อย่างปลอดภัย เช่น แป้นบาสเก็ตบอลชนิดเคลื่อนที่ได้ เสากีฬาชนิดหล่อฐานด้วยล้อยาง เส้าประตูฟุตบอล เป็นต้น

2. ควรหลีกเลี่ยงการจัดซื้ออุปกรณ์กีฬา หรือเครื่องเล่นที่อาจก่อให้เกิดอันตรายได้ง่าย เช่น ห่วงหมุน ลูกโลกหมุน เป็นต้น

3. จัดทำป้ายข้อกำหนดและวิธีการใช้เครื่องเล่นทุกชนิดในสนาม

4. จัดให้ความรู้และแนวทางปฏิบัติแก่นักเรียนในกรณีที่นักเรียนพบสิ่งแปลกปลอม ซึ่งอาจเป็นวัตถุระเบิด หรือวัตถุอันตรายอื่น ๆ

5. จัดให้มีการบำรุงดูแลรักษาความสะอาดโดยรอบ เพื่อให้ปราศจากเศษวัสดุที่เสี่ยงต่อการเกิดอันตราย เช่น ตะปู ไม้เสียบลูกชิ้น เศษแก้ว สัตว์มีพิษ เป็นต้น

6. จัดติดตั้งอุปกรณ์เครื่องเล่นในส่วนที่จะต้องมียุติฐาน ต้องหมั่นตรวจสอบให้แข็งแรง มั่นคงอยู่เสมอ

7. ในกรณีเมื่อเกิดอุบัติเหตุต้องมีการปฐมพยาบาล นำส่งสถานพยาบาลและรายงานผู้บังคับบัญชาทราบ

สรุปได้ว่า มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุที่เกิดจากสนามเด็กเล่น สนามกีฬา และอุปกรณ์กีฬา ควรมีการตรวจสอบให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้อย่างปลอดภัย สนามควรมีที่ระบายน้ำโดยรอบสนาม เครื่องเล่นสนาม ควรดูแลและตรวจตราอยู่เสมอ หากชำรุดต้องรีบซ่อมแซมแก้ไข มีรั้วกันสนามทำป้ายบอกกำกับทันที

มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ ที่เกิดจากโถงน้ำ บ่อเกรอะ บ่อซึม ถังเก็บน้ำ

1. จัดมีฝาปิดมิดชิดที่ได้มาตรฐาน

2. จัดเจ้าหน้าที่ตรวจสอบโถงน้ำ บ่อเกรอะ บ่อซึม ถังเก็บน้ำ ให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้อยู่เสมอ

3. จัดเจ้าหน้าที่บำรุงดูแลทำความสะอาด โถงน้ำ ถังเก็บน้ำ อย่างสม่ำเสมอ

4. จัดทำป้ายประกาศข้อควรระวังอันตรายที่จะเกิดขึ้น ปิดประกาศไว้ให้เห็นชัดเจน

5. จัดให้มีแนวเขตห้ามนักเรียนเข้าใกล้บริเวณ โถงน้ำ ถังเก็บน้ำ บ่อเกรอะ

6. จัดให้มีผู้รับผิดชอบตรวจสอบความเรียบร้อยและรายงานผลทุกสัปดาห์

7. ในกรณีเมื่อเกิดอุบัติเหตุต้องมีการปฐมพยาบาล นำส่งสถานพยาบาลและรายงานผู้บังคับบัญชาทราบ

สรุปได้ว่า มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุที่เกิดจากโถงน้ำ บ่อเกรอะ บ่อซึม ถังเก็บน้ำ ควรมีฝาปิดมิดชิดที่ได้มาตรฐาน เจ้าหน้าที่ติดตั้งป้ายเตือนอันตรายให้เห็นชัดเจน และตรวจสอบให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ตลอดเวลาและรายงานผลทุกสัปดาห์

มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ ที่เกิดจากเตาเผาขยะและที่ทิ้งขยะ

1. จัดให้มีถังขยะแยกประเภท เพื่อสะดวกในการจัดเก็บและทำลาย
2. จัดให้มีการส่งเสริมความรู้และปลูกฝังจิตสำนึก และสร้างนิสัยการทิ้งขยะอย่างถูกวิธี
3. การทำลายหรือแปรสภาพ ให้เลือกใช้วิธีการและเวลาอย่างเหมาะสม เช่น การทำลายสารเคมี กระจกสีสเปรย์ หลอดไฟฟ้า เศษแก้ว
4. จัดให้มีแนวเขตห้ามนักเรียนเข้าใกล้บริเวณเตาเผาขยะและที่ทิ้งขยะ
5. ในกรณีเมื่อเกิดอุบัติเหตุต้องมีการปฐมพยาบาล นำส่งสถานพยาบาลและรายงานผู้บังคับบัญชาทราบ

สรุปได้ว่า มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุที่เกิดจากเตาเผาขยะและที่ทิ้งขยะนั้น ควรมีการบำบัดและกำจัดมูลฝอย โดยให้มีถังขยะแยกประเภท เพื่อสะดวกในการจัดเก็บและทำลาย หรือแปรสภาพให้เลือกใช้วิธีการและเวลาอย่างเหมาะสม และควรติดตั้งป้ายแนวเขตห้ามนักเรียนเข้าใกล้บริเวณเตาเผาขยะและที่ทิ้งขยะเพื่อความปลอดภัย

สรุปได้ว่า อุบัติเหตุจากบริเวณสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วยรั้วและประตู บ่อน้ำ สระน้ำ และบ่อเลี้ยงปลา เขตก่อสร้างและกองวัสดุข่ารด ต้นไม้สนามเด็กเล่น สนามกีฬาและอุปกรณ์กีฬา โถงน้ำ บ่อเกรอะ บ่อซึม ถังเก็บน้ำ เตาเผาขยะและที่ทิ้งขยะที่กล่าวมาทั้งหมดนี้สามารถทำให้เกิดอุบัติเหตุ แก่นักเรียนได้ ดังนั้นต้องมีการจัดมาตรการให้ความปลอดภัยแก่นักเรียน ควรมีเจ้าหน้าที่ดูแลและหมั่นตรวจสอบให้อยู่ในสภาพได้มาตรฐานความปลอดภัยตลอดเวลา ส่วนไหนที่จะเกิดอันตรายก็ควรจัดติดตั้งป้ายกำกับให้ชัดเจนในบริเวณที่ต้องหลีกเลี่ยงเพราะจะเกิดอันตรายได้หรือสิ่งของบางอย่างที่ชำรุดก็ควรแจ้งให้ช่างผู้ชำนาญการมาซ่อมแซมหรือรื้อถอนทันที ในกรณีเกิดอุบัติเหตุต้องมีการปฐมพยาบาลนำส่งสถานพยาบาลและรายงานผู้บังคับบัญชาทราบ

อุบัติเหตุจากสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา

สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา หมายถึง อาคาร สถานที่ และบริเวณโรงเรียนที่ใช้เป็นที่จัดการเรียนการสอน และกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน สภาพแวดล้อมของสถานศึกษามีความสำคัญต่อนักเรียนและผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษามาก

การสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมโรงเรียน หมายถึง การจัดการ ควบคุม ดูแล และปรับปรุงภาวะต่าง ๆ ของโรงเรียนและสิ่งแวดล้อมให้ถูกต้องเหมาะสม และอยู่ในสภาพที่ถูกต้องสุขลักษณะ โรงเรียนทุกแห่งมีองค์ประกอบ ที่สำคัญคล้ายคลึงกัน ทั้งในด้านโครงสร้าง บทบาทหน้าที่การปฏิบัติ และการส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่ถูกต้องสุขลักษณะการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมจะมีผลต่อสุขภาพ และลดความเสี่ยงของภาวะที่จะเกิด อุบัติเหตุของนักเรียน ทั้งนี้ เพราะนักเรียนจะใช้เวลาเรียนรู้

และอยู่ในสภาพแวดล้อมของสถานศึกษามากกว่าครึ่งของเวลาช่วงกลางวัน แต่สภาพแวดล้อมที่ส่งผล ความปลอดภัยในสถานศึกษานั้นมิได้มีเฉพาะในสถานศึกษาเท่านั้น ผลภาวะของสิ่งแวดล้อมภายนอก ก็ส่งผลต่อนักเรียนเช่นกัน ซึ่งผลภาวะของสิ่งแวดล้อมภายนอกนี้ เป็นสิ่งที่อยู่นอกเหนือและยาก ต่อการควบคุมจัดการของสถานศึกษา เช่น ปัญหาด้านขยะมูลฝอย มลพิษทางอากาศ น้ำเสียมลภาวะทางเสียง ปัญหาเหล่านี้เกิดขึ้นเฉพาะสังคม ชุมชน สถานประกอบการ หรือแม้แต่เด็กเรียนขาดจิตสำนึก ความตระหนักต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมจนส่งผลโดยตรง ทางอ้อมแก่นักเรียนซึ่งได้กำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาลักษณะดังกล่าวไว้กว้าง ๆ ดังนี้

มาตรการป้องกันและการแก้ไข

1. มีการสำรวจสภาพปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม และผลภาวะในสถานศึกษาและชุมชน แล้วจัดลำดับความสำคัญของปัญหา เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาต่อไป
2. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ โดยใช้ชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้มีส่วนร่วมในการหาแนวทางป้องกันและแก้ไข
3. มีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้การสนับสนุนในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม
4. ส่งเสริมจัดกิจกรรมสร้างจิตสำนึกและความตระหนักต่อปัญหาสิ่งแวดล้อม ให้กับนักเรียน บุคลากรในสถานศึกษา และชุมชนใกล้เคียง
5. เมื่อเกิดอุบัติเหตุต้องมีการปฐมพยาบาล

สรุปได้ว่า สิ่งแวดล้อมหรือสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา เป็นการจัดสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัวเรารวมถึงบรรยากาศต่าง ๆ ที่โน้มน้าวหรือมุ่งเน้นที่จะส่งเสริมเอื้ออำนวยต่อการศึกษา และพัฒนา การศึกษาทุกด้านของนักศึกษา ทำให้การเรียนการสอนสัมฤทธิ์ผลได้โดยง่าย ดังนั้นสถานศึกษา ควรมีมาตรการความปลอดภัยของสภาพแวดล้อม ในสถานศึกษาโดยแต่งตั้งคณะกรรมการจากชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้มีส่วนร่วมสนับสนุนส่งเสริมจัดกิจกรรมสร้างจิตสำนึก และความตระหนักต่อปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมให้กับนักเรียนบุคลากรในสถานศึกษาและชุมชนใกล้เคียง

อุบัติเหตุจากเครื่องมือ เครื่องใช้ และอุปกรณ์ต่าง ๆ

เครื่องมือ หมายถึง อุปกรณ์ประกอบการ ทำงานที่ใช้มือถือ เช่น เลื่อย ค้อน หรือไขควง เป็นต้น การใช้เครื่องมือเป็น ไม่ถูกวิธี หรือไม่เหมาะสม กับงานก็อาจเป็นสาเหตุอย่างหนึ่งที่ทำให้เกิด อุบัติเหตุขึ้นได้ ดังนั้นเพื่อจะลดอุบัติเหตุจาก การใช้เครื่องมือในการปฏิบัติงาน ผู้ปฏิบัติงาน จะต้องเข้าใจหลักการพื้นฐานของการใช้เครื่องมือในการปฏิบัติงานให้ถูกต้อง

หลักพื้นฐานของการใช้เครื่องมืออย่างปลอดภัย

1. เลือกใช้เครื่องมือให้เหมาะสมกับงานใช้เครื่องมือให้ถูกวิธี
2. รักษาเครื่องมือให้อยู่ในสภาพดีเสมอ
3. ในการรับส่งเครื่องมือจะต้องกระทำให้ถูกวิธี
4. เก็บรักษาเครื่องมือให้อยู่ในที่ที่ปลอดภัย
5. ในระหว่างการทำงานควรระวังวางเครื่องมือให้เป็นระเบียบเพื่อความปลอดภัย
6. นำส่งสถานพยาบาลและรายงานผู้บังคับบัญชาทราบ
7. ในการขนย้ายเครื่องมือจะต้องให้เกิดความปลอดภัย

การดำเนินงาน

1. ตรวจสอบเครื่องมือ เครื่องใช้ และ อุปกรณ์ต่าง ๆ ให้มีสภาพดี รวมทั้งกำหนดระยะเวลาในการบำรุงรักษาตรวจสอบซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพที่พร้อมจะใช้งานอยู่เสมอ
2. ห้ามใช้เครื่องมือ เครื่องใช้ และอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่อยู่ในสภาพชำรุด
3. จัดทำคู่มือการใช้งาน การบำรุงรักษา เครื่องมือ เครื่องใช้ และอุปกรณ์ต่าง ๆ ในแต่ละประเภท
4. ครูต้องแนะนำ สาธิต และควบคุมการใช้อย่างถูกวิธีตามประเภทของอุปกรณ์จัดทำติดไว้ในห้องปฏิบัติการ
5. กำกับ ติดตาม ดูแลนักเรียนในการใช้เครื่องมือ เครื่องใช้ และอุปกรณ์ให้เหมาะสมกับประเภทของกิจกรรม
6. จัดเก็บเครื่องมือ เครื่องใช้ และอุปกรณ์ในที่เก็บทุกครั้งอย่างเป็นระเบียบและปลอดภัย
7. ในกรณีที่พบสารเคมีหรือวัตถุมีพิษ การเก็บต้องมีตู้ภาชนะเฉพาะ ควบคุมอุณหภูมิ แสดงตามคู่มือ ส่วนการใช้ครูต้องควบคุมตลอดเวลา และติดตั้งอุปกรณ์รักษาความปลอดภัยตามความจำเป็น
8. แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบสภาพ ใ้ได้อย่างชัดเจนเป็นระบบอย่างสม่ำเสมอ
9. ซ่อมแซมเครื่องมือ เครื่องใช้ และอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ชำรุดให้อยู่ในสภาพพร้อมที่จะใช้งานอยู่เสมอ
10. จัดหาเครื่องมือ เครื่องใช้ และอุปกรณ์ต่าง ๆ ทดแทนที่ชำรุดจนใช้การไม่ได้
11. เมื่อเกิดอุบัติเหตุต้องมีการปฐมพยาบาลนำส่งสถานพยาบาล และรายงานผู้บังคับบัญชาทราบ

สรุปได้ว่า เครื่องมือ เครื่องใช้และอุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้นั้นอาจก่อให้เกิดอันตรายได้ สถานศึกษาควรมีมาตรการป้องกันและแนวทางแก้ไข เพื่อความปลอดภัยแก่นักเรียน โดยการตรวจสอบซ่อมแซมที่ชำรุด มีการบำรุงรักษาเครื่องมือ เครื่องใช้และอุปกรณ์ต่าง ๆ ในแต่ละประเภทให้อยู่ในสภาพดีพร้อมจะใช้งานอยู่เสมอ ครูต้องแนะนำ สาธิต และควบคุม การใช้อย่างถูกวิธีตามประเภท จัดทำคู่มือการใช้อุปกรณ์ ทำแนวปฏิบัติและข้อควรระวังในการ ใช้เครื่องมือติดไว้ในห้องปฏิบัติการ

2.2.5 การเดินทางไป-กลับ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552) กล่าวถึง นักเรียนต้องเดินทางไป-กลับระหว่างบ้านและสถานศึกษาด้วยวิธีแตกต่างกัน ซึ่งการเดินทางในบางครั้งนักเรียนอาจได้รับ อุบัติเหตุจากไม่ระมัดระวังเกี่ยวกับความปลอดภัยของตนเอง อันเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ต้อง สูญเสียชีวิต อวัยวะ และทรัพย์สิน ส่วนใหญ่มาจากการเดินทางโดยทางเท้า และยานพาหนะทางบก ดังนั้นสถานศึกษาควรกำหนดมาตรการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ

การดำเนินงาน

1. สถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชน ต้องร่วมกันจัดทำคู่มือกำหนดมาตรการ รักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับสัตว์ คนร้าย หรือยานยนต์ที่ใช้เส้นทางร่วมกัน
2. สถานศึกษาจัดระบบรักษาความปลอดภัยในการเดินทางทั้ง 4 ลักษณะ คือนักเรียน ควบคุมกันเอง ครู ชุมชน เครือข่ายผู้ปกครอง และเจ้าหน้าที่ตำรวจโดยกำหนดความรับผิดชอบ อย่างชัดเจน เช่น นักเรียนเดินแถวถือธงไป – กลับสถานศึกษา
3. สถานศึกษาควรประสานงานกับตำรวจจราจร ให้มาช่วยปฏิบัติงานช่วงเวลา 06.00 - 08.00 น. และเวลา 15.30-18.00 น. ในเส้นทางที่นักเรียนใช้เดินทาง
4. สร้างความตระหนักในหลักความปลอดภัยแก่นักเรียนและผู้ปกครอง เพื่อสร้างวิถีชีวิต ใหม่ที่ว่า “ปลอดภัยไว้ก่อน” เพื่อนำไปสู่ความปลอดภัยที่ยั่งยืน เช่น จัดป้าย เอกสาร จดหมายข่าว เสียงตามสาย เกี่ยวกับอันตรายของเด็กที่เกิดขึ้นจากการเดินทางไป-กลับสถานศึกษา เป็นต้น
5. นักเรียนทำกิจกรรมเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎจราจร โดยจัดในช่วงเวลา และโอกาสที่เหมาะสม เช่น จัดระบบการจราจรสถานศึกษาสำหรับนักเรียนได้ฝึกปฏิบัติกับตำรวจจราจรโดยตรง
6. เมื่อเกิดอุบัติเหตุต้องมีการปฐมพยาบาลนำส่งสถานพยาบาล และรายงานผู้บังคับบัญชาทราบ

สรุปได้ว่า นักเรียนได้รับอุบัติเหตุจากการเดินทางไป – กลับระหว่างบ้านและสถานศึกษา ส่วนใหญ่มาจากการเดินทางโดยทางเท้า ยานพาหนะทางบกซึ่งการเดินทางในบางครั้งนักเรียนอาจได้รับอุบัติเหตุ ดังนั้นสถานศึกษาจึงได้กำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไขโดยให้สถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชน ร่วมกันสร้างความตระหนักในหลักความปลอดภัย พร้อมจัดกิจกรรมฝึกปฏิบัติแก่นักเรียน ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติการจราจรทางบกและข้อปฏิบัติในการขับขี่ตามกฎหมายจราจร พนักงานขับรถรับส่ง ควรให้มีการฝึกอบรม และแนะนำผู้ปกครองให้ใช้รถที่มีการตรวจสภาพเรียบร้อย

การพานักเรียนไปศึกษานอกสถานที่

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552) กล่าวถึง ว่าตามเจตนารมณ์ของการปฏิรูปการศึกษา ได้กำหนดให้มีการพัฒนาผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพด้วยวิธีการสร้างองค์ความรู้ที่หลากหลาย จึงถือเป็นหน้าที่ของสถานศึกษาและครูผู้สอนในรายวิชาต่าง ๆ ทุกกลุ่มสาระที่จะต้องดำเนินการให้มีประสิทธิผล การพานักเรียนไปศึกษานอกสถานที่ จึงเป็นอีกกระบวนการหนึ่งที่สามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรง ได้เปลี่ยนบรรยากาศนอกห้องเรียน ปัจจุบันการจัดการกิจกรรมหรือโครงการพานักเรียนไปศึกษานอกสถานที่ จึงเป็นที่นิยมและแพร่หลายมากขึ้นเป็นลำดับ และบางครั้งอาจมีอุบัติเหตุเกิดขึ้นบ่อยครั้งในขณะเดียวกัน

ดังนั้นได้กำหนดมาตรการในการป้องกันและแนวทางการแก้ไข ดังนี้

6.1 ศึกษาและปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยเรื่องการพานักเรียนไปศึกษานอกสถานที่โดยเคร่งครัด

6.2 เตรียมการและวางแผนการดำเนินการ โดยดำเนินการดังนี้

1. กำหนดครูผู้รับผิดชอบในด้านต่าง ๆ
2. ศึกษารายละเอียดสถานที่ที่จะไปศึกษาโดยชัดเจน
3. ศึกษาและกำหนดเส้นทางการเดินทาง
4. ให้มีการตรวจสอบสภาพยานพาหนะและผู้ขับขี่
5. ทำหนังสือขออนุญาตผู้บังคับบัญชาและผู้ปกครองนักเรียน
6. จัดทำประวัตินักเรียนที่ร่วมเดินทาง
7. ประกันอุบัติเหตุให้กับนักเรียนและครูทุกคนที่เดินทาง
8. จัดให้มีการปฐมพยาบาลและนักเรียนก่อนการเดินทาง
9. ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดูแลให้ความปลอดภัย อาทิ ตำรวจทางหลวง

สถานีตำรวจในพื้นที่ที่พิกัดคั่นและระหว่างเส้นทาง รวมทั้งสถานีอนามัยโรงพยาบาล

10. จัดครูควบคุมดูแลนักเรียน โดยแบ่งกลุ่มนักเรียนดูแลรับผิดชอบซึ่งกันและกัน จัดให้มีป้ายหรือธงสัญลักษณ์ที่สามารถมองเห็นได้แต่ไกล เพื่อการนัดหมายและป้องกันการพลัดหลง

11. จัดให้มีป้ายชื่อประจำตัวนักเรียน แสดงรายละเอียดชื่อนักเรียน โรงเรียนหมายเลข โทรศัพท์ที่จำเป็นเพื่อการติดต่อในกรณีพลัดหลงหรือเกิดเหตุฉุกเฉิน

6.3 ในระหว่างการนำนักเรียนศึกษา นอกสถานที่โดยใช้ยานพาหนะ ครูผู้ควบคุม ต้องควบคุมดูแลนักเรียนให้อยู่ในระเบียบวินัย และใช้ความระมัดระวังเป็นอย่างดีให้การเดินทาง เป็นไปอย่างมีระเบียบและเหมาะสมแก่กาลเทศะ และยานพาหนะต้องมีสภาพสมบูรณ์ทั้งนี้ เพื่อความปลอดภัย

6.4 ควบคุมดูแลในเรื่องอาหารที่นักเรียนนำไปรับประทานรวมทั้งที่ซื้อรับประทานด้วย

6.5 จัดเตรียมอุปกรณ์ที่จำเป็น เช่น ยาเวชภัณฑ์ อุปกรณ์ปฐมพยาบาล เป็นต้น

6.6 หากมีการเกิดอุบัติเหตุให้ดำเนินการตามแนวปฏิบัติของสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน

6.7 เมื่อเกิดอุบัติเหตุต้องมีการปฐมพยาบาล นำส่งสถานพยาบาลและรายงานผู้บังคับบัญชา ทราบ

สรุปได้ว่า จัดการกิจกรรมหรือโครงการพานักเรียนไปศึกษานอกสถานที่ บางครั้ง อาจมีอุบัติเหตุเกิดขึ้นบ่อยครั้งดังนั้นสถานศึกษาจึงได้กำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไขโดยศึกษา และปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยเรื่องการพานักเรียนไปศึกษานอกสถาน ที่เตรียมการวางแผนการดำเนินการ ครูจะต้องดูแลควบคุมดูแลนักเรียนเป็นอย่างดี ดูแลควบคุมอาหาร การกินต่าง ๆ ต่อนักเรียน พร้อมจัดเตรียมอุปกรณ์ปฐมพยาบาล หากเกิดอุบัติเหตุให้ปฏิบัติตามแนว ปฏิบัติสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและมีการปฐมพยาบาล นำส่งสถานพยาบาล และรายงานผู้บังคับบัญชาทราบ

การร่วมกิจกรรมสำคัญ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552) กล่าวถึง ว่าการร่วมกิจกรรมสำคัญ เป็นกิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดขึ้นเพื่อส่งเสริมเรื่องคุณธรรม จริยธรรมทักษะความสามารถ ในด้านต่าง ๆ ของนักเรียน และเป็นการสนองความต้องการของชุมชน ซึ่งชุมชนมักจะขอความร่วมมือ จากทางสถานศึกษาอยู่เป็นประจำ เช่น กิจกรรมการแสดงของนักเรียน กิจกรรมเข้าค่ายพักแรม ลูกเสือ เนตรนารีและยุวกาชาด เป็นต้น กิจกรรมต่าง ๆ เหล่านี้ หากครูผู้ควบคุมไม่วางแผน การทำกิจกรรมต่าง ๆ ให้รอบคอบ นักเรียนขาดความระมัดระวังในการทำกิจกรรม ตามขั้นตอนที่ถูกต้อง สถานที่ใช้ทำกิจกรรมมีลักษณะที่อาจก่อให้เกิดอันตรายได้โดยง่าย หรืออุปกรณ์

ที่ใช้อยู่ในสภาพชำรุด อุบัติเหตุก็อาจเกิดขึ้นกับนักเรียน การร่วมกิจกรรมสำคัญต่าง ๆ จึงต้องมีมาตรการป้องกันที่ดี

การแสดงของนักเรียนบนเวทีหรือกลางแจ้ง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552) กล่าวถึง ว่าการจัดกิจกรรมการแสดงของนักเรียนบนเวที หรือการแสดงกลางแจ้ง จะพบเห็นได้ในโรงเรียนทุกระดับ เช่น เนื่องในโอกาสวันสำคัญ ๆ ของทางราชการและของโรงเรียน มีองค์ประกอบหรือปัจจัยหลายประการที่ส่งผลให้เกิดอุบัติเหตุในระหว่างการจัดกิจกรรมได้ ด้วยความห่วงใย ดังนั้นจึงกำหนดมาตรการป้องกันและแนวทางแก้ไข ดังนี้ ต้องตรวจสอบความมั่นคงแข็งแรงของเวทีบันได และอุปกรณ์ประกอบระบบกระแสไฟฟ้าที่ระดับ ตกแต่งบนเวทีและบริเวณงานให้มีความปลอดภัย ควรหลีกเลี่ยงการแสดงที่เสี่ยงต่อการเกิดอันตราย เช่น มีการต่อตัวกันหลาย ๆ ชั้น การแสดงที่ผาดโผน การแสดงที่ต้องใช้ของมีคม หรืออุปกรณ์ที่ก่อให้เกิดอันตราย โดยจัดระบบรักษาความปลอดภัยในการแสดงแต่ละประเภทให้ถูกต้อง เมื่อเกิดอุบัติเหตุต้องมีการปฐมพยาบาลนำส่งสถานพยาบาลและรายงานผู้บังคับบัญชาทราบ

การเดินรณรงค์ลักษณะต่าง ๆ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552) กล่าวถึง ว่าการเดินรณรงค์ในโอกาสต่าง ๆ ของสถานศึกษาจะมีเป็นประจำ เช่น ในโอกาสวันสำคัญ ๆ การเดินทางเทิดพระเกียรติวันเฉลิมพระชนมพรรษา การเดินรณรงค์เชิญชวนไปใช้สิทธิเลือกตั้ง การเดินรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด การจัดขบวนแห่เทียนจำนำพรรษาการเดินรณรงค์ในลักษณะนี้ จะมีอุบัติเหตุเกิดขึ้นได้เสมอ ดังนั้น จึงได้กำหนดมาตรการป้องกันและแนวทางแก้ไขให้สถานศึกษาปฏิบัติ คือ ควรประสานงานกับตำรวจจราจรในเรื่องการเดินรณรงค์บนถนน ซึ่งต้องมีครูผู้ควบคุมนักเรียนทำกิจกรรมทุกครั้ง และต้องมีหน่วยปฐมพยาบาลจากหน่วยงานสาธารณสุข หรือเจ้าหน้าที่พยาบาลร่วมไปในขบวน โดยกำหนดระยะทางที่เหมาะสมกับอายุของนักเรียนต้องมีการสำรวจสุขภาพและความพร้อมของนักเรียนก่อนเข้าร่วมกิจกรรม เมื่อเกิดอุบัติเหตุต้องมีการปฐมพยาบาล นำส่งสถานพยาบาลและรายงานผู้บังคับบัญชาทราบ

การเล่นกีฬาและการแข่งขันกีฬา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552) กล่าวถึง ว่าสถานศึกษาควรส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนเล่นกีฬาตามความถนัด จัดให้มีความหลากหลายในประเภทของกีฬา เพื่อเป็นการส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาแก่เด็กรวมทั้งสร้างเสริมความมีน้ำใจเป็นนักกีฬา ขณะเดียวกันก็ต้องระมัดระวังอุบัติเหตุต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการเล่นกีฬา

และการแข่งขันกีฬาด้วย ดังนั้นจึงได้กำหนดมาตรการป้องกันและแนวทางแก้ไขโดยจัดเลือกประเภทกีฬาให้เหมาะสมกับอายุ เพศ และสภาพร่างกายของนักเรียน ตรวจสอบสถานที่อุปกรณ์สนาม อุปกรณ์กีฬาต่าง ๆ ให้มีความพร้อมสมบูรณ์ มั่นคง แข็งแรงและปลอดภัยก่อนเล่นทุกครั้ง ครูผู้รับผิดชอบควรให้ความรู้ด้านวิธีใช้อุปกรณ์การดูแลรักษา และปฏิบัติตามข้อกำหนดโดยเคร่งครัด เมื่อเล่นกีฬาฝึกซ้อม หรือแข่งขันในระหว่างการเล่นฝึกซ้อมกีฬา และให้มีระบบรักษาความปลอดภัยและการรักษาพยาบาลในการจัดกิจกรรมการแข่งขันทุกครั้ง เมื่อเกิดอุบัติเหตุต้องมีการปฐมพยาบาลนำส่งสถานพยาบาลและรายงานผู้บังคับบัญชาทราบ

กิจกรรมเข้าค่ายพักแรมลูกเสือ เนตรนารี และยุวกาชาด

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552) กล่าวถึง ว่ากิจกรรมเข้าค่ายพักแรมลูกเสือ เนตรนารี และยุวกาชาด ถือเป็นกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ทางสถานศึกษาจัดให้กับผู้เรียนเพื่อพัฒนาความมีระเบียบวินัย และเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมในทุกๆ ปีเมื่อสิ้นสุดฤดูฝนอยู่ในช่วงภาคเรียนที่ 2 จะเป็นช่วงเวลาที่ยุวกาชาดจัดกิจกรรมเข้าค่ายพักแรมของนักเรียนที่เรียนกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี และยุวกาชาด ซึ่งอุบัติเหตุในระหว่างการอยู่ค่ายพักแรม จะเกิดขึ้นเป็นประจำในบางครั้งอาจรุนแรงถึงมีผู้เสียชีวิต ดังนั้นจึงมีการกำหนดมาตรการป้องกันและแนวทางแก้ไขไว้ดังต่อไปนี้

1. การเตรียมสถานที่ต้องแน่ใจว่าเป็นสถานที่เหมาะสมและปลอดภัย
2. ตรวจสอบเส้นทางการเดินทางและยานพาหนะให้มีความปลอดภัย
3. ดำเนินการขออนุญาตตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการพานักเรียน

ไปศึกษานอกสถานที่

4. กำหนดบุคลากรในการควบคุมดูแลลูกเสือ เนตรนารี ให้เพียงพอเหมาะสมกับนักเรียน
5. ประสานงานกับผู้เกี่ยวข้องในพื้นที่ เพื่อการดูแลรักษาความปลอดภัยในการอยู่

ค่ายพักแรม

6. จัดเวรยามในการป้องกันเหตุร้ายต่าง ๆ
7. จัดให้มีเจ้าหน้าที่พยาบาลและเครื่องเวชภัณฑ์ในการปฐมพยาบาล
8. เตรียมอาหารและน้ำดื่มที่สะอาดถูกหลักอนามัย
9. ตรวจสอบอุปกรณ์การอยู่ค่ายพักแรมให้อยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งาน เช่น เต็นท์

เครื่องนอน หมอน มุ้ง ไฟฉาย ไม้ขีดไฟ เป็นต้น

10. จัดที่พักลูกเสือ เนตรนารี ให้แยกเป็นสัดส่วน
11. จัดให้มีการประกันอุบัติเหตุหมู่ให้นักเรียนและบุคลากร

12. กรณีที่นักเรียนเกิดพลัดหลงหรือหายจากการไปศึกษานอกสถานที่หรืออยู่ค่ายพักแรม ให้แจ้งและประสานงานกับผู้ดูแลสถานที่ บุคคลในท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเพื่อวางแผนค้นหา ติดตามและแจ้งให้ผู้ปกครอง ผู้บังคับบัญชาทราบโดยทันที

13. เมื่อเกิดอุบัติเหตุต้องมีการปฐมพยาบาล นำส่งสถานพยาบาล และรายงาน ผู้บังคับบัญชาทราบ

การเข้าร่วมพัฒนาชุมชน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552) กล่าวถึง ว่าการพัฒนา ด้านจิตสาธารณะ (Public Mind) เป็นการเสริมสร้างให้ผู้เรียน เป็นผู้มีความจิตอาสา รู้จัก การบำเพ็ญประโยชน์ เสียสละเพื่อประโยชน์ของส่วนรวมการช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน การนำนักเรียนเข้าร่วมพัฒนาชุมชน จึงเป็นอีกภารกิจหนึ่งของสถานศึกษา ดังนั้นเพื่อเป็นการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุในระหว่างการเข้าร่วมกิจกรรม จึงกำหนดมาตรการป้องกันและแนวทางแก้ไข ดังนี้

หลีกเลี่ยงการกิจกรรมที่อาจส่งผลให้เกิดอันตราย หรือไม่เหมาะสมกับนักเรียน ควรจัดครูคอยควบคุมดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด และแบ่งหน้าที่ให้เหมาะสมกับความสามารถ ของนักเรียนแต่ละคน หลังจากนั้นก็ตรวจสอบอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน เพราะต้องระมัดระวังโดยคำนึงถึงความปลอดภัยเป็นหลัก เมื่อเกิดอุบัติเหตุต้องมีการปฐมพยาบาล นำส่งสถานพยาบาลและรายงานผู้บังคับบัญชาทราบ

การใช้ลูกโป่งอัดแก๊สในการเปิดงานพิธีต่าง ๆ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552) กล่าวถึง ว่าสถานศึกษานิยมใช้ ลูกโป่งอัดแก๊สเป็นอุปกรณ์ ประกอบในกิจกรรมพิธีเปิด กิจกรรมการแข่งขันกีฬาภายใน หรือกีฬาระหว่างสถาบัน ซึ่งสถานศึกษาจะมุ่งเน้นที่ความสวยงาม ความยิ่งใหญ่อลังการของกิจกรรม เป็นสำคัญ โดยลืมนึกถึงความปลอดภัย หรืออุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ดังนั้น ได้กำหนด มาตรการป้องกันและแนวทางแก้ไขสำหรับสถานศึกษา คือควรหลีกเลี่ยงการใช้ลูกโป่งอัดแก๊ส ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องใช้ แต่ควรระมัดระวังไม่ให้ลูกโป่งอัดแก๊สถูกความร้อน เช่น ประกายไฟ จากการสูบบุหรี่หรือประทัด เป็นต้น เมื่อเกิดอุบัติเหตุต้องมีการปฐมพยาบาล นำส่งสถานพยาบาล และรายงานผู้บังคับบัญชาทราบทันที

สรุปได้ว่า การจัดมาตรการป้องกันและแก้ไขการร่วมกิจกรรมสำคัญต่าง ๆ ของนักเรียน ครูและเจ้าหน้าที่รับผิดชอบกิจกรรม ควรสร้างความตระหนักให้แก่นักเรียน ในเรื่องคุณธรรม จริยธรรม ทักษะความสามารถต่าง ๆ ของนักเรียน เพื่อเป็นการสนองในการร่วมกิจกรรมต่าง ๆ

เพราะกิจกรรมแต่ละอย่างต้องใช้ความคิด ทักษะ วิเคราะห์ และต้องมีการวางแผน เพื่อหลีกเลี่ยงการเกิดอันตรายเพื่อจะได้ปลอดภัย

สรุปได้ว่า มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุภายในสถานศึกษานั้น สามารถป้องกันและแก้ไขได้จากหลาย ๆ ส่วนที่ต้องดำเนินการร่วมกันนับจากผู้บริหารโรงเรียน ครูบุคลากรภายในโรงเรียน เจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โรงพยาบาล สาธารณสุข ที่ใกล้เคียง ซึ่งจะคอยอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรในโรงเรียน ในการปฐมพยาบาลเบื้องต้น ส่วนเจ้าหน้าที่ตำรวจให้ความรู้แก่นักเรียนในด้านการจราจร และกฎหมายต่าง ๆ เพื่อเป็นการป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้น อีกทั้งโรงเรียนก็ต้องมีมาตรการ กฎระเบียบต่าง ๆ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาเหล่านั้น

มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ

ภัยธรรมชาติที่เกิดขึ้นมีหลายประเภทด้วยกัน ได้แก่ อัคคีภัย วัตภัย อุทกภัย ธรณีพิบัติภัย ซึ่งทั้งหมดนี้อาจจะเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา โดยไม่อาจคาดคิดว่าจะเกิดเมื่อไหร่แต่ก็เกิดได้ทุกเมื่อ กับสถานศึกษา ดังนั้นสถานศึกษาจึงควรดำเนินการวางแผนหรือวางมาตรการเพื่อความปลอดภัยให้กับนักเรียนต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552) กล่าวถึง ว่าอุบัติเหตุ หมายถึง ภัยที่เกิดขึ้นโดยไม่คาดคิด และไม่เจตนา เราจึงไม่สามารถป้องกันอุบัติเหตุ ทั้งที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติ หรือการกระทำของมนุษย์เอง ไม่ให้เกิดขึ้นเลย แต่ด้วยมาตรการต่าง ๆ เราสามารถลดจำนวนการเกิดความรุนแรงของอันตรายลงได้ เช่น แผ่นดินไหว อุทกภัย วัตภัย ฯลฯ

สรุปได้ว่า อุบัติเหตุ หมายถึง ภัยที่เกิดขึ้นโดยไม่คาดคิด อาจเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ หรือการกระทำของมนุษย์ที่ไม่ได้เจตนา ซึ่งทำให้เกิดความเสียหาย แก่ทรัพย์สิน เช่น อัคคีภัย วัตภัย อุทกภัย ธรณีพิบัติ ดังที่จะกล่าวต่อไป

อัคคีภัย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552) กล่าวถึง ว่าอัคคีภัยคือภัยที่เกิดขึ้นจากเพลิงไหม้เป็นสาธารณภัยประเภทหนึ่งที่มีโอกาสเกิดขึ้นได้ ตลอดเวลาก่อให้เกิดความสูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สิน อีกทั้งยังส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ

สาเหตุที่สำคัญที่สุดของการเกิดอัคคีภัย คือ ความประมาท ความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ การขาดความรู้ความเข้าใจในการป้องกันและระงับอัคคีภัยเบื้องต้น ดังนั้น การป้องกันและระงับอัคคีภัยจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง ในช่วงลดความสูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สิน ซึ่งภารกิจเกี่ยวกับการป้องกันแก้ไขและฟื้นฟู เป็นความรับผิดชอบของทุกภาคส่วนในสังคมที่จะต้องร่วมมือกัน

การเตรียมการก่อนเกิดอัคคีภัยและสิ่งแวดลอม

1. แต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบตรวจสอบอุปกรณ์ที่ก่อให้เกิดอัคคีภัยอย่างสม่ำเสมอ เช่น สายไฟฟ้า ปลั๊กไฟฟ้า การหุงต้ม เป็นต้น
2. ให้ความรู้และฝึกซ้อมนักเรียนในเรื่องการดับไฟ การหนีไฟการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ การซ้อมหนีไฟในสถานศึกษา
3. ให้มีการอยู่เวรยามรักษาความปลอดภัยอย่างเคร่งครัด
4. ส่งเสริมให้มีการประกันชีวิตแก่ครู บุคลากร และนักเรียนทุกคน
5. สถานศึกษาต้องวางแผนรับสถานการณ์การเกิดอัคคีภัยไว้ล่วงหน้าโดยประสานงานกับหน่วยดับเพลิงขององค์กรป้องกันส่วนท้องถิ่น สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด หน่วยงานบรรเทาสาธารณภัยต่าง ๆ และประชาสัมพันธ์ให้ครู บุคลากร และนักเรียนได้รับทราบ เพื่อได้ทำงานประสานกันได้อย่างถูกต้องทุกฝ่าย
6. มีแหล่งข้อมูลที่สามารถติดต่อขอความช่วยเหลือได้ทันทีเมื่อเกิดอัคคีภัย
7. ในกรณีที่สถานศึกษาต้องจัดเก็บวัสดุเชื้อเพลิงและสารเคมีไวไฟไว้ตาม จำนวนที่ต้องการ ควรจัดเก็บไว้ในที่ ๆ ห่างไกลจากแหล่งพลังงานความร้อน และพลังงานไฟฟ้า
8. จัดสิ่งรกรุงรังภายในอาคาร ห้องเรียน ห้องพักครู ห้องเก็บของให้เป็นสัดส่วน หรือนำมาใช้ในการใช้งานให้ได้มาตรฐาน เช่น สายไฟฟ้า อุปกรณ์ไฟฟ้า เป็นต้น
9. ควรปิดไฟ ปิดพัดลม และถอดปลั๊กไฟทุกครั้ง เมื่อออกนอกห้องเรียน
10. ติดตั้งอุปกรณ์ป้องกันไฟฟ้าลัดวงจร และตรวจตราซ่อมบำรุงสิ่งที่ชำรุด
11. ติดตั้งระบบสัญญาณเตือนภัยพร้อมแผนผังการหนีไฟ และประชาสัมพันธ์ให้นักเรียน ครู และบุคลากรทุกคนทราบโดยทั่วถึง
12. จัดตั้งเครื่องดับเพลิงและอุปกรณ์การดับเพลิงอย่างเพียงพอ และบำรุงรักษาให้พร้อมที่จะใช้งานได้ทันที
13. ประสานงานกับชุมชน หรือผู้นำท้องถิ่นในการจัดเวรยามหมู่บ้านเพื่อระวังภัยร่วมกัน ตลอดจนปลูกจิตสำนึกในความเป็นเจ้าของทรัพย์สินของทางราชการ

การปฏิบัติการเมื่อเกิดอัคคีภัย

ในกรณีที่เกิดเหตุแล้ว ให้ดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ โดยระงับและควบคุมสถานการณ์เบื้องต้น เคลื่อนย้ายผู้ประสบภัยและเอกสารสำคัญ กำหนดเขตห้ามเข้าในบริเวณที่เกิดอัคคีภัย ประสานงานขอรับความช่วยเหลือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด โรงพยาบาล การไฟฟ้า หน่วยบรรเทาสาธารณภัย สถานีตำรวจ

และฝ่ายปกครอง และองค์กรสาธารณกุศลต่าง ๆ เป็นต้น รายงานหน่วยงานต้นสังกัด ผู้บังคับบัญชา

การฟื้นฟูหลังการเกิดอัคคีภัย

ให้ความช่วยเหลือเครื่องอุปโภค บริโภคแก่ผู้ประสบภัยในเบื้องต้น จากนั้นประมาณการความเสียหาย พร้อมรายงานขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานต้นสังกัดโดยด่วนเพื่อจะซ่อมแซมอุปกรณ์ สถานที่ ที่ยังสามารถใช้งานได้ พร้อมให้ความช่วยเหลือ ติดตาม ฝ้าระวังผู้ประสบภัยและช่วยเหลือเบื้องต้น

วาทภัย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552) กล่าวถึง ว่าเป็นปรากฏการณ์ธรรมชาติซึ่งเกิดจากพายุ ลมแรง ซึ่งสามารถทำความเสียหายได้รุนแรง และเป็นบริเวณกว้าง อาจเป็นอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สิน เนื่องจากสาเหตุด้านภูมิศาสตร์ที่ประเทศไทยตั้งอยู่ในเขตร้อนชื้นทำให้ได้รับผลกระทบจากพายุต่าง ๆ

สรุปได้ว่า วาทภัย หมายถึง ภัยหรืออันตรายที่เกิดจากลมพายุพัดผ่าน ซึ่งเป็นปรากฏการณ์ธรรมชาติ ซึ่งแรงของพายุ นอกจากทำให้สิ่งต่างๆ เสียหายต่อชีวิต และทรัพย์สินเสียหายอีกด้วย

การเตรียมการก่อนเกิดวาทภัย

แต่งตั้งผู้รับผิดชอบติดตามข่าวพยากรณ์อากาศ และสถานการณ์ต่าง ๆ จากกรมอุตุนิยมวิทยา พร้อมทั้งวางแผนป้องกันภัยล่วงหน้า และให้ความรู้ ฝึกซ้อมการหลบวาทภัย ในการปฏิบัติตนแก่ นักเรียน ครู และบุคลากรให้พ้นจากอันตราย ให้มีการอยู่เวรยามรักษาความปลอดภัยอย่างเคร่งครัด ส่งเสริมให้มีการประกันชีวิตตรวจสอบสภาพอาคารเรียน อาคารประกอบ และสิ่งแวดล้อมให้อยู่ในสภาพมั่นคงแข็งแรง ไม่ก่อให้เกิดอันตรายขณะเกิดลมแรง และพายุ เพื่อป้องกัน ในระยะยาว ให้มีการปลูกต้นไม้เป็นแนว เพื่อลดความรุนแรงของพายุ พร้อมกับจัดสร้างเครื่องช่วยองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง ที่สามารถติดต่อขอความช่วยเหลือได้ทันทีเมื่อเกิดวาทภัย

การปฏิบัติการเมื่อเกิดวาทภัย

ในกรณีที่เกิดเหตุแล้ว ให้ดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ โดยระงับและควบคุมสถานการณ์เบื้องต้นก่อนที่จะเคลื่อนย้ายผู้ประสบภัยและเอกสารสำคัญ หลังจากนั้นก็ประสานงานให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ประสบวาทภัยจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และองค์กรสาธารณกุศลต่าง ๆ

การฟื้นฟูหลังการเกิดวาทภัย

ก่อนอื่นต้องให้ความช่วยเหลือผู้ประสบวาทภัย ทั้งด้านเครื่องอุปโภค และบริโภค ในเบื้องต้น หลังจากนั้นก็ประมาณการความเสียหาย พร้อมรายงานขอความช่วยเหลือ จากหน่วยงาน

ต้นสังกัดโดยด่วน พร้อมตรวจสอบความเสียหาย ซ่อมแซมแก้ไขอาคารเรียน อาคารประกอบ และสิ่งแวดล้อม และปรับสภาพให้สามารถจัดการเรียนการสอน ได้ตามปกติโดยเร็ว ประสานติดตาม และเฝ้าระวังสุขภาพจิตของผู้ประสบภัย และให้ความช่วยเหลือเบื้องต้น

อุทกภัย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552) กล่าวถึง ว่าเป็นภัยธรรมชาติจากน้ำท่วม ทำให้เกิดความเสียหายแก่ชีวิตและทรัพย์สิน ซึ่งมีสาเหตุมาจากฝนตกหนักติดต่อกันเป็นเวลานาน น้ำทะเลหนุน เป็นต้น ในพื้นที่ชายฝั่งทะเลบางแห่ง สภาพอากาศที่เกิดร่วมกับคลื่นพายุซัดฝั่งก็ทำให้เกิดอุทกภัย เป็นบริเวณกว้างได้เช่นกัน ปัญหาการเกิดน้ำท่วม มักจะเกิดจากน้ำหลากจากภูเขา น้ำท่วมบริเวณลุ่มแม่น้ำและชายฝั่ง ทั้งนี้เนื่องจากการตัดไม้ทำลายป่า การพัฒนาพื้นที่บริเวณลุ่มแม่น้ำและชายฝั่งทะเล รวมทั้งพื้นที่ที่อยู่ต่ำกว่าระดับน้ำทะเล เพื่อใช้เป็นที่อยู่อาศัยหรือเพื่อกิจกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ได้เพิ่มขึ้นมากมาย

การเตรียมการก่อนเกิดอุทกภัย

แต่งตั้งผู้รับผิดชอบติดตามข่าวพยากรณ์อากาศ และสถานการณ์ต่าง ๆ จากกรมอุตุนิยมวิทยาพร้อมทั้งวางแผนป้องกันภัยล่วงหน้า จัดให้ความรู้ในการปฏิบัติฝึกซ้อม การหลบอุทกภัย แก่นักเรียน ครู และบุคลากรให้พ้นจากอันตราย จัดเวรยามรักษาความปลอดภัยอย่างเคร่งครัด ส่งเสริมให้มีการประกันชีวิตแก่นักเรียน ครู และบุคลากรทุกคน ดูแลทรัพย์สินของทางราชการ มีการจัดเก็บสัมภาระวัสดุอุปกรณ์ เอกสารสำคัญ พร้อมขนย้ายได้ทันที เมื่อเกิดอุทกภัย สถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัยให้มีการวางแผนก่อสร้างอาคารให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่พร้อมทั้งวางระบบการระบายน้ำและแนวป้องกันอุทกภัย รวมทั้งมีการซักซ้อมวางแผนการป้องกัน มีแหล่งข้อมูลที่สามารถติดต่อขอความช่วยเหลือได้ทันที เมื่อเกิดอุทกภัย ให้ความรู้ในการ ปฏิบัติตนให้ถูกสุขลักษณะในระหว่างน้ำท่วม เช่น การบริโภคอาหาร และน้ำดื่มที่สะอาดเท่านั้นล้างมือบ่อยครั้งด้วยสบู่และน้ำสะอาด ถ้าสัมผัสกับน้ำท่วม ฯลฯ

การปฏิบัติการเมื่อเกิดอุทกภัย

สั่งปิดสถานศึกษาเพื่อประเมินสถานการณ์แล้วว่าอาจก่อให้เกิดอันตรายประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการเคลื่อนย้ายสิ่งของขอความช่วยเหลือเมื่อประสบอุทกภัยจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและองค์กรสาธารณกุศลต่าง ๆ และประมาณการความเสียหาย รายงานของประมาณจากหน่วยงานต้นสังกัดโดยด่วน

การฟื้นฟูหลังการเกิดอุทกภัย

ให้ความช่วยเหลือเครื่องอุปโภคและบริโภค ได้ทันทีในเบื้องต้นตรวจสอบ ซ่อมแซม ปรับปรุง และแก้ไขความเสียหายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากอุทกภัย ให้สามารถ จัดการเรียนการสอน ได้ตามปกติโดยเร็ว ติดตาม เฝ้าระวังสุขภาพจิต และสุขภาพกายของผู้ประสบภัยและให้ความช่วยเหลือเบื้องต้น

กรณีพิบัติภัย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552) กล่าวถึง ว่ากรณีพิบัติภัย หมายถึง ภัยธรรมชาติที่เกี่ยวข้องกับพื้นโลก ซึ่งเป็นภัยที่มีสาเหตุจากภายในเปลือกโลก เช่น แผ่นดินไหว ภูเขาไฟระเบิด เป็นต้น และเป็นภัยที่มีสาเหตุจากภายนอก เช่น แผ่นดินถล่ม แผ่นดินทรุด แผ่นดินยุบ การกัดเซาะชายฝั่งทะเล และเกิดคลื่นยักษ์ เป็นต้น

การเตรียมการรับภัยจากแผ่นดินไหว

แต่งตั้งผู้รับผิดชอบติดตามข่าวพยากรณ์อากาศ และสถานการณ์ต่างๆ จากกรมอุตุนิยมวิทยาพร้อมทั้งวางแผนป้องกันภัยล่วงหน้า จัดให้ความรู้ในการปฏิบัติตนแนะนำ ฝึกทักษะการปฐมพยาบาล และฝึกซ้อมการหลบภัยจากแผ่นดินไหว แก่ครู นักเรียน และบุคลากรมีการวางแผนป้องกันสำหรับสถานศึกษา ตรวจสอบอาคารเรียน อาคารประกอบ ปรับปรุงซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพมั่นคงแข็งแรง

การปฏิบัติเมื่อเกิดแผ่นดินไหว

กรณีสถานศึกษาอยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัยให้จัดเตรียมอุปกรณ์นิรภัย มีการปฐมพยาบาล ผู้ที่ได้รับบาดเจ็บ ณ จุดเกิดเหตุ แล้วนำส่งโรงพยาบาล จากนั้นกำหนดเขตควบคุมห้ามผู้ไม่เกี่ยวข้อง เข้าในพื้นที่กำหนด ประสานงานขอรับความช่วยเหลือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

การฟื้นฟูหลังจากเกิดแผ่นดินไหว

ให้ความช่วยเหลือเครื่องอุปโภคบริโภค แก่ผู้ประสบภัยในเบื้องต้น ติดตามเฝ้าระวังสุขภาพจิต และให้ความช่วยเหลือ ประเมินการความเสียหายรายงานขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานต้นสังกัด พร้อมรายงานของประมาณจากหน่วยงานต้นสังกัด

สรุปได้ว่า มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ ภายในสถานศึกษานั้นสามารถป้องกัน และแก้ไขได้จากหลาย ๆ ส่วนที่ต้องดำเนินการร่วมกันนับจากผู้บริหารโรงเรียน ครู บุคลากรภายในโรงเรียน เจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยบริการ บรรเทาสาธารณภัยที่ใกล้เคียง ซึ่งจะคอยอบรมให้ความรู้ แก่บุคลากรในโรงเรียนในการใช้เครื่องดับเพลิงเบื้องต้น การเตรียมการ การปฏิบัติและการฟื้นฟูในเรื่องต่าง ๆ และคอยฟัง

ข่าวสารต่าง ๆ หรือข่าวพยากรณ์อากาศและสถานการณ์ต่าง ๆ จากกรมอุตุนิยมวิทยาเพื่อเป็นการป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้น อีกทั้งโรงเรียนก็ต้องมีมาตรการ ภาวะเบี่ยงต่าง ๆ เพื่อป้องกันและแก้ไข ปัญหาเหล่านั้น

มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม

สังคม หมายถึง การรวมกลุ่มคนที่มารวมตัวกันและมีการปฏิบัติต่อกันตามหน้าที่ของแต่ละกลุ่มตามระเบียบแบบแผนของสังคม ปัญหาสังคม หมายถึง ปัญหาสังคมเป็นสถานการณ์ที่เกิดขึ้นแล้วจะเข้าใจกัน หรือเชื่อกันว่าสถานการณ์ที่มีผลกระทบกระเทือนต่อคนจำนวนมากในสังคมและเห็นว่าควรรวมกันแก้ปัญหาให้ดีขึ้น

การล่วงละเมิดทางร่างกายของจิตใจ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552) กล่าวถึง ว่าจากสถานการณ์ทางสภาพแวดล้อมของสังคมไทยในปัจจุบัน ที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาได้ส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของคนในสังคมอย่างยิ่ง โดยเฉพาะความเสื่อมโทรมทางด้าน คุณธรรม จริยธรรมของคนในสังคม อีกทั้งภาวการณ์บีบคั้นทางด้านเศรษฐกิจ ได้กลายเป็นตัวกระตุ้นที่สำคัญที่ก่อให้เกิดปัญหาความรุนแรง การเอาไรต์เอาเปรียบ รวมไปถึงการกดขี่ข่มเหงของคนในสังคม ซึ่งปัญหาต่างๆ เหล่านี้ ได้ลุกลามเข้าสู่สถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง สถานศึกษาควรกำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไข โดยให้มีคณะกรรมการเฝ้าระวังในสถานที่เสี่ยง และให้คำปรึกษา ให้ความรู้แก่ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน สามารถประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้

การทำร้ายตัวเองและการฆ่าตัวตาย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552) กล่าวถึง ว่าสังคมปัจจุบันเป็นสังคมแห่งการแข่งขัน การดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมเป็นไปในลักษณะที่ต้องแข่งขันกับตัวเองและผู้อื่น เพื่อให้ได้มาซึ่งการยอมรับของสังคม ทำให้นักเรียนเกิดความวิตกกังวลมีภาวะกดดันที่รุนแรงซึ่งความเครียดที่เกิดขึ้นส่งผลให้นักเรียนหาทางออกด้วยการกระทำตัวเองและคิดสั้นเพื่อหนีปัญหาที่กำลังเผชิญอยู่แล้วปัญหาการทำร้ายตัวเอง และการฆ่าตัวตายเป็นปัญหาที่สำคัญ

1. เกิดจากสัมพันธ์ภาพในครอบครัวไม่ดี แยกแยก ทะเลาะวิวาท ไม่สามารถสร้างสัมพันธ์กับผู้อื่นได้ รู้สึกโดดเดี่ยว ไม่มีผู้เข้าใจตนเอง ไม่มีเป้าหมายในชีวิต ไม่เห็นคุณค่าแห่งตน คิดว่าตนเองไม่มีความสามารถ มีปมด้อย ไม่เป็นที่ยอมรับ ไม่ได้ได้รับความยุติธรรมไม่สามารถปรับตนเองเข้ากับผู้อื่นได้

2. การสูญเสียบุคคลหรือสิ่งอันเป็นที่รัก หรือมีเหตุการณ์กระทบจิตใจอย่างรุนแรง ขาดที่พึ่งขาดการให้คำปรึกษา ไม่มีทางเลือก และทางออกในการแก้ปัญหา

3. การผิดปกติทางชีวเคมีของสมองในส่วนที่มีการควบคุมอารมณ์หรือโรคทางร่างกาย เช่น ต่อมไทรอยด์ หรือการได้รับยารักษาโรคบางชนิด มีอาการเจ็บป่วยเรื้อรัง

4. ลักษณะบุคลิกภาพ อารมณ์เปลี่ยนแปลงง่าย ก้าวร้าวไม่สามารถแสดงออกได้โดยตรง แต่ชอบใช้วิธีการรุนแรง สุดท้ายจึงทำร้ายตนเอง

5. เกิดจากความกดดันทางด้านปัญหาเศรษฐกิจ สังคม ระบบการจัดการศึกษา ขาดผู้ช่วยเหลือหาทางออกในการแก้ปัญหาไม่ได้

6. เกิดจากการติดสารเสพติด มีอาการทางประสาทอย่างรุนแรง

สรุปได้ว่า การทำร้ายตัวเองและการฆ่าตัวตายอาจเกิดจากความวิตกกังวลและมีภาวะกดดันที่รุนแรง ไม่เข้าใจกันในกลุ่มครอบครัว ครอบครัวแตกแยก ทะเลาะวิวาทไม่สามารถสร้างสัมพันธ์ กับผู้อื่นได้ รู้สึกโดดเดี่ยว ไม่มีผู้เข้าใจตนเอง เหตุการณ์กระทบจิตใจอย่างรุนแรง ขาดที่พึ่ง ขาดการให้คำปรึกษา รู้สึกโดดเดี่ยว ไม่มีผู้เข้าใจตนเอง หาทางออกในการแก้ปัญหาไม่ได้ ดังนั้นจึงต้องกำหนดมาตรการไว้ดังนี้

มาตรการป้องกันและแก้ไข

1. จัดให้มีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมอบหมายให้ครูที่ปรึกษาหรือครูแนะแนว ทำการศึกษาสังเกตพฤติกรรมเป็นรายกรณี

2. จัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาสภาพจิตใจนักเรียน โดยเชิญบุคคลภายในและภายนอก เช่น นักจิตวิทยา หรือจิตแพทย์มาให้ความรู้

3. จัดกิจกรรม ปลุกฝังให้เกิดความรัก ความสามัคคี ความเอื้ออาทรและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความเห็นอกเห็นใจให้อภัยซึ่งกันและกัน

4. สร้างความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรทางศาสนา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สมาคม หรือมูลนิธิ ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาจิตใจ

5. จัดกิจกรรม ส่งเสริมพัฒนาศักยภาพของนักเรียนอย่างหลากหลาย เช่น การฝึกสมาธิ วิชาการ ศิลปะ ดนตรี กีฬา นันทนาการ ทักษะทางอาชีพ เป็นต้น

6. การจัดกิจกรรมและทัศนศึกษาแหล่งธรรมชาติ เพื่อผ่อนคลายและรักษาสภาพจิตใจ

7. เมื่อพบกรณีที่นักเรียนมีปัญหา ต้องประสานพ่อแม่ ผู้ปกครองทันทีเพื่อแก้ปัญหาเฉพาะหน้าด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น

7.1 สนทนาทำความเข้าใจเป็นการแก้ปัญหาที่ดี ในการสื่อให้รับรู้ถึงความรักและห่วงใยบุตรหลาน

7.2 เปิดโอกาสให้นักเรียนบอกเล่าถึงปัญหาที่เกิดขึ้นที่แท้จริง และพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลืออย่างเต็มความสามารถและจริงใจ

7.3 แสดงความห่วงใย จริงใจ เพื่อสร้างความไว้วางใจต่อบุคคลรอบข้าง

8. ใช้กระบวนการทางจิตวิทยาโดยผู้เชี่ยวชาญ เช่น จิตแพทย์ หรือบุคคลที่ผู้ป่วยไว้วางใจ ชอบใคร่ใคร่ให้คำปรึกษาอย่างสม่ำเสมอ ไม่ปล่อยให้หมกมุ่นเมื่อเกิดความไม่สบายใจหาเวลาทำความเข้าใจกับพ่อแม่ เพื่อให้ทำความเข้าใจกับเด็กว่าคิดอย่างไร เพื่อให้ความรู้สึกหมดหวังในชีวิตจะได้หมดไป

สารเสพติด

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552) กล่าวถึง ว่าปัจจุบันปัญหาการแพร่กระจายของสารเสพติด นับได้ว่าเป็นปัญหาที่สำคัญของทุกประเทศ เพราะเป็นตัวการบ่อนทำลายความเจริญของทรัพยากรมนุษย์ อันเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาเยาวชนและนับวันจะทวีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เป็นผลมาจากปัจจัยที่สำคัญหลายประการพอสรุปได้ดังนี้

1. บุคคลขาดจุดยืน และไม่เห็นคุณค่าของตนเองทำให้หันไปทดลอง และแก้ปัญหาโดยพึ่งยาเสพติด
 2. ปัญหาครอบครัวขาดความอบอุ่น มุ่งเน้นการทำมาหากินเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจ ทำให้ขาดการเอาใจใส่ในการอบรมดูแลบุตร
 3. ระบบการศึกษาที่เน้นการแข่งขัน ทำให้เยาวชนเกิดความเครียดหันไปพึ่งยาเสพติด
 4. ต้องการยอมรับในสังคม ต้องการการยอมรับในกลุ่มเพื่อนในทางที่ผิด
 5. สภาพแวดล้อมในปัจจุบัน ยาเสพติดแพร่กระจายไปในที่ต่าง ๆ อย่างรวดเร็วสามารถหามาเสพได้โดยง่าย
 6. เจ้าหน้าที่ ผู้รักษากฎหมายไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ตามที่กฎหมายกำหนด รวมทั้งช่องว่างของกฎหมายที่ทำให้เจ้าหน้าที่ไม่สามารถดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดได้
 7. สื่อมวลชนเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่ล่อแหลม ทำให้เยาวชนเลียนแบบในทางที่ผิดศีลธรรม
- มาตรการป้องกันและแก้ไข**
1. จัดกิจกรรมเสริมทักษะชีวิต โดยสร้างความตระหนัก เพื่อให้เห็นคุณค่าแห่งตน เช่น กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมเพื่อนเตือนเพื่อน
 2. จัดโครงการ "ครอบครัวเข้มแข็ง โรงเรียนอบอุ่น" เพื่อเชื่อมและหลอมรวมพลังระหว่างบ้านและโรงเรียน ให้เป็นที่พึ่งแก่เด็กและเยาวชนอย่างแท้จริง

3. จัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาศัภษาให้นักเรียนได้แสดงออกตามความสามารถที่ถูกต้อง เช่น ศิลปะ ดนตรี กีฬา เป็นต้น
4. จัดกิจกรรมเสริมสร้างการยอมรับทางสังคม เช่น โครงการ TO BE NUMBER ONE เวทีคนเก่ง อย. น้อย เป็นต้น
5. จัดตั้งกลุ่มเฝ้าระวังโดยอาศัยกระบวนการเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา
6. การให้ข้อมูลข่าวสาร ร่วมมือประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ
7. นำศาสนธรรมสู่เด็กและเยาวชนเพื่อเป็นหลักในการดำรงชีวิต ด้วยความร่วมมือระหว่างสถาบันทางศาสนาและสถานศึกษา
8. ให้ความรู้แก่นักเรียนในการใช้วิจารณญาณเลือกชมสื่อในด้านต่าง ๆ อย่างเหมาะสม เช่น การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการที่เน้นผู้เรียน การคิดวิเคราะห์ได้อย่างถูกต้อง
9. จัดบรรยากาศสิ่งแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้สะอาดร่มรื่น สวยงามเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้
10. เฝ้าระวังในที่ลับตาในบริเวณจุดที่เป็นอันตรายและเสี่ยงต่อการกระทำความผิด เช่น ห้องน้ำ ห้องส้วม โดยกำหนดให้ครูและนักเรียนเป็นแกนนำนักเรียนเครือข่ายตรวจสอบสอดส่องดูแลอยู่เสมอ
11. ใช้มาตรการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ
12. แต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบแก้ไขปัญหานักเรียนติดยาเสพติดตามกระบวนการดังต่อไปนี้
 - 12.1 จัดทำทะเบียนผู้ติดยาเสพติด
 - 12.2 ประสานงานความร่วมมือผู้ปกครองและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อตรวจสอบสุขภาพ บำบัดรักษาและฟื้นฟูให้กับนักเรียนที่ติดยา
 - 12.3 มอบหมายหน้าที่ให้ครูศึกษาติดตามพฤติกรรมเป็นรายกรณี
13. จัดกิจกรรมคืนคนดีสู่สังคม
14. จัดกิจกรรมส่งเสริมให้ความช่วยเหลือ โดยครูดำเนินการตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

สรุปได้ว่า มาตรการป้องกันและแก้ไขสารเสพติดนั้น พ่อแม่ผู้ปกครอง ครู อาจารย์ เด็กและเยาวชน ต้องร่วมกันศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับโทษ พิษภัยและอันตรายอันเกิดจากการใช้สารเสพติด ตลอดจนเรียนรู้ถึงวิธีการใช้ยาให้ถูกหลักการแพทย์ และสามารถให้คำปรึกษา แนะนำ ตักเตือน เพื่อให้เด็กและเยาวชนจะได้ไม่หลงผิด

การอุปโภคบริโภค

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552) กล่าวถึง ว่าในการดำรงชีวิตของมนุษย์เพื่อการอยู่รอด คือ การอุปโภคและบริโภค ซึ่งจะสามารถดำรงชีวิตอยู่อย่างปลอดภัย สถานศึกษาเป็นสถาบันที่ผู้ปกครองนำบุตรหลานมาศึกษาหาความรู้ จำเป็นต้องให้ความสำคัญต่อการบริหารจัดการด้านอุปโภคบริโภคของนักเรียนให้ได้มาตรฐาน สร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้ปกครอง ในขณะที่ผู้ประกอบการภายในโรงเรียนพยายามทุกวิถีทางที่จะแสวงหาผลประโยชน์สูงสุด โดยการลดต้นทุนการผลิตด้านการใช้วัสดุคุณภาพต่ำ มีสารเคมีปนเปื้อนจำหน่ายวัสดุอุปกรณ์ โดยไม่คำนึงถึงสวัสดิภาพของผู้ใช้จากการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการอุปโภคบริโภค สามารถสรุปสาเหตุของปัญหาได้ ดังนี้

1. นักเรียนบริโภคอาหาร น้ำ นม ที่เป็นพิษไม่เหมาะสม จะเป็นอันตรายต่อร่างกาย
2. การบริโภคอาหารที่ไม่ถูกสุขลักษณะ อาจเป็นสาเหตุโรคติดต่อในโรงเรียนได้ง่าย
3. นักเรียนได้รับอันตรายจากเครื่องใช้ต่าง ๆ หรืออุปกรณ์การเรียนการสอนในสถานศึกษา

โดยความประมาทหรือบกพร่องของเจ้าหน้าที่ หรือครูที่ดูแล

4. การจัดทำมาตรฐานสุขาภิบาลและ โภชนาการในสถานศึกษาไม่ถูกต้อง
5. ขาดการตรวจสอบคุณภาพและสารปนเปื้อนในอาหาร และน้ำดื่ม

มาตรการป้องกันและแก้ไข

1. แต่งตั้งคณะกรรมการโภชนาการสถานศึกษา เพื่อกำกับติดตามดูแลและควบคุมคุณภาพอาหารและเครื่องดื่มในสถานศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด

2. จัดให้มีชมรมคุ้มครองผู้บริโภคในสถานศึกษา (อย. น้อย) เพื่อตรวจสอบคุณภาพและสารปนเปื้อนในอาหาร และประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร

3. จัดระบบมาตรฐานสุขาภิบาลโรงอาหาร อาคารโรงเรียน อาคารประกอบ
4. จัดทำป้ายนิเทศ ให้ความรู้เกี่ยวกับสื่อโฆษณา ในการใช้เครื่องอุปโภค
5. จัดให้มีเจ้าหน้าที่ทำความสะอาด รักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อย
6. จัดให้มีระบบกำจัดขยะ การบำบัดน้ำเสีย และจัดสร้างบ่อดักไขมัน
7. จัดให้มีระบบประกันอุบัติเหตุให้กับบุคลากรและนักเรียน

8. จัดกิจกรรมรณรงค์ให้ความรู้แก่นักเรียน ครู และบุคลากร ในการรู้จักวิธีใช้ และการเก็บรักษาเครื่องมือเครื่องใช้ที่ถูกสุขอนามัย

9. จัดทำป้ายนิเทศรณรงค์ให้ความรู้เกี่ยวกับการอุปโภคและบริโภค และอันตรายอันเกิดจากการใช้เครื่องอุปโภคและบริโภค ห้องน้ำ ห้องส้วม และเครื่องใช้ต่าง ๆ รวมถึงอาหาร

10. จัดบูรณาการความรู้ทางด้าน โภชนาการเข้าในหลักสูตรสถานศึกษา
11. ในกรณีที่เกิดอุบัติเหตุจากการอุปโภคบริโภคของนักเรียนภายในสถานศึกษา ให้ดำเนินการปฐมพยาบาลเบื้องต้นก่อนส่งต่อสถานพยาบาลที่ใกล้เคียง
12. ประสานงานแจ้งผู้ปกครองนักเรียนรับทราบเมื่อเกิดเหตุ เพื่อความร่วมมือในการดูแลรักษาอย่างต่อเนื่อง
13. จัดครูพยาบาลหรือครูอนามัยโรงเรียนอำนวยความสะดวกในการดูแลรักษาพยาบาลร่วมกับผู้ปกครองเพื่อรับทราบข้อมูลนักเรียน
14. รายงานเหตุการณ์ให้ผู้บังคับบัญชาทราบตามลำดับชั้นในสถานศึกษาและบริเวณโรงอาหารของโรงเรียน
15. ติดต่อประสานงานบริษัทผู้รับประกันอุบัติเหตุให้กับบุคลากรและนักเรียน เพื่อขอรับสินไหมทดแทน

การทะเลาะวิวาท

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552) กล่าวถึง ว่าจากสภาพการณ์ปัจจุบันที่เกิดเหตุการณ์ นักเรียนที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน โดยใช้ความรุนแรงในการตัดสินปัญหา ก่อการทะเลาะวิวาท ใช้อาวุธทำร้ายร่างกายคู่กรณีหรือฝ่ายตรงข้ามที่ไม่ใช่สถาบันของตน ส่งผลให้ตนเองและผู้อื่นได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิต พฤติกรรมดังกล่าวเป็นอันตรายต่อสวัสดิภาพและอนาคตของนักเรียนตลอดจนประชาชนทั่วไป เป็นการบั่นทอนขวัญ และกำลังใจ บรรยากาศการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นอย่างยิ่ง ปัญหาดังกล่าวทวีความรุนแรงยิ่งขึ้นจนเป็นความวิตกของสังคม อาจมีเหตุดังนี้

1. คุณลักษณะความคิดของตัวนักเรียนเอง ซึ่งมาจากพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดู และกระบวนการเข้าสู่สังคม ทศนคติ ต่อความรุนแรง โดยจำแนกได้ดังนี้
 - 1.1 การคบเพื่อน เกิดจากสภาวะช่วงวัยรุ่นซึ่งเป็นช่วงวัยที่ให้ความสำคัญต่อเพื่อนเป็นพิเศษ วัยศึกษาคะนอง เพราะเชื่อเพื่อน มีพลังฮึกเหิมกล้าทำผิด อยากรเด่นดัง ต้องการการยอมรับในกลุ่มเพื่อน
 - 1.2 มีค่านิยมในทางที่ผิด รักเพื่อน รักสถาบัน เป็นพฤติกรรมของวัยรุ่นชอบทำในสิ่งที่ทำหาย ต้องการให้เพื่อนยอมรับเพื่อศักดิ์ศรี ประเพณีค่านิยมในระบบรุ่นพี่รุ่นน้องต้องการแสดงความเก่งอยู่เหนือกลุ่มอื่น การถูกทำหาย ขีดเขียนข้อความ เหยียดหยามฝ่ายตรงข้าม
2. สภาพการเลี้ยงดูจากครอบครัวที่แตกต่าง

2.1 ครอบครัวแตกแยกและชีวิตอิสระมีสิ่งยั่วยุนำไปสู่ปัญหาพฤติกรรมเบี่ยงเบน ประกอบกับการอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่เหมาะสม ทำให้เด็กหันเหชีวิตไปในทางเสื่อม เด็กจะเห็นความรุนแรงจากครอบครัวเป็นเรื่องธรรมดา

2.2 ผู้ใหญ่ไม่ให้ความสนใจเท่าที่ควร ทำให้เกิดช่องว่างระหว่างความรักความเข้าใจ ที่เด็กควรจะได้รับจากพ่อแม่ ผู้ปกครอง เมื่อมีปัญหาจึงไม่กล้าพูดคุยปรึกษาหารือกับพ่อแม่ แม้แต่จะไปปรึกษากับเพื่อน

2.3 วิธีการเลี้ยงดูที่แตกต่างกัน บางครอบครัวเลี้ยงดูอย่างประคบประหงม บางครอบครัวเลี้ยงดูด้วยการให้ช่วยเหลือตัวเอง ตัดสินใจเอง ขาดความใกล้ชิดกับพ่อแม่เด็กบางคน กลัวพ่อแม่

3. พฤติกรรมเลียนแบบที่ไม่เหมาะสมจากสื่อประเภทต่าง ๆ เช่น การโฆษณา ละครภาพยนตร์ที่ส่งเสริมความรุนแรง

มาตรการป้องกันและแก้ไข

1. แต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบและแก้ไขปัญหาคู่แข่งที่เกี่ยวข้องกับการทะเลาะวิวาท ของนักเรียนทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

2. ดำเนินการตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการจัดทำข้อมูล

3. จัดทำระบบเครือข่ายระหว่างผู้ปกครอง ชุมชน สถานศึกษา เพื่อการสื่อสาร และประสานสัมพันธ์ร่วมมือป้องกันแก้ไขปัญหาคู่แข่งเกี่ยวกับพฤติกรรมนักเรียน

4. จัดทำระบบเครือข่ายประสานความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ฝายปกครอง ครูแนะแนวในระดับกลุ่มโรงเรียน หรือสหวิทยาเขต

5. จัดกิจกรรมตามโครงการระหว่างสถานศึกษาหรือภายในสถานศึกษา เกี่ยวกับการสร้างค่านิยมการแสดงออก เช่น โครงการสานสายใย สายสัมพันธ์เพื่อนร่วมทาง ต่างโรงเรียน กิจกรรมเพื่อชีวิตที่ดีแก่นักเรียน กิจกรรมอาสาพัฒนาชุมชน เป็นต้น

6. จัดให้มีหน่วยเคลื่อนที่เร็ว เพื่อเข้าระงับเหตุการณ์ที่มีเหตุทะเลาะวิวาทโดยประสาน กับเจ้าหน้าที่ตำรวจท้องถิ่น หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

7. สถานศึกษาประสานแจ้งผู้ปกครองนักเรียนผู้ก่อเหตุ ผู้ได้รับบาดเจ็บให้ผู้ปกครอง นักเรียนทราบและจัดเจ้าหน้าที่ดูแล โดยรายงานให้ผู้บังคับบัญชารับทราบตามลำดับ

8. ประสานความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

9. จัดโครงการอบรมหลักสูตรการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนักเรียนที่ก่อเหตุทะเลาะวิวาท

การถูกล่อลวงและลักพา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552) กล่าวถึง สถานศึกษาเป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่ทำหน้าที่ในการจัดการศึกษาให้แก่นักเรียน การดูแลนักเรียนที่อยู่ในความปกครอง ให้ได้รับความปลอดภัยจากการถูกล่อลวงและลักพา จากสภาพสังคมปัจจุบันครอบครัว สังคม คุณธรรม จริยธรรม กระแสวิถีชีวิตแบบตะวันตก ความยากจน มีผลและแนวโน้มที่มีความเสี่ยงต่อปัญหาการล่อลวงและลักพาเพิ่มขึ้น และสามารถให้ความดูแลคุ้มครองนักเรียนให้ปลอดภัยได้ จำเป็นต้องศึกษาถึงสาเหตุของปัญหาดังกล่าว สามารถสรุปได้ ดังนี้

1. ผู้เรียนขาดทักษะ ในการตัดสินใจ การคิด วิเคราะห์ การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า
2. เกิดกระบวนการแสวงหาผลประโยชน์จากเด็กในแต่ละช่วงวัย เช่น การค้าประเวณี ขอทาน เป็นต้น
3. ความบกพร่องในมาตรการดูแลคุ้มครองนักเรียนของสถานศึกษา
4. เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบหรือผู้เกี่ยวข้องละเลยหรือขาดการดูแลเอาใจใส่อย่างทั่วถึง
5. บริเวณสถานศึกษาและเส้นทางการเดินทางมาสถานศึกษามีจุดล่อแหลมและเสี่ยงภัยเอื้อต่อการเกิดปัญหาและการล่อลวง เช่น เส้นทางการเดินทางมาสถานศึกษาค่อนข้างเปลี่ยวไกล และมีผู้คนสัญจรน้อย ทำให้ไม่ปลอดภัยและเปิด โอกาสให้มีฉวยชีพดำเนินการได้
6. ปัญหาครอบครัว ความแตกแยกภายในครอบครัว ขาดการดูแลเอาใจใส่ให้ความรู้ ความรักและความอบอุ่นอย่างเพียงพอ

จากสาเหตุของปัญหาดังกล่าวข้างต้น สถานศึกษาควรจัดมาตรการป้องกันและแก้ไข โดยจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะในการคิด วิเคราะห์ การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า การตัดสินใจ ให้คำปรึกษาที่ถูกต้อง รวมไปถึงทักษะการป้องกันตัวเองให้พ้นจากการถูกล่อลวงและลักพา ให้สถานศึกษาจัดระบบรักษาความปลอดภัยที่มีประสิทธิภาพ จัดเวรยาม เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยในสถานศึกษา มีการแต่งตั้งคณะกรรมการประสานงานชุมชน ผู้ปกครองเครือข่ายของ รัฐในการสอดส่องดูแลนักเรียนอย่างทั่วถึงและสม่ำเสมอ

สรุปได้ว่า มาตรการป้องกันและแก้ไขการล่อลวงละเมิดทางร่างกายของจิตใจ สถานศึกษา จะต้องร่วมกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน จัดกิจกรรมเสริมทักษะในการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า การตัดสินใจ การให้คำปรึกษาที่ถูกต้อง รวมไปถึงทักษะการป้องกันตัวเองให้พ้นจากการถูกล่อลวงและลักพา และจัดระบบรักษาความปลอดภัยที่มีประสิทธิภาพ จัดเวรยามเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยในโรงเรียน มีการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ ผู้ปกครอง เจ้าหน้าที่ปกครอง

ของรัฐช่วยกันสอดส่องดูแล ป้องกันการถูกล่อลวงและลักพาเพื่อสวัสดิภาพ และความปลอดภัย
ของผู้เรียนต่อไป

สื่อลามกอนาจาร

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552) กล่าวถึง ได้กล่าวไว้ว่าสภาพสังคม
ปัจจุบันอาจกล่าวได้ว่า สังคมไทยกำลังเปลี่ยนแปลงไปสู่ยุคโลกาภิวัตน์ การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร
สื่อสิ่งพิมพ์ลามกอนาจารทุกรูปแบบ มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมของเด็กวัยรุ่น
ก่อให้เกิดปัญหาทางเพศ และอาชญากรรมในที่สุด ซึ่งทางโรงเรียนไม่มีวิธีป้องกันดูแลอย่างทั่วถึง
ย่อมส่งผลกระทบต่อสภาพครอบครัว สังคมและประเทศชาติ โดยเฉพาะในเรื่องสื่อลามก
อนาจาร เป็นปัญหาของสถานศึกษาในปัจจุบัน ซึ่งสามารถจำแนกสาเหตุได้พอสังเขป ดังนี้

1. การแสวงหาผลประโยชน์ทางธุรกิจของกลุ่มนายทุน ที่ขาดคุณธรรมจริยธรรม
ในสังคมในการผลิตและจำหน่ายสื่อลามกอนาจาร ซึ่งมีจำหน่ายแพร่หลายในท้องตลาด
โดยขาดการควบคุมและบังคับใช้กฎหมาย
2. กลุ่มผู้บริโภคสื่อโดยเฉพาะเด็กและเยาวชน ขาดจิตสำนึกและวิจารณญาณที่ดี
ในการเลือกบริโภคข้อมูลข่าวสาร และสื่อบันเทิงต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับวัย
3. กลุ่มเด็กและเยาวชน ผู้บริโภคสื่อลามกอนาจารไม่ได้รับการเลี้ยงดูอบรมเอาใจใส่
ชี้แนะในการเลือกบริโภคที่เหมาะสมจากผู้ปกครอง ครู ญาติพี่น้อง
4. การบังคับใช้กฎหมายไม่เข้มงวดเพียงพอ โดยเฉพาะตามแหล่งมั่วสุมสถานบันเทิงต่าง ๆ
โดยเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องปล่อยปละละเลย ในการควบคุมเผยแพร่สื่อลามก
5. การไหลบ่าของวัฒนธรรมตะวันตกเกี่ยวกับเรื่องเพศ และการแสดงออกด้านความรัก
อย่างเปิดเผยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม

จากสาเหตุของปัญหาดังกล่าวข้างต้นนั้น สถานศึกษาควรจัดมาตรการป้องกันและแก้ไข
สื่อลามกอนาจาร โดยให้สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการนักเรียนในการเฝ้าระวังพฤติกรรมกลุ่มเสี่ยง
การตรวจค้นกลุ่มเป้าหมาย ควบคุมดูแลการนำข้อมูลข่าวสารและสื่อบันเทิงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ
กับเรื่องเพศ ไม่ให้เข้ามาเผยแพร่ในสถานศึกษา จัดกิจกรรมและเสริมสร้างค่านิยม ปลูกฝังคุณธรรม
จริยธรรม บูรณาการการสอนในเรื่องเพศศึกษา และจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาศักยภาพ
รวมทั้งประสานความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่และผู้ที่เกี่ยวข้องให้การตรวจตราควบคุมดูแล
ตามแหล่งจำหน่ายและเผยแพร่ เพื่อส่งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินการ
ตามกฎหมายต่อไป

สรุปได้ว่า สื่อลามกอนาจาร ควรให้สถานศึกษาร่วมมือกับผู้ปกครอง และหน่วยงาน ทั้งของรัฐและเอกชนจัดทำเป็นนโยบายที่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมายหรือไม่ก็ได้เพื่อเป็นแนวทาง ในการจัดการที่เหมาะสมที่สุดในยุคของโลกแห่งสิทธิเสรีภาพ และควบคุมดูแลการนำข้อมูลข่าวสาร และสื่อบันเทิงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ ไม่ให้เข้ามาเผยแพร่ในสถานศึกษา จัดกิจกรรม และเสริมสร้างค่านิยม ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมบูรณาการการสอนในเรื่องเพศศึกษา และจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาศัภยภาพ รวมทั้งประสานความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่และผู้ที่เกี่ยวข้อง ให้การตรวจตรา ควบคุมดูแล ตามแหล่งจำหน่ายและเผยแพร่ เพื่อส่งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องหรือหน่วยงาน ที่รับผิดชอบ

อบายมุข

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552) กล่าวถึง สภาพสังคมและสิ่งแวดล้อม ในปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทำให้บุคคลต่างจำเป็นต้องปรับตัว เพื่อการดำรงชีวิต ให้อยู่รอดและมีความสุขจากแหล่งมั่วสุมประเภทต่าง ๆ หากบุคคลใด ครอบครัใดไม่สามารถปรับตัว ให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงของสังคมปัจจุบันได้ ซึ่งอาจทำให้เกิดปัญหาภายในครอบครัว และในที่สุดจะมีผลกระทบต่อบุตรหลาน ขาดการอบรมดูแลให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิดเด็กจะแสวงหา กิจกรรมนันทนาการตามแหล่งมั่วสุมตามความพอใจของตนเอง ทำให้พฤติกรรมเปลี่ยนไปในทางที่ผิด ทั้งด้านคุณธรรม จริยธรรม ที่มีผลต่อความประพฤติ การเรียนของนักเรียนด้อยลง ขาดความเชื่อมั่น จากเพื่อนร่วมชั้นเรียน ดังนั้น ในการควบคุมสอดส่องนักเรียนมิให้ประพฤติมั่วสุมตามแหล่งอบายมุข

มาตรการป้องกันและแก้ไข

1. กำหนดให้สถานศึกษาเป็นเขตปลอดอบายมุขทุกประเภท
2. จัดระบบการตรวจสอบ รายงานการมาสถานศึกษาของนักเรียนให้เป็นปัจจุบัน เพื่อป้องกันการหนีเรียน
3. จัดกิจกรรมเสริมสร้างความรู้และความตระหนักในโทษภัยและปัญหาแหล่งอบายมุข ที่มีผลกระทบต่อ การเรียนและความเป็นอยู่ของนักเรียน
4. มอบหมายหน้าที่ครูที่ปรึกษาติดตามสอดส่องดูแลพฤติกรรมของนักเรียนในกลุ่ม ที่มีปัญหาและกลุ่มเสี่ยง ต้องรีบดำเนินการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในเบื้องต้น
5. จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาศัภยภาพนักเรียน ตามความสนใจโดยบูรณาการ กับกิจกรรมทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
6. จัดทำการสำรวจแหล่งอบายมุขหรือแหล่งมั่วสุม โดยจัดทำเป็นข้อมูลแผนที่ ตั้ง เพื่อการประสานงานกับครูผู้รับผิดชอบ ผู้ปกครองและเจ้าหน้าที่ตำรวจ

7. ขอความร่วมมือจากผู้ปกครอง ช่วยกวดขันดูแลบุตรหลานอย่างใกล้ชิดทั้งการเรียน การใช้จ่ายเงินให้รัดกุม การใช้โทรศัพท์ การออกเที่ยวเตร่ หรือการทำกิจกรรมนอกบ้านรวมทั้ง การใช้สื่อเทคโนโลยีในครอบครัวไปในทางที่ไม่เหมาะสม

8. จัดตั้งกลุ่มเครือข่ายความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนในการให้ข้อมูล ข่าวสารและติดตามสอดส่องดูแลป้องกันไม่ให้นักเรียนไปมั่วสุมในแหล่งอบายมุขต่าง ๆ

9. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียนปลอดจากอบายมุข

10. จัดทำทะเบียนข้อมูลนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยง โดยการสืบหาข้อเท็จจริงทันที เพื่อทราบสาเหตุของปัญหาในการที่จะนำไปวางแผนแก้ไข

11. เชิญผู้ปกครองประชุม เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหา และให้ความช่วยเหลือ อย่างจริงจังร่วมกัน

12. จัดกิจกรรมค่ายพัฒนาคุณภาพชีวิตสำหรับกลุ่มนักเรียนที่มีปัญหาพฤติกรรมดังกล่าว เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้เป็นแนวทางที่เหมาะสม

13. ใช้สื่อ หรือบุคคล หรือกลุ่มบุคคลที่เยาวชนให้การยอมรับมาเป็นแบบอย่าง ในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม เพื่อแสดงออกในทางที่เหมาะสมถูกต้อง

14. จัดเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการออกตรวจตรา ตามแหล่งอบายมุขต่าง ๆ โดยการประสานความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ และหน่วยงานที่รับผิดชอบ หรือระหว่างสถานศึกษา ด้วยกัน

พฤติกรรมชู้สาว

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552) กล่าวถึง จากสภาพปัจจุบัน โดยเฉพาะกลุ่มวัยรุ่น ด้านนักเรียนมีการลอกเลียนแบบพฤติกรรมจากสังคมตะวันตก ที่มีการแสดงออกทางชู้สาวอย่างเปิดเผยกล้าแสดงออกในสิ่งที่วัฒนธรรมและประเพณีไทยไม่ยอมรับ เป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและมีความรุนแรงมากขึ้นทุกที อันจะก่อให้เกิดปัญหาอื่น ๆ ตามมามากมาย ซึ่งเป็นพิษภัยต่อตนเองและครอบครัว จากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการมีพฤติกรรม ที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น เช่น พฤติกรรมทางชู้สาว การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร การค้าประเวณี เป็นต้น โดยสามารถจำแนกสาเหตุของปัญหาได้ดังนี้

1. สภาพครอบครัวของนักเรียนที่ขาดการเอาใจใส่ดูแล ขาดความรักความอบอุ่น จากครอบครัว จนเป็นผลให้นักเรียนขาดที่พึ่ง

2. ความต้องการอยากรู้ อยากลอง การคบเพื่อนต่างเพศ การรวมกลุ่มทำกิจกรรม ที่ไม่เหมาะสม ซึ่งจะส่งผลต่อปัญหาการมีพฤติกรรมไม่เหมาะสมในเรื่องชู้สาว

3. สภาพแวดล้อมของสังคมรอบตัวนักเรียน สื่อ ภาพยนตร์ หนังสือที่เกี่ยวกับเรื่องเพศมีแพร่หลายเป็นจำนวนมาก ซึ่งง่ายต่อการที่นักเรียนจะเข้าไปทดลองและเกิดการลอกเลียนแบบ

4. การมีค่านิยมและเจตคติเรื่องเพศในช่วงเวลาที่ไม่เหมาะสมกับวัย ขาดจิตสำนึกและวิจารณญาณที่ดีในการตัดสินใจ

มาตรการป้องกันและแก้ไข

1. จัดกิจกรรมโครงการอบรมให้ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตนและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในด้านการคบเพื่อนต่างเพศ เช่น โครงการอดเปรี้ยวไว้กินหวาน

2. มอบหมายหน้าที่ให้ครูแนะแนวและครูที่ปรึกษาบริการให้คำปรึกษา

3. จัดบรรยากาศ และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ให้ปลอดโปร่งไม่มีมุมอับอันจะส่งผลต่อพฤติกรรมในทางที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน

4. กำกับติดตามดูแล และการปฏิบัติหน้าที่ของครูเวรประจำ

5. จัดให้มีสายตรวจครู กรรมการนักเรียน ออกตรวจบริเวณแหล่งมั่วสุม

6. สร้างเครือข่ายประสานความร่วมมือระหว่างเครือข่ายผู้ปกครอง ชุมชนและโรงเรียนในการแจ้งเบาะแส

7. จัดการเรียนการสอนเรื่องเพศศึกษา และการวางตัวในการมีเพื่อนต่างเพศและเพศเดียวกันอย่างเหมาะสม

8. เมื่อนักเรียนประสบปัญหาให้สถานศึกษามอบหมายผู้รับผิดชอบสืบหาข้อเท็จจริงและดำเนินการแก้ไข ในกรณีที่เป็นปัญหาร้ายแรงให้ผู้บังคับบัญชารายงานตามลำดับขั้นตอน

9. ประสานงานเชิญผู้ปกครองมารับทราบปัญหา และร่วมมือช่วยกันแก้ไขปัญหาปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทางที่เหมาะสม

10. ติดตาม กำกับ ดูแลนักเรียนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม

อินเทอร์เน็ตและเกม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552) กล่าวถึง จากในปัจจุบันอินเทอร์เน็ตเป็นสื่อเสรีที่นับวันจะเข้าถึงเด็กและเยาวชนมากขึ้น ซึ่งเป็นสื่อที่มีทั้งคุณและโทษในตัวเอง การปิดกั้นมิให้เด็กและเยาวชนให้เข้าถึงอินเทอร์เน็ต จะเป็นการปิดโอกาสในการเรียนรู้และก้าวทันโลกแต่ในทางตรงกันข้ามหากปล่อยให้เด็กและเยาวชนเข้าไปใช้อินเทอร์เน็ตอย่างขาดสติก็อาจจะทำให้เกิดภัยต่อตัวเด็ก และเยาวชนได้อย่างมากมายเช่นกันในบทบาทของสถานศึกษาจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการอย่างรอบคอบรัดกุม โดยการสร้างความตระหนักในการเรียนรู้

วิธีการใช้สื่อการเลือกรับและการเรียนรู้จากสื่ออย่างรู้เท่าทันชาญฉลาดจากการศึกษาถึงสาเหตุปัจจัยเสี่ยงพิษภัยของสื่อชนิดนี้ อาจสรุปได้ดังนี้

1. ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่ไม่มีขอบเขตจำกัด จนเป็นผลทำให้สามารถควบคุมการบริโภคของผู้เรียนได้
2. นักเรียนขาดวิจาร์ณญาณในการบริโภคข่าวสารจากสื่ออินเทอร์เน็ตก่อให้เกิดการลอกเลียนแบบ การจัดแบ่งเวลาไม่เหมาะสม
3. จำนวนสถานบันเทิงที่มีจำนวนมาก และการเพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์อย่างรวดเร็ว จนกลายเป็นแรงจูงใจที่สำคัญ ทำให้นักเรียนมีความต้องการสูงและก่อให้เกิดปัญหาการหนีเรียน มั่วสุม
4. สถาบันครอบครัว ไม่ค่อยมีเวลาว่างในการเอาใจใส่กวดขันในเรื่องการเรียนของบุตรหลาน เป็นผลให้เด็กและเยาวชนเหล่านั้นมีเวลามากเกินความจำเป็น
5. การคบเพื่อนหรือกลุ่มเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมหรือมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไม่สนใจในการเรียน ชอบหนีเรียนเพื่อไปมั่วสุมในร้านเกม

มาตรการป้องกันและแก้ไข

1. อบรมให้ความรู้แก่นักเรียนในการเลือกบริโภคข้อมูลข่าวสาร ภัยจากสื่ออินเทอร์เน็ตหรือร้านเกม Online ที่เหมาะสมพอดีแก่เวลา
2. จัดกิจกรรมเสริมสร้างความสนใจ หรือสร้างแรงจูงใจในการแสดงออกทางด้านความสามารถด้านคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต เช่น การประกวดสร้างเว็บไซต์ การสร้างเกมแบบง่ายด้านคอมพิวเตอร์
3. ประสานความร่วมมือ ผู้ปกครอง เครือข่ายผู้ปกครอง เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการป้องกันกวดขัน ดูแล ตามแหล่งสถานบันเทิง ร้านอินเทอร์เน็ต ร้านเกม เป็นต้น
4. ครูฝ่ายปกครองและครูที่ปรึกษา กำกับ ติดตาม การมาเรียนของนักเรียนและประสานกับผู้ปกครองในการเดินทางไป - กลับระหว่างบ้านและโรงเรียน
5. จัดให้บริการอินเทอร์เน็ตแก่นักเรียนในช่วงเวลาที่เหมาะสมตามบริบทของโรงเรียน และให้มีครูควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิด
6. ดำเนินการนำกลุ่มนักเรียนที่มีพฤติกรรมดังกล่าวมาอบรมให้ความรู้ในเรื่องการใช้อินเทอร์เน็ตและเกม อย่างไรจึงเหมาะสมและมีคุณค่า

7. จัดตั้งอาสาสมัครนักเรียนคอยตรวจสอบเว็บไซต์ หรือจัดให้มีการติดตั้งโปรแกรมตรวจจับเว็บไซต์ที่ไม่พึงประสงค์ และแจ้งให้หน่วยงานที่รับผิดชอบทราบ (กระทรวง ICT) เพื่อดำเนินการแก้ไขต่อไป

8. ประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบ เพื่อติดตามตรวจสอบร้านอินเทอร์เน็ต ร้านเกม ที่ให้บริการนักเรียนในช่วงเวลาเรียน

9. จัดกิจกรรมเสริมสร้างทัศนคติที่ดีให้กับนักเรียน เกี่ยวกับการใช้ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต ที่เหมาะสมและถูกต้อง

สรุปได้ว่า มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม นั้นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุก ๆ ฝ่ายตั้งแต่ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คณะกรรมการด้านความปลอดภัยของโรงเรียน เจ้าหน้าที่ตำรวจ จนถึงตัวของนักเรียนเอง จะสังเกตเห็นได้ว่า ปัญหาความรุนแรงที่เป็นปัญหาใหญ่ของประเทศที่เจริญแล้วอย่างสหรัฐอเมริกา เริ่มลุกลามเข้ามาในประเทศไทย ดังนั้นทุก ๆ ฝ่ายควรที่จะช่วยกันแก้ปัญหาอย่างจริงจัง เพื่อตัวของนักเรียนซึ่งจะเป็นอนาคตของชาติต่อไป

มาตรการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษาด้านสุขภาพอนามัยของนักเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552) กล่าวถึง ว่าสถานศึกษาเป็นศูนย์รวมนักเรียนของแต่ละชุมชน ซึ่งนักเรียนแต่ละคน จะมีที่มาแตกต่างกันไม่ว่าสภาพเศรษฐกิจของครอบครัว สภาพแวดล้อมของชุมชน ดังนั้น สถานศึกษาสร้างองค์ความรู้ให้แก่ผู้บริหาร ครูอนามัย และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในเรื่องแนวทางการส่งเสริมสุขภาพอนามัย เรื่องการป้องกันมลภาวะจากสิ่งแวดล้อม เรื่องการป้องกันไม่ให้เกิดโรคต่าง ๆ ให้ระบาดมากขึ้นและเรื่องการดูแลรักษาเบื้องต้น เชื่อว่านักเรียน ผู้ปกครอง ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษา จะมีความศรัทธาและเชื่อมั่นต่อประสิทธิภาพของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษามากยิ่งขึ้น สำหรับมาตรการการรักษาความปลอดภัยสถานศึกษาด้านสุขภาพอนามัยของนักเรียน จำแนกได้ 3 ประเภท ดังนี้

ด้านมลพิษจากสิ่งแวดล้อม

สถานศึกษาเป็นที่ มีผู้คนมารวมกันจำนวนมากในแต่ละวัน บางแห่งเป็นร้อยคน บางแห่งเป็นหลายพันคน การใช้ทรัพยากรร่วมกันหากไม่ได้รับการจัดการที่ดีพอ อาจส่งผลเสียก่อเกิดมลพิษจากสิ่งแวดล้อมได้ เช่น ของเสียจากขยะมูลฝอย เสียงรบกวน หรือมลพิษจากอากาศ ในกรณีสถานศึกษาตั้งอยู่ในเขตเมืองหรือเขตอุตสาหกรรม เป็นต้น หากสถานศึกษาไม่มีมาตรการกำจัดสิ่งแวดล้อมที่เป็นพิษให้ดีพอ ผลกระทบโดยตรงที่มีต่อนักเรียน คือ ปัญหาด้านสุขภาพ

และผลกระทบทางอ้อมที่จะตามมา คือ คุณภาพการศึกษาของนักเรียน เพราะสถานศึกษามีความจำเป็นและความต้องการ สิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมเรียนรู้ และมีบทบาทหน้าที่สามารถจัดได้โดยไม่ต้องรื้อระเบียบกฎหมาย หรือเงื่อนไขของท้องถิ่น หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คือ การสร้างมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาของเสียเกิดขึ้นในสถานศึกษา ดังนี้

มาตรการกำจัดของเสียในสถานศึกษา

1. โดยวิธีเก็บขน เป็นวิธีที่เหมาะสมสำหรับสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตชุมชน ซึ่งจะต้องมีการรวบรวมขยะหรือของเสียที่สามารถเก็บขนได้ไว้เป็นสถานที่ที่เหมาะสมและมีเวลาที่จัดเก็บที่แน่นอน

2. โดยวิธีการฝังกลบ (Sanitary Landfil) เป็นการกำจัดขยะแบบฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาล คือ การกำจัดโดยการบดอัดขยะด้วยเครื่องจักรกล เพื่อให้ขยะยุบตัวและมีความหนาแน่นมากขึ้นแล้วทำการอัดกลบทับด้วยวัสดุถม (Cover Material)

3. โดยวิธีการทำปุ๋ยหมักจากขยะ (Composting)

4. โดยวิธีการเผาในเตาเผา (Incineration) วิธีการนี้จะเหมาะสมกับสถานศึกษาที่ตั้งอยู่นอกเขตเทศบาล หรือท้องถิ่นที่ไม่มีบริการด้วยวิธีการเก็บขน สถานศึกษาสามารถจัดสร้างเตาเผาขยะได้ตามความเหมาะสม หรืออาจเหลือวิธีการที่ผสมผสานกับรูปแบบอื่น ๆ ก็ได้

5. โดยการนำของเสียไปใช้ประโยชน์ใหม่ (Recycle) เป็นวิธีการที่คัดกรองของเสียบางประเภท ซึ่งอาจนำกลับไปใช้ประโยชน์ได้ใหม่ เช่น กระดาษ แก้วโลหะต่าง ๆ วิธีการนี้เป็นวิธีที่เป็นประโยชน์ในด้านการลดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ

มาตรการการป้องกันและลดปริมาณของเสีย

1. R1 (Reduce) เป็นการลดปริมาณขยะมูลฝอย ที่อาจเกิดขึ้น เช่นการนำตะกร้าใส่ของแทนถุงพลาสติก หรือการรายงานผลทางราชการด้วยระบบ ICT แทนกระดาษ (Paperless)

2. R2 (Reuse) เป็นการนำของเสียมาใช้ใหม่หรือเป็นการใช้ซ้ำ เช่น ขวดน้ำหวานนำมาบรรจุน้ำดื่ม หรือนำกระดาษที่ใช้แล้วมาพับถุง

3. R3 (Repair) เป็นการนำวัสดุอุปกรณ์ที่ชำรุดเสียหาย มาซ่อมแซมใช้ใหม่ เช่น แก้ว โต๊ะ วิทยุ ยางรถยนต์

4. R4 (Recycle) เป็นการนำของเสียมาแปรรูป โดยผ่านกระบวนการแปรรูปแล้วนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ เช่น พลาสติก ขวดโลหะ กระดาษ

5. R5 (Reject) เป็นการหลีกเลี่ยงการใช้ที่ผิดวัตถุประสงค์ เช่น ครอบหรือขวดใส่สารเคมี ต้องหลีกเลี่ยงนำมาใส่อาหาร นอกจากนี้ยังรวมถึงการหลีกเลี่ยง การใช้วัสดุที่ทำลายยาก หรือวัสดุที่ใช้ครั้งเดียวแล้วทิ้ง เช่น โฟม

ด้านโรคติดต่อและโรคระบาด

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศโรคติดต่ออันตราย ปัจจุบันมีจำนวน 4 โรค คือ อหิวาตกโรค กาฬโรค ไข้ทรพิษและไข้เหลือง สามารถแจ้งความในระดับประเทศหรือที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเฉพาะในเขตของตน และได้ประกาศเพิ่มเติมอีก 15 โรค ได้แก่ อหิวาตกโรค กาฬโรค ไข้ทรพิษ ไข้เหลือง คอตีบ บาดทะยักในเด็กเกิดใหม่ โปลิโอ ไข้สมองอักเสบ พิษสุนัขบ้า ไข้รากสาดใหญ่ แอนแทรกซ์ ทริคิโนซิส ไข้กาฬหลังแอ่น คุชตะโรคระยะติดต่อ และเอชอี

มาตรการทั่วไปเกี่ยวกับการควบคุมและป้องกันโรคติดต่อในสถานศึกษา

1. การตรวจร่างกายหาผู้เป็นโรค การตรวจร่างกายหาผู้เป็นโรคติดต่อในระยะแรก มีประโยชน์ที่สำคัญ คือ ประการแรกจะสามารถป้องกันไม่ให้โรคนั้นแพร่กระจายสู่เด็กนักเรียนคนอื่น หรือแพร่กระจายสู่บุคลากรของโรงเรียนในเวลาที่ยาวเร็ว และประการที่สอง คือ โรงเรียนสามารถกำหนดวิธีการจัดการศึกษาให้กับนักเรียน ที่ได้รับโรคติดต่อได้อย่างเหมาะสมกับสุขลักษณะของนักเรียนในขณะที่ประสบปัญหาเกี่ยวกับโรคติดต่อนั้น ๆ ได้มากขึ้น

2. การแยกนักเรียนที่ป่วยและนักเรียนที่สัมผัสโรคติดต่อ เพื่อไม่ให้โรคแพร่ไปติดนักเรียนอื่น ๆ เพื่อคุมไว้สังเกต และได้รับการรักษาพยาบาลที่เหมาะสม

3. การแจ้งเมื่อมีโรคติดต่อเกิดขึ้นในสถานศึกษา ต้องแจ้งเจ้าหน้าที่สาธารณสุขหรือแพทย์ทุกครั้ง เพื่อจะได้รับดำเนินการควบคุม ป้องกันการแพร่ระบาดของโรค

4. การให้ภูมิคุ้มกันโรค เด็กเกิดมาทุกคนจะมีภูมิคุ้มกันโรคบางชนิดในร่างกาย โดยรับจากแม่ผ่านทางรก ภูมิคุ้มกันเหล่านี้อยู่ในร่างกายไม่นานก็จะค่อย ๆ หมดไป

5. การป้องกันและการทำลายเชื้อโรค เชื้อโรคเป็นต้นเหตุสำคัญ ที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ ดังนั้นจึงต้องมีการป้องกันมิให้มีเชื้อโรคเกิดขึ้นในสถานศึกษา และถ้ามีเชื้อโรคเกิดขึ้นก็ต้องรีบกำจัดให้หมดสิ้นไป

6. การให้ความรู้เรื่องโรคติดต่อ การสุขศึกษาเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในกิจกรรมสาธารณสุขทุกประเภท เพราะมีความสำคัญแก่สุขภาพอนามัยของแต่ละบุคคลจนตลอดชีวิตครูทุกคนควรมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการอนามัยส่วนบุคคลและการอนามัยของชุมชนเป็นอย่างดี

และครูเป็นผู้ขอความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในท้องถิ่นมาเป็นวิทยากรให้กับนักเรียนตามโอกาสที่เหมาะสม

ความผิดปกติจากสภาวะของนักเรียน

ปัจจุบันสถานศึกษาประสบปัญหาความยุ่งยาก เกี่ยวกับการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีความผิดปกติ จากสภาวะของตัวนักเรียน โดยเฉพาะปัญหาทางพฤติกรรมที่แสดงพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปจากเด็กทั่วไป และพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนนี้ เป็นผลมาจากความขัดแย้งระหว่างเด็กกับสภาพแวดล้อมรอบตัวเด็ก หรือความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในตัวเด็ก ดังนั้นสถานศึกษาต้องหามาตรการที่สอดคล้อง กับสภาพปัญหา ของนักเรียนแต่ละคนเป็นสำคัญ ถึงแม้ได้รับการบริการทางการแนะแนวและการให้การศึกษาแล้ว ก็ยังมีความบกพร่องทางด้านพฤติกรรมอยู่ในขั้นรุนแรง และมีปัญหาต่อเนื่องอย่างสม่ำเสมอ ปัญหาดังกล่าวเป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ทำให้เด็กมีพัฒนาการทางการเรียนอย่างเชื่องช้า เข้ากับเพื่อนนักเรียนด้วยกันไม่ได้ เนื่องจากปัญหาดังกล่าวส่งผลต่อสถานศึกษา โดยทั่วไปไม่ว่าจะเป็นด้านการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีความปลอดภัยทางร่างกาย โดยมีการกำหนดมาตรการป้องกันและแนวทางการแก้ไขดังนี้

1. ลักษณะของเด็กที่มีปัญหาทางด้าน พฤติกรรมอารมณ์ อาจจำแนกพฤติกรรมที่เป็นปัญหาได้ คือ พฤติกรรมที่เกิดจากความขัดแย้งในตัวเด็กเอง และพฤติกรรมที่เกิดจากความขัดแย้งระหว่างเด็กกับสิ่งแวดล้อมที่อยู่ใกล้ตัวเด็ก การก้าวร้าวและการก่อกวนความเคลื่อนไหวที่ผิดปกติและการปรับตัวที่ไม่ถูกต้อง เป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้น จากการขัดแย้งระหว่างเด็กกับสิ่งแวดล้อมรอบตัวเด็ก ส่วนความวิตกกังวล การมีปมด้อย การหนีสังคม และความผิดปกติทางการเรียน มีสาเหตุจากความขัดแย้งในตัวเด็กเอง

2. แนวทางการช่วยเหลือเด็กที่มีปัญหาทางด้านพฤติกรรมอารมณ์ นักจิตวิทยาการศึกษา มีความเชื่อว่า ทางหนึ่งที่จะช่วยให้เด็กลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ลงได้คือให้เด็กเข้าใจปัญหาของตนเอง และยินดีที่จะหาทางขจัดปัญหานั้น ๆ การช่วยเหลือเด็กนั้นครูจะต้องทำให้เด็กเกิดความเชื่อถือ เกิดศรัทธา ทำให้เด็กมีกำลังใจที่จะต่อสู้กับปัญหาของตนเองควรใช้เกมสถานการณ์จำลอง และกิจกรรมอื่นที่แตกต่างไปจากที่ใช้กับเด็กปกติ

3. การปรับพฤติกรรมของเด็กที่มีปัญหาทางด้านพฤติกรรมอารมณ์เป็นขบวนการในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของเด็ก จากพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์เป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ตลอดจนการสร้างพฤติกรรมใหม่ที่พึงประสงค์

4. การเรียนร่วม ระหว่างเด็กที่มีปัญหาทางพฤติกรรมอารมณ์กับเด็กปกติ นั้นควรพิจารณาองค์ประกอบสำคัญว่า ทักษะคติของครู เด็ก ผู้ปกครอง ต่อการเรียนร่วม สังเกตความรุนแรง

ของพฤติกรรมจะประสบผลสำเร็จได้นั้น ควรเป็นเด็กที่ได้รับการปรับพฤติกรรมแล้ว เด็กมีพฤติกรรมใกล้เคียงกับเด็กปกติ ผู้มีหน้าที่ในการจัดการศึกษาควรพิจารณาว่าสมควรให้เด็กเข้ารับการเรียนร่วมในลักษณะใด หากเป็นการเรียนร่วมเต็มเวลา เด็กควรมีพฤติกรรมใกล้เคียงกับเด็กปกติ หากเด็กยังมีปัญหาทางพฤติกรรมอยู่บ้าง ก็ให้เรียนร่วมเต็มเวลาได้ แต่จะต้องได้รับบริการแนะแนวและให้คำปรึกษาหรือรับบริการจากครูเสริมวิชาการ

5. มาตรการการจำกัดอาคารและสถานที่เรียน สำหรับเด็กที่มีปัญหาทางอารมณ์มีลักษณะเดียวกันใช้กับเด็กปกติ ควรจัดบริการกับเด็กที่มีปัญหาทางพฤติกรรมอารมณ์ในชุมชนที่มีเด็กประเภทนี้เป็นจำนวนมาก

สรุปได้ว่า มาตรการป้องกันและแก้ไขด้านสุขภาพอนามัยของนักเรียน คือ วิธีการหรือสิ่งที่สถานศึกษาต้องดำเนินการเพื่อรักษาความปลอดภัยที่เกิดจากสภาพแวดล้อม โรคติดต่อ และโรคระบาด และความผิดปกติจากสุขภาพ

มาตรการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษาด้านสัตว์มีพิษ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552) กล่าวถึง ว่าการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้มีความปลอดภัยจากการได้รับอันตราย จากสัตว์มีพิษกักตอยถือได้ว่าเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้ทุกที่ ไม่ว่าจะเป็นบริเวณส่วนต่าง ๆ ของสถานศึกษา สิ่งที่มาอาจเป็นสาเหตุที่ส่งผลกระทบต่อสภาพร่างกาย การเจริญเติบโต การเรียนรู้ และพัฒนาการด้านต่าง ๆ จึงต้องให้ความสำคัญและตระหนักในเรื่องของความปลอดภัยจากสัตว์มีพิษ

มาตรการป้องกันและแก้ไข

1. สภาพแวดล้อมให้สะอาดร่มรื่น ตัดแต่งต้นไม้ กำจัดแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์มีพิษ เพื่อให้มีความปลอดภัยแก่นักเรียน
2. ให้ความรู้แก่ครู บุคลากร และนักเรียนเกี่ยวกับสัตว์มีพิษ ตลอดจนวิธี การป้องกัน และการปฐมพยาบาลเบื้องต้นกรณีได้รับพิษ
3. ทำป้ายเตือนภัย จากสัตว์มีพิษในบริเวณที่เป็นจุดเสี่ยง เช่น บริเวณรั้วสถานศึกษา ต้นไม้ใหญ่ ซึ่งมักจะเป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์มีพิษเป็นต้น
4. ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์ เช่น การกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุง
5. จัดเตรียมอุปกรณ์และเวชภัณฑ์ ในการปฐมพยาบาล กรณีที่ได้รับพิษจากสัตว์มีพิษ
6. จัดทำแผนฉุกเฉินและการฝึกซ้อม โดยความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น โรงพยาบาลใกล้เคียง หน่วยกู้ภัยต่าง ๆ เป็นต้น

สรุปได้ว่า มาตรการป้องกันและแก้ไขด้านสัตว์มีพิษ คือ วิธีการหรือสิ่งที่สถานศึกษา ต้องดำเนินการเพื่อรักษาความปลอดภัยที่เกิดจากสัตว์มีพิษ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

นโยบายสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

วิสัยทัศน์ (Vision)

“องค์กรนวัตกรรม วิถีใหม่ วิถีคุณภาพ โรงเรียนเป็นฐาน สร้างการเรียนรู้สู่คุณภาพผู้เรียน”

พันธกิจ (Mission)

1. พัฒนาองค์กรให้มั่นนวัตกรรมการบริหารจัดการสู่วิถีนาคต (Next Normal)
2. ส่งเสริมสถานศึกษาให้มั่นนวัตกรรมการบริหารจัดการสู่วิถีนาคต (Next Normal)
3. พัฒนาศักยภาพครูให้มั่นนวัตกรรมจัดการเรียนรู้สู่วิถีนาคต (Next Normal)
4. ยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้มีสมรรถนะสู่วิถีนาคต (Next Normal)

เป้าประสงค์ (Goals)

1. องค์กรมีนวัตกรรมการบริหารจัดการสู่วิถีนาคต (Next Normal)
2. สถานศึกษามีนวัตกรรมการบริหารจัดการสู่วิถีนาคต (Next Normal)
3. ครูมีนวัตกรรมจัดการเรียนรู้สู่วิถีนาคต (Next Normal)
4. ผู้เรียนมีสมรรถนะสู่วิถีนาคต (Next Normal)

กลยุทธ์ (Strategy)

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมระบบความปลอดภัยทุกรูปแบบ

กลยุทธ์ที่ 2 เพิ่มโอกาส ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ด้วยพลังเครือข่าย

กลยุทธ์ที่ 3 ยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยนวัตกรรมขับเคลื่อน

กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาระบบบริหารจัดการ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 มีอำนาจหน้าที่ ตามระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2546 และประกาศกระทรวง เรื่อง แบ่งส่วนราชการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ให้เขตพื้นที่ศึกษามีบทบาทหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. จัดทำนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายมาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานและความต้องการของท้องถิ่น

2. วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษาและหน่วยงานในเขตพื้นที่ การศึกษาและแจ้งการจัดสรรงบประมาณที่ได้รับในหน่วยงานข้างต้นรับทราบ รวมทั้งกำกับ ตรวจสอบ ติดตาม การใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานดังกล่าวด้วย

3. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่ การศึกษา

4. กำกับ ดูแล ติดตามและประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและในเขตพื้นที่การศึกษา

5. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยและรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

6. ประสานการระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคล เพื่อส่งเสริมสนับสนุน การจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

7. จัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษา และประเมินผลสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

8. ประสานส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดรูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา

9. ดำเนินการแลประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัย และพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

10. ประสาน ส่งเสริม การดำเนินงานของคณะอนุกรรมการ และคณะทำงานด้านการศึกษา

11. ประสานการปฏิบัติราชการทั่วไปกับองค์กรหรือหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐภาคเอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะสำนักงานผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการในเขตพื้นที่การศึกษา

12. ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจกรรมภายในเขตพื้นที่การศึกษาที่มีได้ระบุให้เป็นหน้าที่ของหน่วยงานใดโดยเฉพาะหรือปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้มอบหมาย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ครอบคลุมพื้นที่ 2 อำเภอของจังหวัดพิษณุโลก ได้แก่ อำเภอเมืองพิษณุโลก อำเภอบางระกำ โดยมีโรงเรียนในสังกัดจำนวน 113 โรงเรียน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วรรณช อยู่เล่าห์ (2550) ได้ศึกษาสภาพการดำเนินงานตามแผนรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา พบว่าการกำหนดนโยบายด้านความปลอดภัย โรงเรียนมีการกำหนดนโยบายแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ กำหนดตามนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และอีกส่วนหนึ่งกำหนดนโยบายของโรงเรียนเอง ด้านการปฏิบัติ

ตามนโยบาย โรงเรียนมีการปฏิบัติตามนโยบายด้านความปลอดภัยโดยดำเนินงานตามหนังสือสั่งการจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา แต่งตั้งคณะกรรมการในการดำเนินงาน กำหนดผู้รับผิดชอบ มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย มีการวิเคราะห์ความเสี่ยงของการเกิดภัยสารเสพติด ภัยทางเพศ ภัยจากความรุนแรงและภัยจากอบายมุข ปฏิบัติตามนโยบายของโรงเรียนสีขาว กำหนดงานรักษาความปลอดภัย ในโครงสร้างการบริหาร ใช้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีการนิเทศ แนะนำ ติดตามงาน

ธีรวัฒน์ สมเพาะ (2551) ศึกษาการจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา สังกัดเทศบาล จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ด้านการพัฒนาความปลอดภัยในสถานศึกษาได้มอบหมายให้หัวหน้าอาคารสถานที่เป็นผู้รับผิดชอบในการจัดการความปลอดภัย ด้านการค้นหาปัญหา และเหตุการณ์การบาดเจ็บ สถานศึกษาใช้สมุดบันทึกในการค้นหาปัญหา และเหตุการณ์บาดเจ็บในสถานศึกษา โดยมีการค้นหาปัญหาการบาดเจ็บด้วยการเฝ้าสังเกตและมีการดำเนินการสำรวจสิ่งแวดล้อมภายในสถานศึกษาเป็นประจำเดือนละครั้ง ด้านมุ่งสร้างความปลอดภัยใน 6 ด้าน คือ ด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพของสถานศึกษา สถานศึกษามีการดำเนินการสร้างแผนความปลอดภัยด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพในห้องเรียน ด้านระบบคุ้มครองเด็ก สถานศึกษามีการประสานงานร่วมกับผู้นำชุมชนเป็นแนวร่วมในการสอดส่องดูแล ด้านการเดินทางไปกลับสถานศึกษาอย่างถูกวิธี มีการจัดระบบความปลอดภัยในการเดินทาง และกำหนดความรับผิดชอบ ด้านกิจกรรมการเรียน มีการจัดการเรียนการสอนความปลอดภัยโดยบูรณาการเข้ากับการสอนปกติ ด้านหลักสูตรความปลอดภัย มีการสร้างหลักสูตรความปลอดภัยในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ด้านแผนฉุกเฉินในสถานศึกษา มีการกำหนดนโยบาย และแผนความปลอดภัย การใช้อาคารเรียนและห้องปฏิบัติการต่างๆ สำหรับความคิดเห็นต่อการดำเนินการจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา พบว่ามีความคิดเห็นด้วยอยู่ในระดับมากทุกด้าน

ณัฐธิดา แก้วถาวร (2551) ศึกษาการจัดการความปลอดภัยในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 2 พบว่า ด้านการพัฒนาความปลอดภัยในโรงเรียนมีการมอบหมายให้ฝ่ายกิจการนักเรียนเป็นผู้ดูแลรับผิดชอบเกี่ยวกับการดำเนินงานความปลอดภัยในโรงเรียน ด้านการค้นหาปัญหา และเหตุการณ์การบาดเจ็บ โรงเรียนใช้การสังเกตและมีการดำเนินการสำรวจสิ่งแวดล้อมภายในสถานศึกษาเป็นประจำเดือนละครั้ง ด้านมุ่งสร้างความปลอดภัยใน 6 ด้าน คือ ด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพของโรงเรียน โรงเรียนมีการดำเนินการสร้างแผนความปลอดภัยด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพเกี่ยวกับระบบไฟฟ้า อุปกรณ์กีฬา และการสร้างความปลอดภัยด้านระบบคุ้มครองเด็กมีการป้องกันเด็กก่อพฤติกรรมรุนแรง

โดยใช้วิธีการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อได้รับข้อมูลที่ชัดเจน นำไปสู่การวางแผนช่วยเหลือ นักเรียน และการเดินทางกลับไปโรงเรียนรวมทั้งโรงเรียนได้สร้างความปลอดภัยด้านหลักสูตร ปฐมพยาบาล การช่วยเหลือนักเรียน พร้อมทั้งการตรวจสอบอุปกรณ์ปฐมพยาบาลมีความพร้อม ในการใช้งานเมื่อเกิดอุบัติเหตุ ด้านมีนโยบาย แผนและกิจกรรมความปลอดภัยในโรงเรียน อย่างต่อเนื่อง โรงเรียนมีการกำหนดนโยบายและแผนความปลอดภัยการใช้สนามกีฬา สนามเด็กเล่น และความคิดเห็นต่อการดำเนินการจัดการความปลอดภัยในโรงเรียน พบว่า มีความคิดเห็น อยู่ในระดับมากทุกด้าน

ไฟส มอริสัน และเวินทรอบ (Fise , Morrison , & Weintraub) (2000) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความปลอดภัยในการเล่น พบว่า เด็กเป็นจำนวนมากได้รับบาดเจ็บ และถึงแก่ความตายที่สนามเด็กเล่นในแต่ละปีเด็กประมาณ 170,100 คน บาดเจ็บสาหัส ในการเล่นเครื่อง เล่นสนามเด็กเล่น โดยเฉลี่ยจะมีเด็กตาย 17 คน ซึ่งจะป้องกันอุบัติเหตุเหล่านี้ ได้ด้วยการออกแบบเครื่องเล่นสนามเด็กเล่นให้ปลอดภัย การปรับปรุงสนามเด็กเล่นให้ปลอดภัย ปฏิบัติได้ดังนี้ รัฐและการปกครองส่วนท้องถิ่นควรยอมรับกฎเกณฑ์ของเครื่องเล่นสนามเด็ก และกฎเกณฑ์การใช้พื้นที่ที่จะจัดทำสนามเด็กเล่น พ่อ แม่ ผู้บริหารโรงเรียน ศูนย์ดูแลเด็ก และสวนสาธารณะของเอกชนควรประเมินผลบริเวณที่ก่อสร้างสนามเด็กเล่น และจัดทำสนามเด็กเล่น แต่ละแห่งให้ปลอดภัย

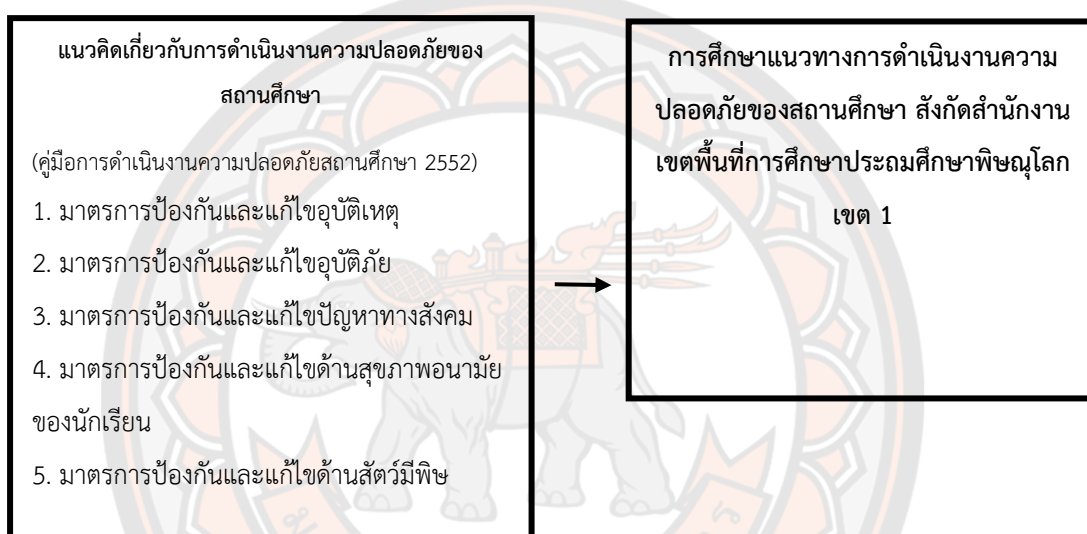
ฮินส์ และปาร์ค (Hinds & Park.) (2000) ได้ศึกษาความต้องการของผู้ปกครองสำหรับเด็ก ในประเทศสกอตแลนด์ พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกโรงเรียนสำหรับบุตรของตนพบว่า ปัจจัยที่สำคัญคือ อาคารสถานที่ ความปลอดภัย สถานที่เล่น และความมีชื่อเสียงของโรงเรียน นอกจากนี้ พบว่า รายได้ของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับการเลือกโรงเรียน

แลกซ์ตัน (Laxton) ได้ศึกษาความปลอดภัยในโรงเรียน โดยสำรวจความสัมพันธ์ และโครงสร้างที่เป็นเหตุเป็นผลกันของตัวชี้วัดด้านความปลอดภัยของโรงเรียน ผลการวิจัย ได้เสนอความสัมพันธ์ของตัวแปร 4 ตัวที่ประกอบด้วย ความปลอดภัยของโรงเรียนในรัฐโอเรกอน พฤติกรรมที่มีผลต่อความปลอดภัย เครื่องมือที่ใช้ประเมินความปลอดภัยในโรงเรียน และการสำรวจสภาพความปลอดภัยของโรงเรียนในรัฐโอเรกอน ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรทุกตัว มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จากการวิเคราะห์พบว่า มีการปฏิบัติมากกว่าเกณฑ์ ทุกตัวชี้วัด ยกเว้นการสำรวจสภาพความปลอดภัยของโรงเรียนในรัฐโอเรกอน พฤติกรรมที่มีผล ต่อความปลอดภัยมีความสัมพันธ์กับเครื่องมือที่ใช้ประเมินความปลอดภัยในโรงเรียนและการสำรวจ สภาพความปลอดภัยของโรงเรียนในรัฐโอเรกอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เครื่องมือที่ใช้ประเมิน

ความปลอดภัยในโรงเรียนไม่มีความสัมพันธ์กับการสำรวจสภาพความปลอดภัยของโรงเรียนในรัฐโอเรกอน และจากการสำรวจสภาพความปลอดภัยในรัฐโอเรกอน พบว่าตัวชี้วัดที่สามารถทำนายสภาพความปลอดภัยของโรงเรียน ได้แก่ จำนวนนักเรียนที่ตกเป็นเหยื่อพฤติกรรมที่ถูกข่มขู่ของนักเรียน และการใช้ยาของนักเรียน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ แนวทางการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา ผู้วิจัยขอนำเสนอกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพ 1

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การศึกษาแนวทางการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ผู้วิจัยกำหนดการวิจัย เป็น 2 ขั้นตอน โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ 1. ผู้บริหารในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 113 คน 2. ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 1,561 คน รวม 1,674 คน (ข้อมูลบุคลากร ณ วันที่ 18 กันยายน 2565)

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ 1. ผู้บริหารในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 21 คน 2. ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 289 คน รวมประชากรกลุ่มตัวอย่าง 310 คน โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างด้วยการเปิดตาราง Krejcie และ Morgan (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, น. 43) และเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการเลือกแบบแบ่งชั้นตามกลุ่มวิชาการ

ตาราง 1 แสดงการเลือกกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ปีการศึกษา 2565

ที่	กลุ่มวิชาการ	จำนวน โรงเรียน	ผู้บริหาร		ครูผู้สอน	
			ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1	ราชพฤกษ์	8	8	1	194	36
2	จำการบุญ	11	11	2	188	35
3	ศรีวิสุทธิ	9	9	2	174	32
4	บ้านกว้าง	8	8	1	135	25
5	สองฝั่งน่าน	4	4	1	57	11
6	นเรศวร	10	10	2	150	28
7	บางระกำ-ท่านางงาม	15	15	3	166	31
8	จตุรบูรพา	14	14	3	162	30
9	ไตรมิตร	19	19	4	172	32
10	บึงกอก-หนองกุลา	15	15	3	163	30
	รวม	113	113	21	1,561	289

ที่มา: ข้อมูลสารสนเทศ ปีการศึกษา 2565 (ข้อมูลบุคลากร ณ วันที่ 18 กันยายน 2565)

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามการศึกษาการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ประกอบด้วย เพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 การศึกษาการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ประกอบด้วย 5 ด้าน จำนวน 116 ข้อ ดังนี้

1. มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ	จำนวน 38 ข้อ
2. มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ	จำนวน 13 ข้อ
3. มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม	จำนวน 39 ข้อ
4. มาตรการป้องกันและแก้ไขด้านสุขภาพอนามัยของนักเรียน	จำนวน 20 ข้อ
5. มาตรการป้องกันและแก้ไขด้านสัตว์มีพิษ	จำนวน 6 ข้อ

มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) 2 คำตอบ ในรูปแบบ ปฏิบัติหรือไม่ ปฏิบัติ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถามการศึกษาแนวทางการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา ได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ศึกษาเอกสาร ความหมาย แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยสถานศึกษา
2. กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ประกอบด้วย 1) มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ 2) มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ 3) มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม 4) มาตรการป้องกันและแก้ไขด้านสุขภาพอนามัยของนักเรียน 5) มาตรการป้องกันและแก้ไขด้านสัตว์มีพิษ
3. กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
4. สร้างแบบสอบถามฉบับร่างตามนิยามศัพท์เฉพาะแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาและปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา
5. นำแบบสอบถามการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ที่แก้ไขปรับปรุงแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญพิจารณาและความตรงเชิงเนื้อหาจำนวน 3 คน ซึ่งได้มาด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) มีรายนามผู้เชี่ยวชาญ

ดังนี้

5.1 รองศาสตราจารย์ ดร.ฉลอง ชาตรุประชีวิน อาจารย์ประจำภาควิชาบริหาร วิจัย และพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

5.2 ดร.ปรเมธ สมบูรณ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านตะโม่งประชาสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

5.3 นางสาวพิชาภรณ์ อิ่มกระจ่าง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

โดยพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำคะแนนความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ที่ได้จากการลงความเห็นจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คน มาคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ (IOC) ของแบบสอบถามการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ได้กำหนดเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

- +1 หมายถึง แน่ใจข้อคำถามนี้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจข้อคำถามนี้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ
- 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามนี้ไม่สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเหมาะสมของข้อคำถามในแบบสอบถามการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 และให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไขหรือเพิ่มเติมของข้อคำถามให้สมบูรณ์มีความเหมาะสมตลอดจนปรับแก้ไขข้อความบางข้อคำถามในการสื่อความหมายให้มีความชัดเจน

6. นำผลค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน คำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ถือว่าเป็นข้อคำถามที่นำไปใช้ได้ ผลปรากฏว่า แบบสอบถามการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ได้ข้อคำถามตามเกณฑ์ จำนวน 116 ข้อ จากทั้งหมด 116 ข้อ และปรับปรุงบางข้อเพื่อให้ครอบคลุมทุกพฤติกรรมตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ดังนั้น แบบสอบถามการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ได้ข้อคำถามที่นำไปใช้ได้รวมทั้งสิ้น 116 ข้อ ได้ค่า IOC ตั้งแต่ 0.67 – 1.00 (ผลการหาคุณภาพเครื่องมืออยู่ในภาคผนวก ค หน้า 151)

7. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้ (try-out) กับครูและผู้บริหารสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามด้วยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) ผลปรากฏว่า ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ มีค่าเท่ากับ 0.97

8. นำผลการวิเคราะห์พิจารณาการปรับปรุงแก้ไขแล้วเสร็จแล้วจัดพิมพ์แบบสอบถามการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ถึงผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 เพื่อขออนุญาตทำการศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

2. นำหนังสือราชการจากมหาวิทยาลัยนเรศวรไปติดต่อขออนุญาต และประสานขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงเรียน คณะครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ในการตอบแบบสอบถามในระบบไปรษณีย์และในระบบออนไลน์ Google Forms

3. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 310 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 310 ฉบับ ตรวจสอบความสมบูรณ์ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยค่าความถี่และค่าร้อยละ (%) นำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย

2. ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 วิเคราะห์ด้วยค่าความถี่และค่าร้อยละ (%) นำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่ความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการบริหารการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 จากการสัมภาษณ์ โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 3 คน โดยกำหนดคุณสมบัติดังนี้

1. เป็นผู้บริหารการศึกษาหรือผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโททางการศึกษาหรือเทียบเท่า มีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่ารองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชำนาญการหรือผู้อำนวยการชำนาญการ มีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญในด้านงานความปลอดภัยของสถานศึกษา และมีประสบการณ์การบริหารมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 2 คน

2. เป็นผู้บริหารกลุ่มงานสำนักเขตพื้นที่การศึกษา มีความรู้ มีประสบการณ์และมีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าชำนาญการ มีประสบการณ์การทำงานไม่ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 1 คน

1) ดร.สนธิ ประหา ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

2) ดร.อุทัย ไทยกรรม ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนจำการบุญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

3) นายอนิรุช โกศินานนท์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ลักษณะเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในการเก็บรวบรวมข้อมูล การศึกษาแนวทางการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 โดยเลือกจากข้อการปฏิบัติที่มีค่าร้อยละต่ำที่สุดในแต่ละด้านในขั้นตอนที่ 1 มาสร้างแบบสัมภาษณ์ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ เป็นลักษณะแบบเติมคำตอบ

ตอนที่ 2 แนวทางการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 มีลักษณะเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) จำนวน 5 ด้าน ด้านละ 1 ข้อ รวมทั้งสิ้น 5 ข้อ ประกอบด้วย

1. มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ
2. มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ
3. มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม
4. มาตรการป้องกันและแก้ไขด้านสุขภาพอนามัยของนักเรียน
5. มาตรการป้องกันและแก้ไขด้านสัตว์มีพิษ

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 มีขั้นตอนในการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร หลักการสัมภาษณ์ การสร้างคำถาม เพื่อนำมาเป็นกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือให้ครอบคลุมขอบเขตเนื้อหาตามที่กำหนด
2. สร้างคำถามในการสัมภาษณ์ โดยนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร และข้อมูลจากแบบสอบถามแนวทางการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 จากข้อไม่ปฏิบัติที่มีค่าร้อยละมากที่สุด และด้านย่อยของแต่ละมาตรการมาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย และสร้างข้อคำถามให้ครอบคลุมจากการศึกษาในขั้นตอนที่ 1
3. นำแบบสัมภาษณ์มาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา
4. จัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์ที่สมบูรณ์ และเตรียมนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยวิธีการดังนี้

1. ผู้วิจัยติดต่อขอหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์
2. ผู้วิจัยติดต่อกันนัดหมายกับผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้สัมภาษณ์เป็นรายบุคคล นัดวัน และเวลาในการสัมภาษณ์
3. ดำเนินการสัมภาษณ์ตามแนวประเด็นที่กำหนดไว้ในแบบสัมภาษณ์ในระหว่างวันที่ 10 มกราคม 2566 ถึงวันที่ 19 มกราคม 2566 โดยมีรายละเอียด ดังตาราง 2

ตาราง 2 แสดงวันเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลแนวทางการดำเนินงานรักษาความปลอดภัย
ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1
โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

ชื่อ - สกุล	วันเดือนปี ที่สัมภาษณ์	เวลาที่สัมภาษณ์	สถานที่สัมภาษณ์
ดร.สนิท ประหา	11 มกราคม 2566	09.00 น.	สพป.พิษณุโลก เขต 1
ดร.อุทัย ไทยกรรม์	17 มกราคม 2566	10.00 น.	โรงเรียนจำการบุญ
นายอนิรุช โกศินานนท์	19 มกราคม 2566	10.00 น.	สพป.พิษณุโลก เขต 1

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลทางการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาจัดกระทำข้อมูลและสรุปข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

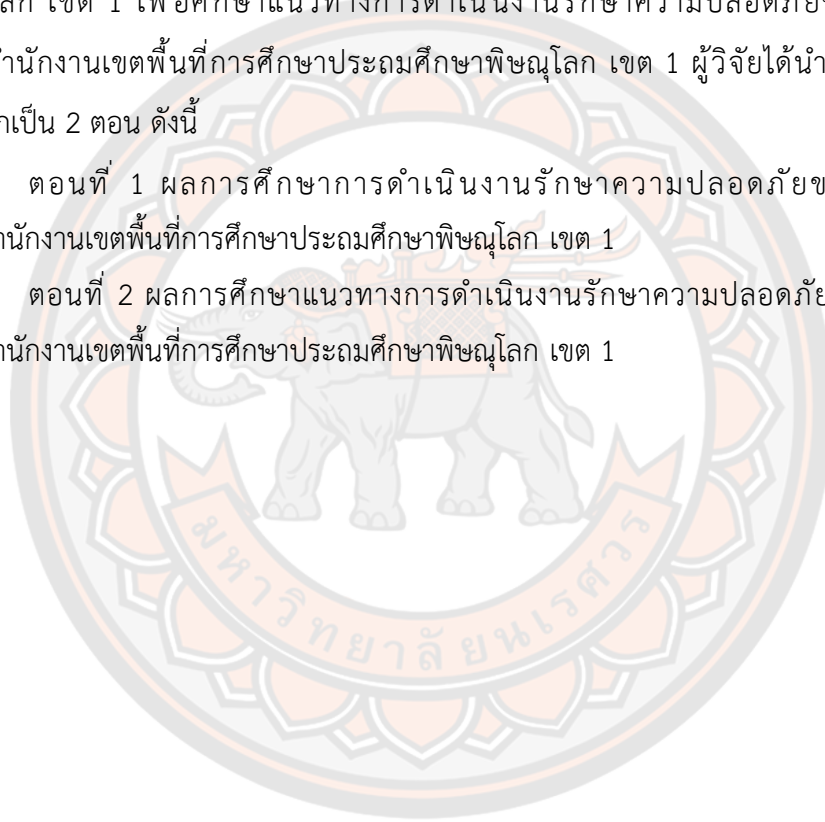
บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาแนวทางการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษา การดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 เพื่อศึกษาแนวทางการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาแนวทางการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

ตาราง 3 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษาและ
ประสบการณ์การทำงาน

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	57	18.39
1.2 หญิง	253	81.61
รวม	310	100
2. วุฒิการศึกษา		
2.1 ปริญญาตรี	174	56.13
2.2 สูงกว่าปริญญาตรี	136	43.87
รวม	310	100.00
3. ประสบการณ์ในการทำงาน		
3.1 น้อยกว่า 5 ปี	102	32.90
3.2 5 - 10 ปี	96	30.97
3.3 10 ปี ขึ้นไป	112	36.13
รวม	310	100.00

จากตาราง 3 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชาย มีจำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 18.39 และเป็นเพศหญิง มีจำนวน 253 คน คิดเป็นร้อยละ 81.61 วุฒิการศึกษา พบว่า ปริญญาตรี มีจำนวน 174 คน คิดเป็นร้อยละ 56.13 สูงกว่าปริญญาตรี มีจำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 43.87 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ประสบการณ์ในการทำงาน น้อยกว่า 5 ปี มีจำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 32.90 ประสบการณ์ในการทำงาน 5 - 10 ปี มีจำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 30.97 ประสบการณ์ในการทำงาน 10 ปี ขึ้นไป มีจำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 36.13

ตาราง 4 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของ
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1
ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ

รายการ	ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ จากอาคารเรียน อาคารประกอบ				
1.การแต่งตั้งบุคลากรในการดูแลรักษาอาคาร สถานที่	310	100	-	-
2.การดูแลรักษาความสะอาดของห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องน้ำ ห้องส้วม และสนามกีฬา	310	100	-	-
3.การตรวจสอบโครงสร้างส่วนประกอบของ อาคาร อุปกรณ์ต่างๆ เช่น ครุภัณฑ์ อุปกรณ์ ไฟฟ้า ให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้อย่างปลอดภัย	310	100	-	-
4.การปรับปรุงซ่อมแซมโครงสร้างส่วนประกอบ ของอาคาร วัสดุ ครุภัณฑ์และอุปกรณ์ไฟฟ้าให้ อยู่ในสภาพปลอดภัยพร้อมใช้งาน	310	100	-	-
5.การติดตั้งระบบป้องกันกระแสไฟฟ้าลัดวงจร หรืออุปกรณ์วัดกระแสไฟฟ้าอัตโนมัติ	293	94.52	17	5.48
6.การติดตั้งอุปกรณ์และจัดสภาพห้องน้ำห้อง ส้วมที่เหมาะสมกับวัยและลักษณะของผู้ใช้งาน เช่นนักเรียน คนพิการ ผู้สูงอายุ	262	84.52	48	15.48

จากตาราง 4 พบว่า การดำเนินงานผลการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไข
อุบัติเหตุ ดังนี้

ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ จากอาคารเรียน อาคารประกอบ ข้อที่มีร้อยละ
ของการปฏิบัติสูงสุด ได้แก่ ข้อ 1.การแต่งตั้งบุคลากรในการดูแลรักษาอาคารสถานที่, ข้อ 2.
การดูแลรักษาความสะอาดของห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องน้ำ ห้องส้วม และสนามกีฬา, ข้อ 3.

การตรวจสอบโครงสร้างส่วนประกอบของอาคาร อุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น ครุภัณฑ์ อุปกรณ์ไฟฟ้า ให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้อย่างปลอดภัย, ข้อ 4.การปรับปรุงซ่อมแซมโครงสร้างส่วนประกอบ ของอาคาร วัสดุ ครุภัณฑ์และอุปกรณ์ไฟฟ้าให้อยู่ในสภาพปลอดภัยพร้อมใช้งาน เท่ากับร้อยละ 100 ส่วนข้อที่มีร้อยละของการไม่ปฏิบัติสูงสุด ได้แก่ ข้อ 6.การติดตั้งอุปกรณ์และจัดสภาพห้องน้ำ ห้องส้วมที่เหมาะสมกับวัยและลักษณะของผู้ใช้งาน เช่นนักเรียน คนพิการ ผู้สูงอายุ เท่ากับร้อยละ 15.48

ตาราง 5 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของ
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1
ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ

รายการ	ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุบริเวณสถานศึกษา				
1.การจัดให้มีผู้รับผิดชอบและตรวจสอบความปลอดภัยของบริเวณสถานศึกษา	310	100	-	-
2.การติดตั้งรั้วและประตูโรงเรียนให้ได้มาตรฐานและความปลอดภัย	283	91.29	27	8.27
3.การจัดทำรั้วหรือแนวเขตโดยรอบบ่อน้ำ สระน้ำ บ่อเลี้ยงปลา	244	78.71	66	21.29
4.การจัดเจ้าหน้าที่กำกับดูแลการก่อสร้าง ถ้าเป็นอันตรายแก่นักเรียนให้หลีกเลี่ยงไปปฏิบัติในเวลาเลิกเรียนหรือวันหยุดราชการ	307	99.03	3	0.97
5.การสร้างความตระหนักให้แก่นักเรียนเกี่ยวกับอันตรายของต้นไม้บางชนิด เช่น พืชหนาม ฯลฯ	283	91.29	27	8.71
6.การตรวจสอบสนาม สนามกีฬา และอุปกรณ์กีฬาให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้อย่างปลอดภัย	304	98.06	6	1.94
7.การบันทึกเก็บสถิติจุดที่เกิดอุบัติเหตุ บ่อยครั้งในสนามกีฬาเพื่อหาทางป้องกัน	229	73.87	81	26.18
8.การจัดให้มีถังขยะแยกประเภท	282	90.97	28	9.03

จากตาราง 5 พบว่า การดำเนินงานผลการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ ดังนี้

ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุบริเวณสถานศึกษา ข้อที่มีร้อยละของการปฏิบัติสูงสุด ได้แก่ ข้อ 1.การจัดให้มีผู้รับผิดชอบและตรวจสอบความปลอดภัยของบริเวณสถานศึกษา เท่ากับร้อยละ 100 ส่วนข้อที่มีร้อยละของการไม่ปฏิบัติสูงสุด ได้แก่ข้อ 7.การบันทึกเก็บสถิติจุดที่เกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้งในสนามกีฬาเพื่อหาทางป้องกัน เท่ากับร้อยละ 26.18

ตาราง 6 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบถามการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของ
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1
ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ

รายการ	ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา				
1.การแต่งตั้งคณะกรรมการโดยใช้ชุมชนและ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีส่วนร่วม	292	94.19	18	5.81
2.การสำรวจสภาพปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม และมลภาวะในสถานศึกษาและชุมชน	277	89.35	33	10.65
3.การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้การสนับสนุนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้าน สิ่งแวดล้อม	301	97.10	9	2.90
4.การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในหลักสูตร ให้นักเรียนรู้จักการรักษาสภาพแวดล้อมและ พัฒนาชุมชน	307	99.03	3	0.97

จากตาราง 6 พบว่า การดำเนินงานผลการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไข
อุบัติเหตุ ดังนี้

มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา ข้อที่มีร้อยละ
ของการปฏิบัติสูงสุด ได้แก่ ข้อ 4.การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในหลักสูตร ให้นักเรียนรู้จัก
การรักษาสภาพแวดล้อมและพัฒนาชุมชน เท่ากับร้อยละ 99.03 ส่วนข้อที่มีร้อยละของการไม่ปฏิบัติ
สูงสุด ได้แก่ ข้อ 2.การสำรวจสภาพปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม และมลภาวะในสถานศึกษาและชุมชน
เท่ากับร้อยละ 10.65

ตาราง 7 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของ
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1
ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ

รายการ	ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุเครื่องมือ เครื่องใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ				
1.การแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบสภาพ ความพร้อม ความปลอดภัยและซ่อมแซม ให้พร้อมในการใช้งาน	301	97.10	9	2.90
2.การจัดทำคู่มือการใช้และการบำรุงรักษา	235	75.81	75	24.19
3.การจัดเก็บเครื่องมือ เครื่องใช้และอุปกรณ์ให้ ปลอดภัยจากการหล่นหรือเป็นอันตรายกับเด็ก	307	99.03	3	0.97

จากตาราง 7 พบว่า การดำเนินงานผลการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไข
อุบัติเหตุ ดังนี้

มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุเครื่องมือ เครื่องใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ ข้อที่มีร้อยละ
ของการปฏิบัติสูงสุด ได้แก่ ข้อ 3.การจัดเก็บเครื่องมือ เครื่องใช้และอุปกรณ์ให้ปลอดภัยจากการหล่น
หรือเป็นอันตรายกับเด็ก เท่ากับร้อยละ 99.03 ส่วนข้อที่มีร้อยละของการไม่ปฏิบัติสูงสุด
ได้แก่ ข้อ 2.การจัดทำคู่มือการใช้และการบำรุงรักษา เท่ากับร้อยละ 24.19

ตาราง 8 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของ
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1
ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ

รายการ	ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุอุบัติเหตุการเดินทางไป – กลับ				
1.การจัดครูเวรปฏิบัติหน้าที่ดูแลการใช้รถใช้ถนนของนักเรียนบริเวณหน้าสถานศึกษา	298	96.13	12	3.87
2.การจัดทำทะเบียนรถทุกชนิด ทุกประเภทที่รับ – ส่งนักเรียน	211	68.06	99	31.94
3.การประสานงานกับตำรวจจราจรให้มาช่วยปฏิบัติงานช่วงเวลา 06.00 – 08.00 น. และเวลา 15.30 – 18.00 น.	168	54.19	142	45.81
4.การแจ้งรถรับส่ง มีการควบคุมดูแลตรวจสภาพยานพาหนะและความพร้อมของผู้ขับขี่	223	71.94	87	28.06

จากตาราง 8 พบว่า การดำเนินงานผลการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ ดังนี้

มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุอุบัติเหตุการเดินทางไป – กลับ ข้อที่มีร้อยละของการปฏิบัติสูงสุด ได้แก่ ข้อ 1.การจัดครูเวรปฏิบัติหน้าที่ดูแลการใช้รถใช้ถนนของนักเรียนบริเวณหน้าสถานศึกษา เท่ากับร้อยละ 96.13 ส่วนข้อที่มีร้อยละของการไม่ปฏิบัติสูงสุด ได้แก่ ข้อ 3.การประสานงานกับตำรวจจราจรให้มาช่วยปฏิบัติงานช่วงเวลา 06.00– 08.00 น. และเวลา 15.30 – 18.00 น. เท่ากับร้อยละ 45.81

ตาราง 9 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ

รายการ	ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุการพานักเรียนไปศึกษานอกสถานที่				
1.การจัดให้มีครูในการควบคุมดูแล ให้เหมาะสมกับจำนวนนักเรียน	310	100.00	-	-
2.การตรวจสอบเส้นทางและยานพาหนะให้มีความปลอดภัย	292	94.19	18	5.81
3.การจัดเตรียมอุปกรณ์ที่จำเป็น เช่น ยาเวชภัณฑ์ อุปกรณ์ปฐมพยาบาล	307	99.03	3	0.97
4.การควบคุมดูแลในเรื่องอาหารที่นักเรียนนำไปรับประทานรวมทั้งสถานที่ซื้ออาหารรับประทาน	310	100.00	-	-
5.การตรวจสอบบริษัทและคนขับยานพาหนะที่จ้างให้มีความเชื่อถือได้ในการขับขี่	265	85.48	45	14.52

จากตาราง 9 พบว่า การดำเนินงานผลการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ ดังนี้

มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุการพานักเรียนไปศึกษานอกสถานที่ ข้อที่มีร้อยละของการปฏิบัติสูงสุด ได้แก่ ข้อ 1.การจัดให้มีครูในการควบคุมดูแล ให้เหมาะสมกับจำนวนนักเรียน, ข้อ 4.การควบคุมดูแลในเรื่องอาหารที่นักเรียนนำไปรับประทานรวมทั้งสถานที่ซื้ออาหารรับประทาน เท่ากับร้อยละ 100 ส่วนข้อที่มีร้อยละของการไม่ปฏิบัติสูงสุด ได้แก่ ข้อ 5.การตรวจสอบบริษัทและคนขับยานพาหนะที่จ้างให้มีความเชื่อถือได้ในการขับขี่ เท่ากับร้อยละ 14.52

ตาราง 10 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ

รายการ	ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุการร่วมกิจกรรมสำคัญ				
1.การกำหนดบุคลากรในการควบคุมดูแลให้เหมาะสมกับจำนวนนักเรียน	307	99.03	3	0.97
2.การจัดระบบรักษาความปลอดภัยในการแสดงของนักเรียนบนเวทีหรือกลางแจ้ง แต่ละประเภท	292	94.19	18	5.81
3.การประสานกับตำรวจจราจรในเรื่องการเดินและการข้ามถนน	244	78.71	66	21.29
4.การจัดให้มีระบบรักษาความปลอดภัยและการรักษาพยาบาลในการจัดกิจกรรมการแข่งขัน	301	97.10	9	2.90
5.การประสานงานกับผู้เกี่ยวข้องในพื้นที่ เพื่อดูแลรักษาความปลอดภัยในการอยู่ค่ายพักแรม	301	97.10	9	2.90
6.การหลีกเลี่ยงการใช้ลูกโป่งอัดแก๊สในงานที่ไม่จำเป็น	298	96.13	12	3.87
7.การส่งเสริมให้มีการประกันชีวิตกลุ่มแก่ครูบุคลากร และนักเรียนทุกคน	301	97.10	9	2.90
8.การปฐมพยาบาล นำส่งสถานพยาบาลเมื่อเกิดอุบัติเหตุ	310	100.00	-	-

จากตาราง 10 พบว่า การดำเนินงานผลการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ ดังนี้

มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุการร่วมกิจกรรมสำคัญ ข้อที่มีร้อยละของการปฏิบัติสูงสุด ได้แก่ ข้อ 1.การจัดให้มีครูในการควบคุมดูแล ให้เหมาะสมกับจำนวนนักเรียน,

ข้อ 8.การปฐมพยาบาล นำส่งสถานพยาบาลเมื่อเกิดอุบัติเหตุ เท่ากับร้อยละ 100 ส่วนข้อที่มีร้อยละของการไม่ปฏิบัติสูงสุด ได้แก่ ข้อ 3.การประสานกับตำรวจจราจรในเรื่องการเดินและการข้ามถนน เท่ากับร้อยละ 21.29

ตาราง 11 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของ
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1
ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ

รายการ	ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1.การแต่งตั้งผู้รับผิดชอบตามข่าวพยากรณ์ อากาศ และสถานการณ์ต่าง ๆ จากกรม อุตุนิยมวิทยา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	177	57.10	133	42.90
2.การให้ความรู้ในการปฏิบัติตนให้พ้นจาก อันตราย และฝึกทักษะการปฐมพยาบาลแก่ นักเรียน ครู และบุคลากร	264	85.16	46	14.84
3.การติดตั้งอุปกรณ์ป้องกันไฟฟ้าลัดวงจร และ ตรวจตราซ่อมบำรุงสายไฟฟ้า อุปกรณ์ไฟฟ้าให้ได้ มาตรฐาน	292	94.19	18	5.18
4.การจัดตั้งเครื่องดับเพลิงและอุปกรณ์การ ดับเพลิง และบำรุงรักษาให้พร้อมใช้งาน	265	85.48	45	14.52
5.การติดตั้งระบบสัญญาณเตือนภัยพร้อมแผนผัง การหนีไฟประชาสัมพันธ์ให้ทุกคนทราบและ ฝึกซ้อม	174	56.13	136	43.87
6.การตรวจสอบสภาพอาคารเรียน อาคารประกอบ และสิ่งแวดล้อมให้อยู่ในสภาพมั่นคงแข็งแรง ปลูกต้นไม้เป็นแนวเพื่อลดความรุนแรงของพายุ ฝุ่นละอองและป้องกันเสียงดัง	292	94.19	18	5.18
7.การติดตั้งสายล่อฟ้าสำหรับอาคารสูงๆ บริเวณ ต้นไม้สูงๆ	232	74.84	78	25.16
8.การให้ครูและนักการภารโรงอยู่เวรยามรักษาความ ปลอดภัยอย่างเคร่งครัดในแต่ละวันและยามวิกาล	310	100.00	-	-
9.การดูแลทรัพย์สินของทางราชการ วัสดุอุปกรณ์ และเอกสารสำคัญพร้อมย้ายได้ทันทีเมื่อเกิด อุทกภัย	298	96.13	12	3.87

10.การวางผังการก่อสร้างอาคารให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ พร้อมทั้งวางระบบการระบายน้ำ และแนวป้องกันอุทกภัย	274	88.39	36	11.61
11.การจัดสร้างเครือข่ายองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สามารถติดต่อขอความช่วยเหลือได้ทันที	307	99.03	3	0.97
12.การฝึกซ้อมการหลบภัยให้นักเรียน ครู และบุคลากรในด้านอัคคีภัย วาตภัย อุทกภัย และธรณีพิบัติภัย	204	65.81	106	34.19
13.การปฐมพยาบาลผู้ที่ได้รับ ฦ จุดที่เกิดเหตุ และนำส่งโรงพยาบาลหากจำเป็นต้องได้รับการพยาบาลอย่างต่อเนื่อง	307	99.03	3	0.97

จากตาราง 11 พบว่า ผลการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ ข้อที่มีร้อยละของการปฏิบัติสูงสุด ได้แก่ ข้อ 8.การให้ครูและนักการภารโรงอยู่เวรยามรักษาความปลอดภัยอย่างเคร่งครัดในแต่ละวัน และยามวิกาล เท่ากับร้อยละ 100 ส่วนข้อที่มีร้อยละของการไม่ปฏิบัติสูงสุด ได้แก่ ข้อ 5.การติดตั้งระบบสัญญาณเตือนภัยพร้อมแผนผังการหนีไฟประชาสัมพันธ์ให้ทุกคนทราบและฝึกซ้อม เท่ากับร้อยละ 43.87

ตาราง 12 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม

รายการ	ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ด้านการล่วงละเมิดทางร่างกายและจิตใจ				
1.การจัดตั้งคณะกรรมการเฝ้าระวังป้องปรามนักเรียนและบุคคลรอบโรงเรียนที่มีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ และสถานที่ที่เสี่ยงรอบบริเวณโรงเรียน	310	94.19	18	5.81
2.การจัดบรรยากาศภายในห้องเรียนและสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้มีความปลอดภัย	310	100	-	-
3.การใช้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง	310	100	-	-
4.การตรวจสอบแหล่งจำหน่ายหนังสือ การ์ตูน และวารสารยั่วยุกรอบบริเวณโรงเรียนอย่าให้มีขึ้น	243	78.39	67	21.61

จากตาราง 12 พบว่า ผลการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม ดังนี้

ด้านการล่วงละเมิดทางร่างกายและจิตใจ ข้อที่มีร้อยละของการปฏิบัติสูงสุด ได้แก่ ข้อ 2.การจัดบรรยากาศภายในห้องเรียนและสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้มีความปลอดภัย, และข้อ 3.การใช้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง เท่ากับร้อยละ 100 ส่วนข้อที่มีร้อยละของการไม่ปฏิบัติสูงสุด ได้แก่ ข้อ 4.การตรวจสอบแหล่งจำหน่ายหนังสือการ์ตูน และวารสารยั่วยุกรอบบริเวณโรงเรียนอย่าให้มีขึ้น เท่ากับร้อยละ 21.61

ตาราง 13 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของ
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1
ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม

รายการ	ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ด้านการทำร้ายตัวเองและการฆ่าตัวตาย				
1.การจัดกิจกรรมธรรมะและการส่งเสริมพัฒนา สภาพจิตใจนักเรียน	295	95.16	15	4.84
2.การจัดหาจิตแพทย์เข้ามาศึกษาและให้ความรู้ แก่นักเรียนในเรื่องจิตใจ	177	57.10	133	42.90
3.การสร้างความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรทางศาสนา องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น สมาคม หรือมูลนิธิ ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมจิตใจ	304	98.06	6	1.94
4. การใช้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในด้านสุขภาพจิตอย่างจริงจังและต่อเนื่อง	277	89.35	33	10.65

จากตาราง 13 พบว่า ผลการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไข
ปัญหาทางสังคม ดังนี้

ด้านการทำร้ายตัวเองและการฆ่าตัวตาย ข้อที่มีร้อยละของการปฏิบัติสูงสุด ได้แก่
ข้อ 3.การสร้างความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรทางศาสนา องค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น สมาคม หรือมูลนิธิในการจัดกิจกรรมส่งเสริมจิตใจ เท่ากับร้อยละ 98.06
ส่วนข้อที่มีร้อยละของการไม่ปฏิบัติสูงสุด ได้แก่ ข้อ 2.การจัดหาจิตแพทย์เข้ามาศึกษา
และให้ความรู้แก่นักเรียนในเรื่องจิตใจ เท่ากับร้อยละ 42.90

ตาราง 14 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของ
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1
ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม

รายการ	ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ด้านสารเสพติด				
1.การจัดกิจกรรมคืนคนดีสู่สังคมเพื่อให้โอกาส นักเรียนที่เคยติดสารเสพติด	216	69.68	94	30.32
2.การจัดตั้งกลุ่มเฝ้าระวังโดยอาศัยเครือข่ายทั้ง ภายในและภายนอกสถานศึกษา	279	90.00	31	10.00
3.การจัดกิจกรรมเสริมสร้างการยอมรับทาง สังคม เช่น TO BE NUMBER ONE เวทีคนเก่ง น้อย	246	79.35	64	20.65
4.การเฝ้าระวังในที่ลับตาในบริเวณจุดที่เป็น อันตราย และเสี่ยงต่อการกระทำความผิด	294	94.84	16	5.16
5.การจัดกิจกรรมที่สร้างความสัมพันธ์ระหว่าง บ้านและโรงเรียน เพื่อเชื่อมและหลอมรวมพลัง ระหว่างบ้านและโรงเรียน ให้เป็นที่พึ่งแก่เด็ก และเยาวชนอย่างแท้จริง	301	97.10	9	2.90

จากตาราง 14 พบว่า ผลการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไข
ปัญหาทางสังคม ดังนี้

ด้านสารเสพติด ข้อที่มีร้อยละของการปฏิบัติสูงสุด ได้แก่ ข้อ 5.การจัดกิจกรรมที่สร้าง
ความสัมพันธ์ระหว่างบ้านและโรงเรียน เพื่อเชื่อมและหลอมรวมพลังระหว่างบ้านและโรงเรียน
ให้เป็นที่พึ่งแก่เด็กและเยาวชนอย่างแท้จริง เท่ากับร้อยละ 97.10 ส่วนข้อที่มีร้อยละของการไม่ปฏิบัติ
สูงสุด ได้แก่ ข้อ 1.การจัดกิจกรรมคืนคนดีสู่สังคมเพื่อให้โอกาสนักเรียนที่เคยติดสารเสพติด
เท่ากับร้อยละ 30.32

ตาราง 15 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม

รายการ	ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ด้านการอุปโภคบริโภค				
1.การแต่งตั้งคณะกรรมการโภชนาการเพื่อกำกับติดตามดูแลและควบคุมคุณภาพอาหารและเครื่องดื่ม	283	91.29	27	8.71
2.การจัดระบบมาตรฐานสุขาภิบาลโรงอาหาร อาคารเรียน อาคารประกอบ	286	92.26	24	7.74
3.การจัดกิจกรรมรณรงค์ให้ความรู้ด้านโภชนาการแก่นักเรียน ครู บุคลากร	286	92.26	24	7.74
4.การจัดให้มีการวิจัยอาหารกลางวันที่ทำหรือจำหน่ายให้เกิดประโยชน์ในเชิงโภชนาการ	247	79.68	63	20.32

จากตาราง 15 พบว่า ผลการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม ดังนี้

ด้านการอุปโภคบริโภค ข้อที่มีร้อยละของการปฏิบัติสูงสุด ได้แก่ ข้อ 2.การจัดระบบมาตรฐานสุขาภิบาลโรงอาหาร อาคารเรียน อาคารประกอบ,และข้อ 3.การจัดกิจกรรมรณรงค์ให้ความรู้ด้านโภชนาการแก่นักเรียน ครู บุคลากร เท่ากับร้อยละ 92.26 ส่วนข้อที่มีร้อยละของการไม่ปฏิบัติสูงสุด ได้แก่ ข้อ 4.การจัดให้มีการวิจัยอาหารกลางวันที่ทำหรือจำหน่ายให้เกิดประโยชน์ในเชิงโภชนาการ เท่ากับร้อยละ 20.32

ตาราง 16 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของ
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1
ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม

รายการ	ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ด้านการทะเลาะวิวาท				
1.การแต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบและแก้ไข ปัญหาการทะเลาะวิวาททั้งภายในและภายนอก สถานศึกษา	255	82.26	55	17.74
2.การดำเนินการตามระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน	307	99.03	3	0.97
3.การจัดให้มีหน่วยเคลื่อนที่เร็ว เพื่อเข้าระงับเหตุ กรณีที่มีการทะเลาะวิวาท	240	77.42	70	22.58
4.การจัดทำระบบเครือข่ายระหว่างผู้ปกครอง ชุมชน โรงเรียน เพื่อป้องกันแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับ การทะเลาะวิวาทของนักเรียน	289	93.23	21	6.77
5.การขอความร่วมมือกับตำรวจท้องที่ในการ ป้องกันการทะเลาะวิวาทภายนอกโรงเรียน	255	82.26	55	17.74

จากตาราง 16 พบว่า ผลการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไข
ปัญหาทางสังคม ดังนี้

ด้านการทะเลาะวิวาท ข้อที่มีร้อยละของการปฏิบัติสูงสุด ได้แก่ ข้อ 2.การดำเนินการ
ตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เท่ากับร้อยละ 99.03 ส่วนข้อที่มีร้อยละของการไม่ปฏิบัติสูงสุด
ได้แก่ ข้อ 3.การจัดให้มีหน่วยเคลื่อนที่เร็ว เพื่อเข้าระงับเหตุกรณีที่มีการทะเลาะวิวาท
เท่ากับร้อยละ 22.58

ตาราง 17 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของ
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1
ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม

รายการ	ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ด้านการถูกล่อลวงและลักพา				
1.การแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน ประสานงานชุมชน ผู้ปกครอง เครือข่ายในการ สอดส่อง ดูแลความปลอดภัยนักเรียน	280	90.32	30	9.68
2.การจัดระบบรักษาความปลอดภัย จัดเวรยาม เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยในสถานศึกษา	295	95.16	15	4.84
3.การจัดกิจกรรมฟื้นฟูสภาพจิตใจให้กับผู้ได้รับ ผลกระทบ	259	83.55	51	16.45

จากตาราง 17 พบว่า ผลการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไข
ปัญหาทางสังคม ดังนี้

ด้านการถูกล่อลวงและลักพา ข้อที่มีร้อยละของการปฏิบัติสูงสุด ได้แก่ ข้อ 2.การจัดระบบ
รักษาความปลอดภัย จัดเวรยาม เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยในสถานศึกษา เท่ากับร้อยละ 95.16
ส่วนข้อที่มีร้อยละของการไม่ปฏิบัติสูงสุด ได้แก่ ข้อ 3.การจัดกิจกรรมฟื้นฟูสภาพจิตใจให้กับผู้ได้รับ
ผลกระทบ เท่ากับร้อยละ 16.45

ตาราง 18 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของ
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1
ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม

รายการ	ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ด้านสื่อลามกอนาจาร				
1.การดำเนินการควบคุมการดูแลการนำข้อมูล ข่าวสารและสื่อบันเทิงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ เรื่องเพศ ไม่ให้เข้ามาเผยแพร่ในสถานศึกษา	276	89.03	34	10.97
2.การจัดรวบรวมสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นแล้ว นำมาจัดเป็นกิจกรรมพัฒนาและส่งเสริมเพื่อ แก้ปัญหา	289	93.23	21	6.77
3.การประสานความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่และ ผู้ที่เกี่ยวข้องในการตรวจตรา ควบคุมดูแล สื่อ ลามก อนาจารตามแหล่งจำหน่ายรอบบริเวณ โรงเรียน	264	85.16	46	14.84

จากตาราง 18 พบว่า ผลการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไข
ปัญหาทางสังคม ดังนี้

ด้านสื่อลามกอนาจาร ข้อที่มีร้อยละของการปฏิบัติสูงสุด ได้แก่ ข้อ 2.การจัดรวบรวมสภาพ
ปัญหาที่เกิดขึ้นแล้วนำมาจัดเป็นกิจกรรมพัฒนาและส่งเสริมเพื่อแก้ปัญหา เท่ากับร้อยละ 93.23
ส่วนข้อที่มีร้อยละของการไม่ปฏิบัติสูงสุด ได้แก่ ข้อ 3.การประสานความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่
และผู้ที่เกี่ยวข้องในการตรวจตรา ควบคุมดูแล สื่อลามก อนาจารตามแหล่งจำหน่ายรอบบริเวณ
โรงเรียน เท่ากับร้อยละ 14.84

ตาราง 19 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบถามการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของ
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1
ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม

รายการ	ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ด้านสื่ออบายมุข				
1.การจัดเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการออกตรวจ ตราตามแหล่งอบายมุขต่าง ๆ โดยการประสาน ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ และหน่วยงานที่ รับผิดชอบ หรือระหว่างสถานศึกษาด้วยกัน	246	79.35	64	20.65
2.การจัดระบบการตรวจสอบ รายงานการมา โรงเรียนของนักเรียนให้เป็นปัจจุบันเพื่อป้องกัน การหนีเรียนไปหาอบายมุข	283	91.29	27	8.71
3.การกำกับ ติดตาม การมาเรียนของนักเรียน จากครูฝ่ายปกครองครูที่ปรึกษาพร้อมทั้งประสาน กับผู้ปกครองในการเดินทางไป – กลับระหว่าง บ้านและโรงเรียน	298	96.13	12	3.87
4.การจัดทำการสำรวจแหล่งอบายมุขหรือแหล่ง มั่วสุ่ม โดยจัดทำเป็นข้อมูลแผนที่ตั้งเพื่อการ ประสานงานกับครู ผู้รับผิดชอบ ผู้ปกครอง และ เจ้าหน้าที่ตำรวจ	237	76.45	73	23.55

จากตาราง 19 พบว่า ผลการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไข
ปัญหาทางสังคม ดังนี้

ด้านสื่ออบายมุข ข้อที่มีร้อยละของการปฏิบัติสูงสุด ได้แก่ ข้อ 3.การกำกับ ติดตาม
การมาเรียนของนักเรียนจากครูฝ่ายปกครองครูที่ปรึกษาพร้อมทั้งประสาน กับผู้ปกครอง
ในการเดินทางไป – กลับระหว่างบ้านและโรงเรียน เท่ากับร้อยละ 96.13 ส่วนข้อที่มีร้อยละ
ของการไม่ปฏิบัติสูงสุด ได้แก่ ข้อ 4.การจัดทำการสำรวจแหล่งอบายมุขหรือแหล่งมั่วสุ่ม

โดยจัดทำเป็นข้อมูลแผนที่ตั้งเพื่อการประสานงานกับครู ผู้รับผิดชอบ ผู้ปกครอง และเจ้าหน้าที่ตำรวจ
เท่ากับร้อยละ 23.55

ตาราง 20 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของ
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1
ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม

รายการ	ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ด้านพฤติกรรมผู้สาว				
1.การมอบหมายผู้รับผิดชอบสืบเสาะหาข้อเท็จจริง และดำเนินการแก้ไขในกรณีที่เป็นปัญหาร้ายแรง	274	88.39	36	11.61
2.การจัดกิจกรรมโครงการอบรมให้ความรู้ในการปฏิบัติตนในด้านการคบเพื่อนต่างเพศ	267	86.13	43	13.87
3.การประสานงานเชิญผู้ปกครองมารับทราบปัญหา และร่วมมือช่วยกันแก้ไขปัญหาปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทางที่เหมาะสม	304	98.06	6	1.94
4.การให้ฝ่ายกิจการนักเรียนเข้มงวดและตรวจตราสภาพที่พักของเด็กที่อยู่ตามหอพักและสถานที่ที่ไม่ใช่ผู้ปกครอง	216	69.68	94	30.32

จากตาราง 20 พบว่า ผลการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม ดังนี้

ด้านพฤติกรรมผู้สาว ข้อที่มีร้อยละของการปฏิบัติสูงสุด ได้แก่ ข้อ 3.การประสานงานเชิญผู้ปกครองมารับทราบปัญหา และร่วมมือช่วยกันแก้ไขปัญหาปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทางที่เหมาะสม เท่ากับร้อยละ 98.06 ส่วนข้อที่มีร้อยละของการไม่ปฏิบัติสูงสุด ได้แก่ ข้อ 4.การให้ฝ่ายกิจการนักเรียนเข้มงวดและตรวจตราสภาพที่พักของเด็กที่อยู่ตามหอพักและสถานที่ที่ไม่ใช่ผู้ปกครอง เท่ากับร้อยละ 30.32

ตาราง 21 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของ
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1
ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม

รายการ	ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ด้านอินเทอร์เน็ตและเกม				
1.การจัดให้บริการอินเทอร์เน็ตกับนักเรียนใน ช่วงเวลาที่เหมาะสมตามบริบทของโรงเรียน และ ให้มีครูควบคุมดูแล	270	87.10	40	12.90
2.การจัดตั้งอาสาสมัครนักเรียนคอยตรวจสอบ เว็บไซต์ หรือจัดให้ติดตั้งโปรแกรมตรวจจับ เว็บไซต์ที่ไม่พึงประสงค์ และแจ้งให้หน่วยงานที่ รับผิดชอบทราบ (กระทรวง ICT)	180	58.06	130	41.94
3.การประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือ หน่วยงานที่รับผิดชอบ เพื่อตรวจสอบร้าน อินเทอร์เน็ตร้านเกมที่ให้บริการนักเรียนใน ช่วงเวลาเรียน	189	60.97	121	39.03

จากตาราง 21 พบว่า ผลการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไข
ปัญหาทางสังคม ดังนี้

ด้านอินเทอร์เน็ตและเกม ข้อที่มีร้อยละของการปฏิบัติสูงสุด ได้แก่ ข้อ 1.การจัดให้บริการ
อินเทอร์เน็ตกับนักเรียนในช่วงเวลาที่เหมาะสมตามบริบทของโรงเรียน และให้มีครูควบคุมดูแล
เท่ากับร้อยละ 87.10 ส่วนข้อที่มีร้อยละของการไม่ปฏิบัติสูงสุด ได้แก่ ข้อ 2.การจัดตั้งอาสาสมัคร
นักเรียนคอยตรวจสอบเว็บไซต์ หรือจัดให้ติดตั้งโปรแกรมตรวจจับเว็บไซต์ที่ไม่พึงประสงค์
และแจ้งให้หน่วยงานที่รับผิดชอบทราบ(กระทรวง ICT) เท่ากับร้อยละ 41.94

ตาราง 22 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขด้านสุขภาพอนามัยของนักเรียน

รายการ	ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ด้านความปลอดภัยที่เกิดจากสภาพแวดล้อม				
1.การกำจัดของเสียในสถานศึกษาโดยวิธีเก็บขน	262	84.52	48	15.48
2.การกำจัดของเสียในสถานศึกษาโดยวิธีการฝังกลบ	159	51.29	151	48.71
3.การกำจัดของเสียในสถานศึกษาโดยวิธีการเผาในเตาเผา	195	62.90	115	37.10
4.การกำจัดของเสียในสถานศึกษาโดยวิธีการทำปุ๋ยหมักจากขยะ	186	60.00	124	40.00
5.การกำจัดของเสียในสถานศึกษาโดยวิธีการนำของเสียไปใช้ประโยชน์ใหม่	250	80.65	60	19.35
6.การป้องกันและลดของเสียโดยลดปริมาณของเสียที่อาจเกิดขึ้น (Reduce)	250	80.65	60	19.35
7.การป้องกันและลดของเสียโดยนำของเสียมาใช้ใหม่ (Reuse)	247	79.68	63	20.32
8.การป้องกันและลดของเสียโดยนำวัสดุอุปกรณ์ที่ชำรุดเสียหายมาซ่อมแซมใช้ใหม่ (Repair)	264	85.16	46	14.84
9.การป้องกันและลดของเสียโดย หลีกเลี่ยงการใช้วัสดุที่ผิดวัตถุประสงค์ (Reject)	261	84.19	49	15.81

จากตาราง 22 พบว่า ผลการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขด้านสุขภาพอนามัยของนักเรียน ดังนี้

ด้านความปลอดภัยที่เกิดจากสภาพแวดล้อม ข้อที่มีร้อยละของการปฏิบัติสูงสุด ได้แก่ ข้อ 8.การป้องกันและลดของเสียโดยนำวัสดุอุปกรณ์ที่ชำรุดเสียหายมาซ่อมแซมใช้ใหม่ (Repair)

เท่ากับร้อยละ 85.16 ส่วนข้อที่มีร้อยละของการไม่ปฏิบัติสูงสุด ได้แก่ ข้อ 2.การกำจัดของเสีย
ในสถานศึกษาโดยวิธีการฝังกลบ เท่ากับร้อยละ 48.71

ตาราง 23 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของ
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1
ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขด้านสุขภาพอนามัยของนักเรียน

รายการ	ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ด้านโรคติดต่อและโรคระบาด				
1.มีการตรวจร่างกายหาผู้ป่วย	262	84.52	48	15.48
2.การแยกนักเรียนที่ป่วยและนักเรียนที่สัมผัสโรคติดต่อ	310	100	-	-
3.การแจ้งเมื่อมีโรคติดต่อเกิดขึ้นในสถานศึกษา ต้องแจ้งเจ้าหน้าที่สาธารณสุข	310	100	-	-
4.การเข้าใจภูมิคุ้มกันโรค	307	99.03	3	0.97
5.การป้องกันและการทำลายเชื้อโรค	301	97.10	9	2.90
6.การให้ความรู้เรื่องโรคติดต่อ	310	100	-	-

จากตาราง 23 พบว่า ผลการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขด้าน
สุขภาพอนามัยของนักเรียน ดังนี้

ด้านโรคติดต่อและโรคระบาด ข้อที่มีร้อยละของการปฏิบัติสูงสุด ได้แก่
ข้อ 2.การแยกนักเรียนที่ป่วยและนักเรียนที่สัมผัสโรคติดต่อ,และข้อ 3.การแจ้งเมื่อมีโรคติดต่อเกิดขึ้น
ในสถานศึกษา ต้องแจ้งเจ้าหน้าที่สาธารณสุข เท่ากับร้อยละ 100 ส่วนข้อที่มีร้อยละของการไม่ปฏิบัติ
สูงสุด ได้แก่ ข้อ 1.มีการตรวจร่างกายหาผู้ป่วย เท่ากับร้อยละ 15.48

ตาราง 24 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของ
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1
ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขด้านสุขภาพอนามัยของนักเรียน

รายการ	ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ด้านความผิดปกติจากสุขภาพ				
1.การจำแนกพฤติกรรมที่เป็นปัญหา	304	98.06	6	1.94
2.การหาแนวทางการช่วยเหลือเด็กที่มีปัญหา	304	98.06	6	1.94
3.การปรับพฤติกรรมของเด็กที่มีปัญหา	304	98.06	6	1.94
4.การจัดการเรียนร่วม ระหว่างเด็กที่มีปัญหา	298	96.13	12	3.87
5.การจัดอาคารและสถานที่เรียนสำหรับเด็ก ที่มีปัญหา	256	82.58	54	17.42

จากตาราง 24 พบว่า ผลการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขด้าน
สุขภาพอนามัยของนักเรียน ดังนี้

ด้านความผิดปกติจากสุขภาพ ข้อที่มีร้อยละของการปฏิบัติสูงสุด ได้แก่ ข้อ 1.การจำแนก
พฤติกรรมที่เป็นปัญหา ข้อ 2.การหาแนวทางการช่วยเหลือเด็กที่มีปัญหา,และข้อ 3.
การปรับพฤติกรรมของเด็กที่มีปัญหา เท่ากับร้อยละ 98.06 ส่วนข้อที่มีร้อยละของการไม่ปฏิบัติสูงสุด
ได้แก่ ข้อ 1.การจัดอาคารและสถานที่เรียนสำหรับเด็กที่มีปัญหา เท่ากับร้อยละ 17.42

ตาราง 25 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของ
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1
ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขด้านสัตว์มีพิษ

รายการ	ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1.การจัดสภาพแวดล้อมให้สะอาดร่มรื่น ตัดแต่งต้นไม้ กำจัดแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์มีพิษ	310	100.00	-	-
2.การให้ความรู้แก่ครู บุคลากร และนักเรียนเกี่ยวกับสัตว์มีพิษ วิธีการป้องกันและการปฐมพยาบาลเบื้องต้น	286	92.26	24	7.74
3.การจัดทำป้ายเตือนภัยจากสัตว์มีพิษในบริเวณที่เป็นจุดเสี่ยง	213	68.71	97	31.29
4.การจัดเตรียมอุปกรณ์และเวชภัณฑ์ในการปฐมพยาบาล	304	98.06	6	1.94
5.การประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์	286	92.26	24	7.74
6.การจัดทำแผนฉุกเฉินและการฝึกซ้อม	216	69.68	94	30.32

จากตาราง 25 พบว่า ผลการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขด้านสัตว์มีพิษ ดังนี้

ด้านสัตว์มีพิษ ข้อที่มีร้อยละของการปฏิบัติสูงสุด ได้แก่ ข้อ 1.การจัดสภาพแวดล้อมให้สะอาด ร่มรื่น ตัดแต่งต้นไม้ กำจัดแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์มีพิษ เท่ากับร้อยละ 100 ส่วนข้อที่มีร้อยละของการไม่ปฏิบัติสูงสุด ได้แก่ ข้อ 3.การจัดทำป้ายเตือนภัยจากสัตว์มีพิษในบริเวณที่เป็นจุดเสี่ยง เท่ากับร้อยละ 31.29

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาแนวทางการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

ผู้วิจัยศึกษาแนวทางการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ใน 5 ด้าน ได้แก่ มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม มาตรการป้องกันและแก้ไขด้านสุขภาพอนามัยของนักเรียน มาตรการป้องกันและแก้ไขด้านสัตว์มีพิษ โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน โดยมีรายละเอียดประเด็นหัวข้อการสัมภาษณ์ ดังนี้

ตาราง 26 แสดงผลการศึกษาแนวทางการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

ที่	คำถาม	แนวทางการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1
1	<p>มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ</p> <p>1.1 ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุจากอาคารเรียน อาคารประกอบ</p> <p>ประเด็นข้อคำถาม : ท่านคิดว่าจะมีแนวทางป้องกันและแก้ไขในการติดตั้งอุปกรณ์และจัดสภาพห้องน้ำห้องส้วมที่เหมาะสมกับวัย และลักษณะของผู้ใช้งาน เช่นนักเรียน คนพิการ ผู้สูงอายุ ได้อย่างไรบ้าง</p>	<p>1.ผู้บริหารสถานศึกษาประชุมวางแผนระบบป้องกันแก้ไขการติดตั้งอุปกรณ์ความปลอดภัย</p> <p>2.ครูผู้รับผิดชอบงานอาคารสถานที่ดำเนินการดังนี้</p> <p>1.ให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์ห้องน้ำห้องส้วมให้กับนักเรียน</p> <p>2.ติดป้ายข้อควรระวังในการในห้องน้ำห้องส้วม</p>
	<p>มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ</p> <p>1.2 ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุบริเวณสถานศึกษา</p> <p>ประเด็นข้อคำถาม : ท่านคิดว่าจะมีแนวทางป้องกันและแก้ไขในการบันทึกเก็บสถิติจุดที่เกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้งในสนามกีฬา เพื่อหาทางป้องกันได้้อย่างไรบ้าง</p>	<p>1.ผู้บริหารสถานศึกษาประชุมชี้แจงวางแผนป้องกัน การบันทึกเก็บสถิติจุดที่เกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้งในสนามกีฬา และมอบหมายให้ผู้รับผิดชอบ</p> <p>2.ครูผู้รับผิดชอบจัดทำแบบบันทึกการเกิดอุบัติเหตุในสนามกีฬา และบำรุงรักษาความสะอาดโดยรอบสนามกีฬาอย่างสม่ำเสมอ</p>

ที่	คำถาม	แนวทางการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1
	<p>มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ</p> <p>1.3 ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา</p> <p>ประเด็นข้อคำถาม : ท่านคิดว่าจะมีแนวทางป้องกันและแก้ไขการสำรวจสภาพปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมและมลภาวะในสถานศึกษาและชุมชนได้อย่างไรบ้าง</p>	<p>1. ผู้บริหารสถานศึกษาสำรวจสภาพปัญหาและหาทางแก้ ปัญหา มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการพร้อมประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p> <p>2. ครูผู้รับผิดชอบจัดกิจกรรมส่งเสริมสร้างจิตสำนึกตระหนักต่อปัญหาสภาพแวดล้อม</p>
	<p>มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ</p> <p>1.4 ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุเครื่องมือเครื่องใช้อุปกรณ์ต่างๆ</p> <p>ประเด็นข้อคำถาม : ท่านคิดว่าจะมีแนวทางป้องกันและแก้ไขในการจัดทำคู่มือการใช้และการบำรุงรักษาได้อย่างไรบ้าง</p>	<p>1. ผู้บริหารสถานศึกษาสำรวจ ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้งานได้ และครูผู้รับผิดชอบจัดทำคู่มือการใช้งานเครื่องมือ อุปกรณ์ ดำเนินการซ่อมแซม บำรุงรักษาและจัดเก็บเครื่องมือ อุปกรณ์ให้เป็นระบบให้ปลอดภัย</p>
	<p>มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ</p> <p>1.5 ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุอุบัติเหตุการเดินทางไป – กลับ</p> <p>ประเด็นข้อคำถาม : ท่านคิดว่าจะมีแนวทางป้องกันและแก้ไขในการประสานงานกับตำรวจจราจรให้มาช่วยปฏิบัติงานช่วงเวลา 06.00 – 08.00 น. และเวลา 15.30 – 18.00 น.ได้อย่างไรบ้าง</p>	<p>1. ผู้บริหารสถานศึกษาประสานความร่วมมือกับสถานีตำรวจภูธร ขอความร่วมมือส่งตำรวจจราจรมาปฏิบัติงานตามช่วงเวลา ที่นักเรียนเดินทางมาและกลับ</p>

ที่	คำถาม	แนวทางการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1
	มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ 1.6 ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไข อุบัติเหตุการพานักเรียนไปศึกษานอก สถานที่ ประเด็นข้อคำถาม : ท่านคิดว่าจะมีแนวทาง ป้องกันและแก้ไขในการตรวจสอบบริษัท และคนขับยานพาหนะที่จ้างให้มีความ เชื่อถือได้ในการขับขี่ได้อย่างไรบ้าง	1. ผู้บริหารสถานศึกษาแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ ตรวจสอบสภาพรถยนต์ และตรวจประวัติ คนขับรถเพื่อความปลอดภัยในการเดินทาง
	มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ 1.7 ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไข อุบัติเหตุการร่วมกิจกรรมสำคัญ ประเด็นข้อคำถาม : ท่านคิดว่าจะมีแนวทาง ป้องกันและแก้ไขในการประสานกับตำรวจ จราจรในเรื่องการเดินทางและการข้ามถนน ได้อย่างไรบ้าง	1. ผู้บริหารสถานศึกษาประสานงาน กับตำรวจจราจรมาปฏิบัติหน้าที่ในการ เดินทางและการข้ามถนนอย่างปลอดภัย 2. ครูผู้รับผิดชอบจัดอบรมนักเรียนให้ม ความรู้ในเรื่องการเดินทางและการข้ามถนน อย่างปลอดภัย
2	มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติภัย ประเด็นข้อคำถาม : ท่านคิดว่าจะมีแนวทาง ป้องกันและแก้ไขในการติดตั้งระบบ สัญญาณเตือนภัยพร้อมแผนผังการหนีไฟ และประชาสัมพันธ์ให้ทุกคนทราบ และฝึกซ้อมได้อย่างไรบ้าง	1. ผู้บริหารสถานศึกษาแต่งตั้งคำสั่งเวรยาม รักษาความปลอดภัย นำระบบเทคโนโลยี สัญญาณเตือนภัยเข้ามามีบทบาทในการ ป้องกัน จัดทำป้ายประชาสัมพันธ์เบอร์โทร ติดต่อสื่อสารเจ้าหน้าที่ขอความช่วยเหลือ เมื่อเกิดอุบัติภัย และมีแผนเผชิญเหตุ ทางด้านอุบัติภัย

ที่	คำถาม	แนวทางการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1
3	<p>มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม</p> <p>3.1 ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม การล่องละเมิดทางร่างกายและจิตใจ</p> <p>ประเด็นข้อคำถาม : ท่านคิดว่าจะมีแนวทางป้องกันและแก้ไขในการตรวจสอบแหล่งจำหน่ายหนังสือ การ์ตูนและวารสารยั่วยุรอบบริเวณโรงเรียนอย่าให้มีขึ้น ได้อย่างไรบ้าง</p>	<p>1.ผู้บริหารสถานศึกษาประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาตรวจสอบ เช่น ตำรวจ อย่างสม่ำเสมอ</p> <p>2.ครูผู้รับผิดชอบเฝ้าระวัง สังเกตพฤติกรรมนักเรียนในการเข้าถึงแหล่งจำหน่ายหนังสือการ์ตูน และวารสารที่เป็นแหล่งยั่วยุรอบบริเวณโรงเรียน</p>
	<p>มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม</p> <p>3.2 ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม การทำร้ายตัวเองและการฆ่าตัวตาย</p> <p>ประเด็นข้อคำถาม : ท่านคิดว่าจะมีแนวทางป้องกันและแก้ไขในการจัดหาจิตแพทย์เข้ามาศึกษาและให้ความรู้แก่นักเรียนในเรื่องจิตใจ ได้อย่างไรบ้าง</p>	<p>1.ผู้บริหารสถานศึกษาประสานความร่วมมือกับผู้เชี่ยวชาญ นักจิตวิทยา มาให้องค์ความรู้ อย่างสม่ำเสมอ</p> <p>2.ครูแนะแนวให้คำปรึกษาทำความเข้าใจ ทำการสำรวจและการช่วยเหลือและส่งต่อนักจิตแพทย์</p>
	<p>มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม</p> <p>3.3 ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม ด้านสารเสพติด</p> <p>ประเด็นข้อคำถาม : ท่านคิดว่าจะมีแนวทางป้องกันและแก้ไขในการจัดกิจกรรมคืนคนดีสู่สังคม เพื่อให้โอกาสนักเรียนที่เคยติดสารเสพติด ได้อย่างไรบ้าง</p>	<p>1.ผู้บริหารสถานศึกษามอบนโยบาย โครงการกิจกรรมคืนคนดีสู่สังคม ในแผนปฏิบัติการ</p> <p>2.ครูผู้รับผิดชอบโครงการกิจกรรมจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้แสดงออกถึงความสามารถที่ถูกต้อง เพื่อใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เช่น ดนตรี กีฬา ศิลปะ</p>

ที่	คำถาม	แนวทางการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1
	<p>มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม</p> <p>3.4 ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม ด้านการอุปโภคบริโภค</p> <p>ประเด็นข้อคำถาม : ท่านคิดว่าจะมีแนวทางป้องกันและแก้ไขในการจัดให้มีการวิจัยอาหารกลางวันที่ทำหรือจำหน่ายให้เกิดประโยชน์ในเชิงโภชนาการได้อย่างไรบ้าง</p>	<p>1. ผู้บริหารสถานศึกษาติดตามสอบถามสังเกต ความพึงพอใจ ในอาหารกลางวันของนักเรียน</p> <p>2. ครูผู้รับผิดชอบโครงการอาหารกลางวันสำรวจความพึงพอใจอาหารกลางวันและดำเนินการตามระบบ Thai School Lunch เกี่ยวกับโภชนาการ</p>
	<p>มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม</p> <p>3.5 ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม ด้านการทะเลาะวิวาท</p> <p>ประเด็นข้อคำถาม ท่านคิดว่าจะมีแนวทางป้องกันและแก้ไขในการจัดให้มีหน่วยเคลื่อนที่เร็ว เพื่อเข้าระงับเหตุกรณีที่มีการทะเลาะวิวาทได้อย่างไร</p>	<p>1. ผู้บริหารสถานศึกษาประสานขอความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ อปพร.หมู่บ้านเข้ามาระงับเหตุ</p> <p>2. ครูผู้รับผิดชอบใช้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และจัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ</p>
	<p>มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม</p> <p>3.6 ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม ด้านการถูกล่อลวงและลักพาประเด็นข้อคำถาม : ท่านคิดว่าจะมีแนวทางป้องกันและแก้ไขในการจัดกิจกรรมฟื้นฟูสภาพจิตใจให้กับผู้ได้รับผลกระทบ ได้อย่างไรบ้าง</p>	<p>1. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดกิจกรรมฟื้นฟูสภาพจิตใจโดยเชิญผู้เชี่ยวชาญนักจิตวิทยามาเป็นแกนนำในการจัดกิจกรรม</p> <p>2. ครูผู้รับผิดชอบจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการและติดตามเฝ้าระวัง</p>

ที่	คำถาม	แนวทางการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1
	<p>มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม</p> <p>3.7 ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม ด้านสื่อลามกอนาจาร</p> <p>ประเด็นข้อคำถาม : ท่านคิดว่าจะมีแนวทางป้องกันและแก้ไขในการประสานความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่และผู้ที่เกี่ยวข้องในการตรวจตราควบคุมดูแล สื่อลามก อนาจารตามแหล่งจำหน่ายรอบบริเวณโรงเรียน ได้อย่างไรบ้าง</p>	<p>1.ผู้บริหารสถานศึกษาประสานความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องในการตรวจตรา ควบคุมดูแล สื่อลามกอนาจารตามแหล่งจำหน่ายรอบบริเวณโรงเรียน</p>
	<p>มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม</p> <p>3.8 ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม ด้านสื่ออบายมุข</p> <p>ประเด็นข้อคำถาม : ท่านคิดว่าจะมีแนวทางป้องกันและแก้ไขในการจัดทำ การสำรวจแหล่งอบายมุขหรือแหล่งมั่วสุม โดยจัดทำเป็นข้อมูลแผนที่ ตั้งเพื่อการประสานงานกับครูผู้รับผิดชอบ ผู้ปกครอง และเจ้าหน้าที่ตำรวจ ได้อย่างไรบ้าง</p>	<p>1.ผู้บริหารสถานศึกษาจัดตั้งกลุ่มเครือข่ายความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครองชุมชนในการให้ข้อมูลข่าวสารและติดตามเฝ้าระวัง</p> <p>2.ครูประจำชั้นดูแลกำกับติดตามนักเรียนในการมั่วสุมและใช้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หรือการเยี่ยมบ้าน</p>
	<p>มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม</p> <p>3.9 ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม ด้านพฤติกรรมชู้สาว</p> <p>ประเด็นข้อคำถาม : ท่านคิดว่าจะมีแนวทางป้องกันและแก้ไขในการให้ฝ่ายกิจการนักเรียน เข้มงวดและตรวจตราสภาพที่พักของเด็กที่อยู่ตามหอพักและสถานที่ที่ไม่ใช่ผู้ปกครอง ได้อย่างไรบ้าง</p>	<p>1.ผู้บริหารสถานศึกษาประสานให้ฝ่ายกิจกรรมนักเรียนดำเนินการอย่างต่อเนื่องในการตรวจตราสภาพที่พักของนักเรียนที่อยู่ตามหอพัก และสถานที่ที่ไม่ใช่ผู้ปกครองดูแล</p> <p>2.ครูผู้รับผิดชอบโครงการจัดกิจกรรมสายตรวจโดยมีครู กรรมการนักเรียน สภานักเรียนออกตรวจตราบริเวณแหล่งที่พักของนักเรียน</p>

ที่	คำถาม	แนวทางการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1
	<p>มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม</p> <p>3.10 ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม ด้านอินเทอร์เน็ตและเกม</p> <p>ประเด็นข้อคำถาม : ท่านคิดว่าจะมีแนวทางป้องกันและแก้ไขในการจัดตั้งอาสาสมัครนักเรียนคอยตรวจสอบเว็บไซต์ หรือจัดให้ติดตั้งโปรแกรมตรวจจับเว็บไซต์ที่ไม่พึงประสงค์ และแจ้งให้หน่วยงานที่รับผิดชอบทราบ (กระทรวง ICT) ได้อย่างไรบ้าง</p>	<p>1.ผู้บริหารสถานศึกษาประสานกระทรวง ICT จัดให้มีการติดตั้งโปรแกรมตรวจจับเว็บไซต์ที่ไม่พึงประสงค์และประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือหน่วยงาน ICT ระดับเขตพื้นที่การศึกษา</p> <p>2.ครูผู้รับผิดชอบฝ่ายเทคโนโลยีของโรงเรียนติดตั้งระบบการใช้งานสัญญาณอินเทอร์เน็ต และควบคุมติดตามการใช้งาน พร้อมสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับการใช้เว็บไซต์ที่ไม่พึงประสงค์</p>
4	<p>มาตรการป้องกันและแก้ไขด้านสุขภาพอนามัยของนักเรียน</p> <p>4.1 มาตรการป้องกันและแก้ไขด้านสุขภาพอนามัยของนักเรียน ด้านความปลอดภัยที่เกิดจากสภาพแวดล้อม</p> <p>ประเด็นข้อคำถาม : ท่านคิดว่าจะมีแนวทางป้องกันและแก้ไขในการกำจัดของเสียในสถานศึกษาโดยวิธีการฝังกลบ ได้อย่างไรบ้าง</p>	<p>1.ผู้บริหารสถานศึกษามอบนโยบาย โรงเรียนปลอดภัยปลอดภัยะ สถานศึกษาพอเพียง</p> <p>2.ครูผู้รับผิดชอบโครงการนำขยะที่ฝังกลบมาทำปุ๋ยโดยการแยกขยะเปียก ขยะแห้ง ออกจากกัน</p>

ที่	คำถาม	แนวทางการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1
	<p>มาตรการป้องกันและแก้ไขด้านสุขภาพอนามัยของนักเรียน</p> <p>4.2 มาตรการป้องกันและแก้ไขด้านสุขภาพอนามัยของนักเรียน ด้านโรคติดต่อและ โรคระบาด</p> <p>ประเด็นข้อคำถาม : ท่านคิดว่าจะมีแนวทางป้องกันและแก้ไขในมีการตรวจร่างกายหาผู้ป่วย ได้อย่างไรบ้าง</p>	<p>1.ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินงานตามคู่มือการปฏิบัติสำหรับสถานศึกษาในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด – 19 ในการตรวจร่างกายหาผู้ป่วย</p> <p>2.ครูผู้รับผิดชอบให้ความรู้และมีการสำรวจการเจ็บป่วยของนักเรียน โดยการขอความร่วมมือกับ ผู้ปกครอง ครูเวร ครูประจำชั้น ในการตรวจร่างกายการเจ็บป่วย</p>
	<p>มาตรการป้องกันและแก้ไขด้านสุขภาพอนามัยของนักเรียน</p> <p>4.3 มาตรการป้องกันและแก้ไขด้านสุขภาพอนามัยของนักเรียน ด้านความผิดปกติจากสุขภาวะ</p> <p>ประเด็นข้อคำถาม : ท่านคิดว่าจะมีแนวทางป้องกันและแก้ไขในการจัดอาคารและสถานที่เรียนสำหรับเด็กที่มีปัญหา ได้อย่างไรบ้าง</p>	<p>1.ผู้บริหารสถานศึกษาจัดอาคารสถานที่ให้เหมาะสมกับนักเรียนที่มีปัญหาและความสะดวกพร้อมความปลอดภัย</p> <p>2.ครูผู้รับผิดชอบนักเรียนกลุ่มที่มีปัญหาจัดการเรียนการสอนในแผนการสอนเฉพาะรายบุคคล และบูรณาการในการเรียนการสอน</p>
5	<p>มาตรการป้องกันและแก้ไขด้านสัตว์มีพิษ</p> <p>ประเด็นข้อคำถาม : ท่านคิดว่าจะมีแนวทางป้องกันและแก้ไขในการจัดทำป้ายเตือนภัยจากสัตว์มีพิษในบริเวณที่เป็นจุดเสี่ยงได้อย่างไรบ้าง</p>	<p>1.ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการตามนโยบายเรื่องสถานศึกษาปลอดภัย จัดสภาพแวดล้อมให้มีพื้นที่ร่มรื่น สะอาด ตัดแต่งกิ่งไม้ กำจัดแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์มีพิษเพื่อความปลอดภัยของนักเรียน</p>

บทที่ 5

บทสรุป

การวิจัยเรื่อง การศึกษาแนวทางการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา การดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษาและแนวทางการดำเนินงานรักษาความปลอดภัย ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 มีวิธีดำเนินการ วิจัย แบ่งออกเป็น ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหาร สถานศึกษา 21 คน ครูผู้สอน 289 คน รวม 310 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามการศึกษาการดำเนินงานรักษา ความปลอดภัยของสถานศึกษา มีลักษณะเป็นปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าร้อยละ ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์ แนวทางการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์ เนื้อหา

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

1. ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ จากอาคารเรียน อาคารประกอบ การปฏิบัติสูงสุด คือ การแต่งตั้งบุคลากรในการดูแลรักษาอาคารสถานที่ การดูแลรักษาความสะอาด ของห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องน้ำ ห้องส้วม และสนามกีฬา การตรวจสอบโครงสร้างส่วนประกอบ ของอาคาร อุปกรณ์ ต่าง ๆ เช่น ครุภัณฑ์ อุปกรณ์ไฟฟ้า ให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้อย่างปลอดภัย และการปรับปรุงซ่อมแซมโครงสร้างส่วนประกอบของอาคาร วัสดุ ครุภัณฑ์และอุปกรณ์ไฟฟ้า ให้อยู่ในสภาพปลอดภัยพร้อมใช้งาน การไม่ปฏิบัติสูงสุด คือ การติดตั้งอุปกรณ์และจัดสภาพห้องน้ำ ห้องส้วมที่เหมาะสมกับวัยและลักษณะของผู้ใช้งาน ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุบริเวณ สถานศึกษา การปฏิบัติสูงสุด คือ การจัดให้มีผู้รับผิดชอบและตรวจสอบความปลอดภัยของบริเวณ

สถานศึกษา การไม่ปฏิบัติสูงสุด คือ การบันทึกเก็บสถิติจุดที่เกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้งในสนามกีฬา เพื่อหาทางป้องกัน มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา การปฏิบัติสูงสุด คือ การ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนในหลักสูตร ให้นักเรียนรู้จักการรักษาสภาพแวดล้อมและพัฒนาชุมชน การไม่ปฏิบัติสูงสุด คือ การสำรวจสภาพปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม และมลภาวะในสถานศึกษาและชุมชน มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุเครื่องมือ เครื่องใช้ อุปกรณ์ต่าง ๆ การปฏิบัติสูงสุด คือ การจัดเก็บเครื่องมือ เครื่องใช้และอุปกรณ์ให้ปลอดภัยจากการหล่นหรือเป็นอันตรายกับเด็ก การไม่ปฏิบัติสูงสุด คือ การจัดทำคู่มือการใช้และการบำรุงรักษา มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุอุบัติเหตุการเดินทางไป – กลับ การปฏิบัติสูงสุด คือ การจัดครูเวรปฏิบัติหน้าที่ดูแลการใช้รถใช้ถนนของนักเรียนบริเวณหน้าสถานศึกษา การไม่ปฏิบัติสูงสุด คือ การประสานงานกับตำรวจจราจรให้มาช่วยปฏิบัติงานช่วงเวลา 06.00 – 08.00 น. และเวลา 15.30 – 18.00 น. มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุการพานักเรียนไปศึกษานอกสถานที่ การปฏิบัติสูงสุด คือ การจัดให้มีครูในการควบคุมดูแล ให้เหมาะสมกับจำนวนนักเรียน และการควบคุมดูแลในเรื่องอาหารที่นักเรียนนำไปรับประทานรวมทั้งสถานที่ที่ซื้ออาหารรับประทาน ของการไม่ปฏิบัติสูงสุด คือ การตรวจสอบบริษัทและคนขับยานพาหนะที่จ้างให้มีความเชื่อถือได้ ในการขับขี มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุการร่วมกิจกรรมสำคัญ การปฏิบัติสูงสุด คือ การจัดให้มีครูในการควบคุมดูแล ให้เหมาะสมกับจำนวนนักเรียนและการปฐมพยาบาล นำส่งสถานพยาบาลเมื่อเกิดอุบัติเหตุ การไม่ปฏิบัติสูงสุด คือ การประสานกับตำรวจจราจร ในเรื่องการเดินทางและการข้ามถนน

2. ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุภัย ข้อที่มีร้อยละของการปฏิบัติสูงสุด คือ การให้ครูและนักการภารโรงอยู่เวรยามรักษาความปลอดภัยอย่างเคร่งครัดในแต่ละวันและยาม การไม่ปฏิบัติสูงสุด คือ การติดตั้งระบบสัญญาณเตือนภัยพร้อมแผนผังการหนีไฟประชาสัมพันธ์ ให้ทุกคนทราบและฝึกซ้อม

3. ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม การล่วงละเมิดทางร่างกาย และจิตใจ การปฏิบัติสูงสุด คือ การจัดบรรยากาศภายในห้องเรียนและสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ให้มีความปลอดภัยและการใช้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง การไม่ปฏิบัติสูงสุด คือ การตรวจสอบแหล่งจำหน่ายหนังสือ การ์ตูนและวารสารยั่วยุรอบบริเวณโรงเรียน อย่าให้มีขึ้น ด้านการทำร้ายตัวเองและการฆ่าตัวตาย การปฏิบัติสูงสุด คือ การสร้างความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรทางศาสนา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สมาคม หรือมูลนิธิในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการไม่ปฏิบัติสูงสุด คือ การจัดหาจิตแพทย์เข้ามาศึกษา

และให้ความรู้แก่นักเรียนในเรื่องจิตใจ ด้านสารเสพติด การปฏิบัติสูงสุด คือ การจัดกิจกรรมที่สร้างความสัมพันธ์ระหว่างบ้านและโรงเรียน เพื่อเชื่อมและหลอมรวมพลังระหว่างบ้านและโรงเรียนให้เป็นที่พึ่งแก่เด็กและเยาวชนอย่างแท้จริง การไม่ปฏิบัติสูงสุด คือ การจัดกิจกรรมคืนคนดีสู่สังคม เพื่อให้โอกาสนักเรียนที่เคยติดสารเสพติด ด้านการอุปโภคบริโภค การปฏิบัติสูงสุด คือ การจัดระบบมาตรฐานสุขาภิบาล โรงอาหาร อาคารเรียน อาคารประกอบและการจัดกิจกรรมรณรงค์ให้ความรู้ด้านโภชนาการแก่นักเรียน ครู บุคลากร การไม่ปฏิบัติสูงสุด คือ การจัดให้มีการวิจัยอาหารกลางวันที่ทำหรือจำหน่ายให้เกิดประโยชน์ในเชิงโภชนาการ ด้านการทะเลาะวิวาท การปฏิบัติสูงสุด คือ การดำเนินการตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน การไม่ปฏิบัติสูงสุด คือ การจัดให้มีหน่วยเคลื่อนที่เร็ว เพื่อเข้าระงับเหตุกรณีที่มีการทะเลาะวิวาท ด้านการถูกล่อลวงและลักพา การปฏิบัติสูงสุด คือ การจัดระบบรักษาความปลอดภัย จัดเวรยาม เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยในสถานศึกษา การไม่ปฏิบัติสูงสุด คือ การจัดกิจกรรมฟื้นฟูสภาพจิตใจให้กับผู้ได้รับผลกระทบด้านสื่อลามกอนาจาร การปฏิบัติสูงสุด คือ การจัดรวบรวมสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นแล้วนำมาจัดเป็นกิจกรรมพัฒนาและส่งเสริมเพื่อแก้ปัญหา การไม่ปฏิบัติสูงสุด คือ การประสานความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่และผู้ที่เกี่ยวข้องในการตรวจตรา ควบคุมดูแล สื่อลามก อนาจารตามแหล่งจำหน่ายรอบบริเวณโรงเรียน ด้านสื่ออบายมุข การปฏิบัติสูงสุด คือ การกำกับ ติดตาม การมาเรียนของนักเรียนจากครูฝ่ายปกครองครูที่ปรึกษาพร้อมทั้งประสาน กับผู้ปกครองในการเดินทางไป - กลับระหว่างบ้านและโรงเรียน การไม่ปฏิบัติสูงสุด คือ การจัดทำการสำรวจแหล่งอบายมุขหรือแหล่งมั่วสุมโดยจัดทำเป็นข้อมูลแผนที่ตั้งเพื่อการประสานงานกับครู ผู้รับผิดชอบ ผู้ปกครอง และเจ้าหน้าที่ตำรวจด้านพฤติกรรมชั่วสาว การปฏิบัติสูงสุด คือ การประสานงานเชิญผู้ปกครองมารับทราบปัญหาและร่วมมือช่วยกันแก้ไขปัญหารับเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทางที่เหมาะสม การไม่ปฏิบัติสูงสุด คือ การให้ฝ่ายกิจการนักเรียนเข้มงวดและตรวจตราสภาพที่พักของเด็กที่อยู่ตามหอพักและสถานที่ที่ไม่ใช่ผู้ปกครอง ด้านอินเทอร์เน็ตและเกม การปฏิบัติสูงสุด คือ การจัดให้บริการอินเทอร์เน็ตแก่นักเรียนในช่วงเวลาที่เหมาะสมตามบริบทของโรงเรียน และให้มีครูควบคุมดูแล การไม่ปฏิบัติสูงสุด คือ การจัดตั้งอาสาสมัครนักเรียนคอยตรวจสอบเว็บไซต์ หรือจัดให้ติดตั้งโปรแกรมตรวจจับเว็บไซต์ที่ไม่พึงประสงค์ และแจ้งให้หน่วยงานที่รับผิดชอบทราบ (กระทรวง ICT)

4. ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขด้านสุขภาพอนามัยของนักเรียน ด้านความปลอดภัยที่เกิดจากสภาพแวดล้อม การปฏิบัติสูงสุด คือ การป้องกันและลดของเสียโดยนำวัสดุอุปกรณ์ที่ชำรุดเสียหายมาซ่อมแซมใช้ใหม่ (Repair) การไม่ปฏิบัติสูงสุด คือ การกำจัดของเสียในสถานศึกษาโดยวิธีการฝังกลบ ด้านโรคติดต่อและโรคระบาด การปฏิบัติสูงสุด คือ การแยกนักเรียนที่ป่วย

และนักเรียนที่สัมผัสโรคติดต่อและการแจ้งเมื่อมีโรคติดต่อเกิดขึ้นในสถานศึกษาต้องแจ้งเจ้าหน้าที่สาธารณสุข การไม่ปฏิบัติสูงสุด คือ มีการตรวจร่างกายหาผู้ป่วย ด้านความผิดปกติจากสุขภาวะ การปฏิบัติสูงสุด คือ การจำแนกพฤติกรรมที่เป็นปัญหาหาแนวทางการช่วยเหลือเด็กที่มีปัญหา และการปรับพฤติกรรมของเด็กที่มีปัญหา การไม่ปฏิบัติสูงสุด คือ การจัดอาคารและสถานที่เรียนสำหรับเด็กที่มีปัญหา

5. ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขด้านสัตว์มีพิษ ด้านสัตว์มีพิษ การปฏิบัติสูงสุด คือ การจัดสภาพแวดล้อม ให้สะอาด รมรื่น ตัดแต่งต้นไม้ กำจัดแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์มีพิษ การไม่ปฏิบัติสูงสุด คือ การจัดทำป้ายเตือนภัยจากสัตว์มีพิษในบริเวณที่เป็นจุดเสี่ยง

2. ผลการศึกษาแนวทางการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้แนวทางแนวทางการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา ดังนี้

1.มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ

ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุจากอาคารเรียน อาคารประกอบ แนวทางป้องกันและแก้ไขในการติดตั้งอุปกรณ์และจัดสภาพห้องน้ำห้องส้วมที่เหมาะสมกับวัย และลักษณะของผู้ใช้งาน เช่นนักเรียน คนพิการ ผู้สูงอายุ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีประชุมวางแผนระบบป้องกันแก้ไขการติดตั้งอุปกรณ์ความปลอดภัยในสถานศึกษา นอกจากนี้ครูผู้รับผิดชอบงานอาคารสถานที่ดำเนินการให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์ ห้องน้ำ ห้องส้วม ให้กับนักเรียนและติดป้ายข้อควรระวังในการในห้องน้ำ ห้องส้วม ด้านบริเวณสถานศึกษา แนวทางป้องกันและแก้ไขในการบันทึกเก็บสถิติจุดที่เกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้งในสนามกีฬา เพื่อหาทางป้องกัน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการประชุม วางแผนป้องกัน ชี้แจง การบันทึกเก็บสถิติจุดที่เกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้งในสนามกีฬา และมอบหมายให้ครูผู้รับผิดชอบ จัดทำแบบบันทึกการเกิดอุบัติเหตุ ในสนามกีฬา และบำรุงรักษาความสะอาด โดยรอบสนามกีฬา อย่างสม่ำเสมอ ด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา แนวทางป้องกันและแก้ไขการสำรวจสภาพปัญหา ด้านสิ่งแวดล้อม และมลภาวะในสถานศึกษาและชุมชน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรสำรวจสภาพ ปัญหาและหาทางแก้ปัญหาและมีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการพร้อมประสานงาน กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ครูผู้รับผิดชอบจัดกิจกรรมส่งเสริมสร้างจิตสำนึกตระหนักรู้ต่อปัญหา สภาพแวดล้อม ด้านเครื่องมือ เครื่องใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ แนวทางป้องกันและแก้ไขในการจัดทำคู่มือ การใช้และการบำรุงรักษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสำรวจ ตรวจสอบ เครื่องมือที่ใช้งานได้

และมอบหมายให้ครูผู้รับผิดชอบจัดทำคู่มือการใช้งานเครื่องมือ อุปกรณ์ ดำเนินการซ่อมแซม บำรุงรักษาและจัดเก็บเครื่องมือ อุปกรณ์ให้เป็นระบบให้ปลอดภัยด้านการเดินทางไป – กลับ แนวทางป้องกันและแก้ไขในการประสานงานกับตำรวจจราจรให้มาช่วยปฏิบัติงาน ช่วงเวลา 06.00 – 08.00 น. และเวลา 15.30 – 18.00 น. พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาประสานความร่วมมือกับสถานีตำรวจภูธร ขอความร่วมมือส่งตำรวจจราจรมาปฏิบัติงานตามช่วงเวลา ที่นักเรียนเดินทางมาและกลับ ด้านการพานักเรียนไปศึกษานอกสถานที่ แนวทางป้องกันและแก้ไข ในการตรวจสอบบริษัทและคนขับยานพาหนะที่จ้างให้มีความเชื่อถือได้ในการขับขี่ พบว่า ผู้บริหาร สถานศึกษาแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ตรวจสอบสภาพรถยนต์และตรวจสอบประวัติคนขับรถเพื่อความปลอดภัย ในการเดินทาง ด้านการร่วมกิจกรรมสำคัญ แนวทางป้องกันและแก้ไขในการประสานงานกับตำรวจ จราจรในเรื่องการเดินทางและการข้ามถนน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรประสานงานกับตำรวจจราจร มาปฏิบัติหน้าที่ ในการเดินทางและการข้ามถนนอย่างปลอดภัยนอกจากนี้ครูผู้รับผิดชอบ ควรจัดอบรมนักเรียนให้มีความรู้ในเรื่องการเดินทางและการข้ามถนนอย่างปลอดภัย

2. มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ

แนวทางป้องกันและแก้ไขในการติดตั้งระบบสัญญาณเตือนภัยพร้อมแผนผังการหนีไฟ และประชาสัมพันธ์ให้ทุกคนทราบและฝึกซ้อม พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาแต่งตั้งคำสั่งเวรยามรักษา ความปลอดภัย นำระบบเทคโนโลยีสัญญาณเตือนภัยเข้ามามีบทบาทในการป้องกัน นอกจากนี้ ควรจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์เบอร์โทรติดต่อสื่อสารเจ้าหน้าที่ขอความช่วยเหลือเมื่อเกิดอุบัติเหตุ และมีแผนเผชิญเหตุทางด้านอุบัติเหตุ

3. มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม

ด้านการล่วงละเมิดทางร่างกายและจิตใจแนวทางป้องกันและแก้ไขในการตรวจสอบแหล่ง จำหน่ายหนังสือ การ์ตูนและวารสารวัยรุ่นรอบบริเวณโรงเรียนอย่าให้มีขึ้น พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาตรวจสอบ เช่น ตำรวจ อย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ครูผู้รับผิดชอบควรเฝ้าระวัง และสังเกตพฤติกรรมนักเรียนในการเข้าถึงแหล่งจำหน่าย หนังสือการ์ตูน และวารสารที่เป็นแหล่งวัยรุ่นรอบบริเวณโรงเรียน ด้านการทำร้ายตัวเอง และการฆ่าตัวตายแนวทางป้องกันและแก้ไขในการจัดหาจิตแพทย์เข้ามาศึกษา และให้ความรู้แก่นักเรียนในเรื่องจิตใจ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาประสานความร่วมมือ กับผู้เชี่ยวชาญ นักจิตวิทยามาให้องค์ความรู้อย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ครูแนะแนวยังให้คำปรึกษา ทำความเข้าใจพร้อมทำการสำรวจ การช่วยเหลือและส่งต่อนักจิตแพทย์ ด้านสารเสพติด แนวทางป้องกันและแก้ไขในการจัดกิจกรรมคืนคนดีสู่สังคมเพื่อให้โอกาสนักเรียนที่เคยติดสารเสพติด

พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามอบนโยบายโครงการกิจกรรมคืนคนดีสู่สังคมในแผนปฏิบัติการ นอกจากนี้ครูผู้รับผิดชอบโครงการกิจกรรมจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้แสดงออกถึงความสามารถ ที่ถูกต้อง เพื่อใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เช่น ดนตรี กีฬา ศิลปะ ด้านการอุปโภคบริโภค แนวทางป้องกันและแก้ไขในการจัดให้มีการวิจัยอาหารกลางวันที่ทำหรือจำหน่ายให้เกิดประโยชน์ ในเชิงโภชนาการ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาติดตามสอบถาม สังเกต ความพึงพอใจ ในอาหารกลางวันของนักเรียน นอกจากนี้ครูผู้รับผิดชอบโครงการอาหารกลางวัน ควรสำรวจ ความพึงพอใจอาหารกลางวันและดำเนินการตามระบบ Thai School Lunch เกี่ยวกับโภชนาการ อาหารนักเรียน ด้านทะเลาะวิวาทแนวทางป้องกันและแก้ไขในการจัดให้มีหน่วยเคลื่อนที่เร็ว เพื่อเข้าระงับเหตุการณ์ที่มีการทะเลาะวิวาท พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาประสานขอความร่วมมือ กับเจ้าหน้าที่ตำรวจ อปพร.หมู่บ้านเข้ามาระงับเหตุ นอกจากนี้ครูผู้รับผิดชอบใช้ระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน และจัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ ด้านการถูกล่อลวง และลักพาแนวทางป้องกันและแก้ไขในการจัดกิจกรรมฟื้นฟูสภาพจิตใจให้กับผู้ได้รับผลกระทบ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจัดกิจกรรมฟื้นฟูสภาพจิตใจโดยเชิญผู้เชี่ยวชาญนักจิตวิทยามาเป็นแกนนำ ในการจัดกิจกรรม นอกจากนี้ให้ครูผู้รับผิดชอบจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการ และติดตามเผื่อระวัง ด้านสื่อลามกอนาจารแนวทางป้องกันและแก้ไขในการประสานความร่วมมือ กับเจ้าหน้าที่และผู้ที่เกี่ยวข้องในการตรวจตรา ควบคุมดูแล สื่อลามก อนาจารตามแหล่งจำหน่ายรอบ บริเวณโรงเรียน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาประสานความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง ในการตรวจตรา ควบคุมดูแล สื่อลามกอนาจาร ตามแหล่งจำหน่ายรอบบริเวณโรงเรียน ด้านสื่ออบายมุขแนวทางป้องกันและแก้ไขในการจัดทำแบบสำรวจแหล่งอบายมุขหรือแหล่งมั่วสุม โดยจัดทำเป็นข้อมูลแผนที่ตั้งเพื่อการประสานงานกับครูผู้รับผิดชอบ ผู้ปกครอง และเจ้าหน้าที่ตำรวจ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจัดตั้งกลุ่มเครือข่ายความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ในการให้ข้อมูลข่าวสารและติดตามเผื่อระวัง นอกจากนี้ครูประจำชั้นควรดูแลกำกับติดตามนักเรียน ในการมั่วสุมและใช้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หรือการเยี่ยมบ้านนักเรียน ด้านพฤติกรรมชู้สาว แนวทางป้องกันและแก้ไขในการให้ฝ่ายกิจการนักเรียนเข้มงวดและตรวจตราสภาพที่พักของเด็ก ที่อยู่ตามหอพักและสถานที่ที่ไม่ใช่ผู้ปกครอง พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาประสานให้ฝ่ายกิจการ นักเรียนดำเนินการอย่างต่อเนื่องในการตรวจตราสภาพที่พักของนักเรียน ที่อยู่ตามหอพัก และสถานที่ที่ไม่ใช่ผู้ปกครองดูแล นอกจากนี้ครูผู้รับผิดชอบโครงการควจัดกิจกรรมสายตรวจ โดยมีครู กรรมการนักเรียน สภานักเรียนออกตรวจตราบริเวณแหล่งที่พักของนักเรียน ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม ด้านอินเทอร์เน็ตและเกมแนวทางป้องกันและแก้ไข

ในการจัดตั้งอาสาสมัครนักเรียนคอยตรวจสอบเว็บไซต์ หรือจัดให้ติดตั้งโปรแกรมตรวจจับเว็บไซต์ที่ไม่พึงประสงค์ และแจ้งให้หน่วยงานที่รับผิดชอบทราบ (กระทรวง ICT) ผู้บริหารสถานศึกษาประสานกระทรวง ICT จัดให้มีการติดตั้งโปรแกรมตรวจจับเว็บไซต์ที่ไม่พึงประสงค์และประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือหน่วยงาน ICT ระดับเขตพื้นที่การศึกษา นอกจากนี้ครูผู้รับผิดชอบฝ่ายเทคโนโลยีของโรงเรียนควรติดตั้งระบบการใช้งานสัญญาณอินเทอร์เน็ตและควบคุมติดตามการใช้งาน พร้อมสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับการใช้เว็บไซต์ที่ไม่พึงประสงค์

4. มาตรการป้องกันและแก้ไขด้านสุขภาพอนามัยของนักเรียน

ด้านความปลอดภัยที่เกิดจากสภาพแวดล้อม แนวทางป้องกันและแก้ไขในการกำจัดของเสียในสถานศึกษาโดยวิธีการฝังกลบ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามอบนโยบาย โรงเรียนปลอดภัยปลอดขยะ สถานศึกษาพอเพียง นอกจากนี้ครูผู้รับผิดชอบโครงการนำขยะที่ฝังกลบมาทำปุ๋ย โดยการแยกขยะเปียก ขยะแห้งออกจากกัน ด้านโรคติดต่อและโรคระบาดแนวทางป้องกันและแก้ไขในการตรวจร่างกายหาผู้ป่วย พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินงานตามคู่มือการปฏิบัติสำหรับสถานศึกษาในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด - 19 ในการตรวจร่างกายหาผู้ป่วย นอกจากนี้ ครูผู้รับผิดชอบควรให้ความรู้และมีการสำรวจการเจ็บป่วยของนักเรียน โดยการขอความร่วมมือกับ ผู้ปกครอง ครูเวร ครูประจำชั้น ในการตรวจร่างกายการเจ็บป่วยด้านความผิดปกติจากสุขภาพะแนวทางป้องกันและแก้ไขในการจัดอาคารและสถานที่เรียนสำหรับเด็กที่มีปัญหา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจัดอาคารสถานที่ให้เหมาะสมกับนักเรียนที่มีปัญหาและความสะดวกพร้อมความปลอดภัย นอกจากนี้ครูผู้รับผิดชอบนักเรียนกลุ่มที่มีปัญหาควรจัดการเรียนการสอนในแผนการสอนเฉพาะรายบุคคลและบูรณาการในการเรียนการสอน

5. มาตรการป้องกันและแก้ไขด้านสัตว์มีพิษ

แนวทางป้องกันและแก้ไขในการจัดทำป้ายเตือนภัยจากสัตว์มีพิษในบริเวณที่เป็นจุดเสี่ยง พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการตามนโยบายเรื่องสถานศึกษาปลอดภัยโดยจัดสภาพแวดล้อมให้มีพื้นที่สะอาดร่มรื่น ตัดแต่งกิ่งไม้ กำจัดแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์มีพิษเพื่อความปลอดภัยของนักเรียน

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ผลการศึกษาการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

1.1 ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ พบว่า ด้านการเดินทางไป – กลับ มีการปฏิบัติสูงสุด คือ การจัดครูเวรปฏิบัติหน้าที่ดูแลการใช้รถใช้ถนนของนักเรียนบริเวณหน้าสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาได้ให้ความสำคัญและตระหนักต่อความปลอดภัยป้องกันการเกิดอุบัติเหตุจากการเดินทางไป – กลับของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับมาตรการรักษาความปลอดภัยในสถานศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552) ได้กำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุจากการเดินทางไป – กลับของนักเรียนไว้ว่า สถานศึกษาต้องจัดครูเวรปฏิบัติหน้าที่ดูแลการใช้รถใช้ถนนของนักเรียนหน้าสถานศึกษา นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ญัฐธิดา แก้วถาวร (2551) ที่ศึกษาการจัดการความปลอดภัยในโรงเรียนประถมศึกษา พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่จัดระบบการรักษาความปลอดภัยในการเดินทาง และกำหนดความรับผิดชอบ เช่น จัดครูเวร การไม่ปฏิบัติสูงสุด คือ การประสานงานกับตำรวจจราจรให้มาช่วยปฏิบัติงานช่วงเวลา 06.00 – 08.00 น. และเวลา 15.30 – 18.00 น. ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาเห็นว่าการปลอดภัยในเรื่องรถรับ-ส่งนักเรียนเป็นสิ่งสำคัญต่อชีวิตของนักเรียน ที่ผู้บริหารควรตระหนักและให้ความสำคัญอย่างมาก ดังที่กฎหมายได้บัญญัติให้ครู อาจารย์ หรือหัวหน้าสถานศึกษาต้องรับผิดชอบ เมื่อเกิดอันตรายแก่นักเรียน ในมาตรา 430 ที่บัญญัติว่า “ครูบาอาจารย์ นายจ้าง หรือบุคคลอื่น ซึ่งรับดูแลบุคคลผู้ไร้ความสามารถ อยู่เป็นนิตย์ ก็นิดี ชั่วครั้งชั่วคราวก็ดี จำต้องรับผิดชอบร่วมกับผู้ไร้ความสามารถในการละเมิด ซึ่งเขาได้กระทำลงในระหว่างที่อยู่ในความดูแลของตน ถ้าหากพิสูจน์ได้ว่าบุคคลนั้น ๆ มิได้ใช้ความระมัดระวังตามสมควร” ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (2535) ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาและครูจึงต้องตระหนักและให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อความปลอดภัยของนักเรียนทั้งขณะที่อยู่ในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา

....1.2 ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุภัยพบว่า การปฏิบัติสูงสุด คือ การให้ครูและนักการภารโรงอยู่เวรยามรักษาความปลอดภัยอย่างเคร่งครัดในแต่ละวันและยามวิกาล ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญและตระหนักต่อการให้บุคลากรอยู่เวรยามรักษาความปลอดภัยในแต่ละวันทั้งกลางวันและกลางคืน สอดคล้องกับวิจิตร บุญหะโหดระ

(2530) ที่กล่าวว่า การจัดตั้งคณะกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในหน่วยงาน เป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้การป้องกันอุบัติเหตุได้ผลดี ไม่ว่าจะคณะกรรมการที่จัดตั้งขึ้นนั้นจะเป็นรูปแบบใดก็ตามนอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชาญ ขวัญมุข (2544) ที่พบว่าสภาพการดำเนินการประกันความปลอดภัยด้านการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ ข้อที่มีการดำเนินการสูงสุด คือ ครูและนักการศึกษาโรงอยู่เวรยามอย่างเคร่งครัด การไม่ปฏิบัติสูงสุด คือ การติดตั้งระบบสัญญาณเตือนภัยพร้อมแผนผังการหนีไฟประชาสัมพันธ์ให้ทุกคนทราบและฝึกซ้อม ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาขาดความตระหนักและให้ความสำคัญกับความปลอดภัยด้านอุปกรณ์สัญญาณเตือนภัย การฝึกซ้อมแผนเผชิญเหตุภัยร้ายที่เกิดใกล้ตัว จะพบได้ว่าจะมาแก้ไขปัญหาเมื่อเกิดเหตุขึ้นแล้ว สอดคล้องกับ ชญาพร สุขสิริวรรณ (2550) ที่กล่าวว่า ครู เจ้าหน้าที่ บุคลากรในโรงเรียนควรได้รับการฝึกทั้งการปฐมพยาบาล การกู้ชีพเบื้องต้น รวมทั้งติดตั้งระบบสัญญาณเตือนภัยพร้อมมีแผนฉุกเฉินเพื่อรับภัยที่ไม่คาดคิด หรือภัยธรรมชาติ เช่น อัคคีภัย वादภัย อุทกภัย มีการซ้อมอพยพรวมทั้งการเตรียมอุปกรณ์ปฐมพยาบาลในห้องพยาบาล การมีแผนส่งต่อนักเรียนไปยังโรงพยาบาลใกล้เคียง โดยสถานศึกษาควรมีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อขอความช่วยเหลือได้ทันท่วงทีเมื่อเกิดอุบัติเหตุ

1.3 ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม ด้านการล่องละเมิดทางร่างกายและจิตใจพบว่า การปฏิบัติสูงสุด คือ การจัดบรรยากาศภายในห้องเรียนและสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้มีความปลอดภัยและการใช้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาใส่ใจให้ความสำคัญกับการสร้างบรรยากาศภายในห้องเรียนและสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้มีความปลอดภัยพร้อมทั้งดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับมาตรการรักษาความปลอดภัยในสถานศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552) ได้กำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาสังคมด้านการล่องละเมิดทางร่างกายและจิตใจ ไว้ว่า สถานศึกษาต้องจัดบรรยากาศในห้องเรียน และสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้มีความปลอดภัย และใช้ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง การไม่ปฏิบัติสูงสุด คือ การตรวจสอบแหล่งจำหน่ายหนังสือ การ์ตูน และวารสารยั่วยุบบริเวณโรงเรียนอย่าให้มีขึ้น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาอาจมีการเข้มงวดกวดขันกับนักเรียนที่อยู่เฉพาะในสถานศึกษาเท่านั้น ซึ่งบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของครูใช้ว่าจะอยู่แค่ในรั้วสถานศึกษาแต่ต้องดูแลรับผิดชอบนักเรียนเมื่อนอกรั้วสถานศึกษาด้วย

1.4 ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขด้านสุขภาพอนามัยของนักเรียนด้านความปลอดภัยที่เกิดจากสภาพแวดล้อมพบว่า การปฏิบัติสูงสุด การป้องกันและลดของเสียโดยนำวัสดุอุปกรณ์ที่ชำรุดเสียหายมาซ่อมแซมใช้ใหม่ (Repair) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาขาดงบประมาณในการจัดซื้อจัดจ้างจึงต้องหาวิธีทางให้ได้อุปกรณ์ที่ชำรุดกลับมาใช้งานได้ใหม่เพื่อเกิดประโยชน์ต่อสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับมาตรการกำจัดของเสียในสถานศึกษา ที่ว่าสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตชุมชน ต้องมีการรวบรวมขยะหรือของเสียที่สามารถเก็บขนได้ไว้ในสถานที่ที่เหมาะสมและมีเวลาจัดเก็บที่แน่นอน สพฐ.(2552) การไม่ปฏิบัติสูงสุด การกำจัดของเสียในสถานศึกษาโดยวิธีการฝังกลบ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาบางส่วนอยู่ในพื้นที่ที่จำกัดและหนาแน่นต่อประชากรและพื้นที่จึงไม่สามารถจะฝังกลบขยะได้ในความจำเป็น สอดคล้องกับมาตรการรักษาความปลอดภัยในสถานศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552) ได้กำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไขด้านสุขภาพอนามัยของนักเรียนด้านความปลอดภัยที่เกิดจากสภาพแวดล้อมในการกำจัดของเสียในสถานศึกษาโดยวิธีการฝังกลบ

1.5 ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขด้านสัตว์มีพิษพบว่า การปฏิบัติสูงสุด คือการจัดสภาพแวดล้อมให้สะอาด ร่มรื่น ตัดแต่งต้นไม้ กำจัดแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์มีพิษ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษามีความใส่ใจความปลอดภัยด้านสภาพแวดล้อมที่สะอาดและปราศจากจากสัตว์ที่จะเกิดอันตรายต่อนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับมาตรการรักษาความปลอดภัยในสถานศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552) ได้กำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านสัตว์มีพิษไว้ว่า สถานศึกษาต้องจัดสภาพแวดล้อมให้สะอาด ร่มรื่น ตัดแต่งต้นไม้ กำจัดแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์มีพิษ เพื่อให้มีความปลอดภัยแก่นักเรียน การไม่ปฏิบัติสูงสุด คือการจัดทำป้ายเตือนภัยจากสัตว์มีพิษในบริเวณที่เป็นจุดเสี่ยง ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากเป็นเพราะผู้ว่าบริหารสถานศึกษาบริหารงานสภาพแวดล้อมให้สะอาด ร่มรื่น ตัดแต่งต้นไม้ ที่อยู่อาศัยของสัตว์มีพิษจึงควรไม่จัดทำป้ายเตือนภัยจากสัตว์มีพิษ

2. ผลศึกษาแนวทางแนวทางการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 พบว่า

2.1 มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุด้านการเดินทางไป – กลับ เป็นด้านที่ไม่ปฏิบัติสูงสุด ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้แนวทางป้องกันและแก้ไขในการประสานงานกับตำรวจจราจรให้มาช่วยปฏิบัติงานช่วงเวลา 06.00 – 08.00 น. และเวลา 15.30 – 18.00 น. พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาประสานความร่วมมือกับสถานีตำรวจภูธร ขอความร่วมมือ ส่งตำรวจจราจรมาปฏิบัติงานตามช่วงเวลาที่นักเรียนเดินทางมาและกลับ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากความปลอดภัยในเรื่องรถรับ-ส่งนักเรียนเป็นสิ่งสำคัญต่อชีวิตของนักเรียน ที่ผู้บริหารควรตระหนักและ

ให้ความสำคัญอย่างมาก ดังที่กฎหมายได้บัญญัติให้ครู อาจารย์ หรือหัวหน้าสถานศึกษาต้องรับผิดชอบ เมื่อเกิดอันตรายแก่นักเรียน ในมาตรา 430 ที่บัญญัติว่า “ครูบาอาจารย์ นายจ้าง หรือบุคคลอื่น ซึ่งรับดูแลบุคคลผู้ไร้ความสามารถ อยู่เป็นนิตย กิติ ชั่วครั้งชั่วคราวก็ดี จำต้องรับผิดชอบร่วมกับผู้ไร้ความสามารถในการละเมิด ซึ่งเขาได้กระทำลงในระหว่างที่อยู่ในความดูแลของตน ถ้าหากพิสูจน์ได้ว่าบุคคลนั้น ๆ มิได้ใช้ความระมัดระวังตามสมควร” ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (2535) ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาและครูจึงต้องตระหนักและให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อความปลอดภัยของนักเรียนทั้งขณะที่อยู่ในสถานศึกษา และนอกสถานศึกษา

2.2 มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ เป็นด้านที่ไม่ปฏิบัติสูงสุด ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้แนวทางป้องกันและแก้ไขในการติดตั้งระบบสัญญาณเตือนภัยพร้อมแผนผังการหนีไฟ และประชาสัมพันธ์ให้ทุกคนทราบและฝึกซ้อม พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาแต่งตั้งคำสั่งเวรยามรักษาความปลอดภัย นำระบบเทคโนโลยีสัญญาณเตือนภัยเข้ามามีบทบาทในการป้องกัน นอกจากนี้ควรจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์เบอร์โทรติดต่อสื่อสารเจ้าหน้าที่ขอความช่วยเหลือเมื่อเกิดอุบัติเหตุ และมีแผนเผชิญเหตุทางด้านอุบัติเหตุ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาขาดความตระหนักและให้ความสำคัญกับความปลอดภัยด้านอุปกรณ์สัญญาณเตือนภัย การฝึกซ้อมแผนเผชิญเหตุภัยร้ายที่เกิดใกล้ตัว จะพบได้ว่าจะมาแก้ไขปัญหาเมื่อเกิดเหตุขึ้นแล้ว สอดคล้องกับ ชฎาพร สุขสิริวรรณ (2550) ที่กล่าวว่า ครู เจ้าหน้าที่ บุคลากรในโรงเรียนควรได้รับการฝึกทั้งการปฐมพยาบาล การกู้ชีพเบื้องต้น รวมทั้งติดตั้งระบบสัญญาณเตือนภัยพร้อมมีแผนฉุกเฉินเพื่อรับภัยที่ไม่คาดคิดหรือภัยธรรมชาติ เช่น อัคคีภัย วัตภัย อุทกภัย มีการซ้อมอพยพ รวมทั้งการเตรียมอุปกรณ์ปฐมพยาบาลในห้องพยาบาล การมีแผนส่งต่อนักเรียนไปยังโรงพยาบาลใกล้เคียง โดยสถานศึกษาควรมีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อขอความช่วยเหลือได้ทันทั่วทั้งที่เมื่อเกิดอุบัติเหตุ

2.3 มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคมด้านการล่วงละเมิดทางร่างกาย และจิตใจ เป็นด้านที่ไม่ปฏิบัติสูงสุด ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้แนวทางป้องกันและแก้ไขในการตรวจสอบแหล่งจำหน่ายหนังสือ การ์ตูนและวารสารยั่วยุรอบบริเวณโรงเรียนอย่าให้มีขึ้น พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาตรวจสอบ เช่น ตำรวจ อย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ครูผู้รับผิดชอบควรเฝ้าระวัง และสังเกตพฤติกรรมนักเรียนในการเข้าถึงแหล่งจำหน่ายหนังสือการ์ตูน และวารสารที่เป็นแหล่งยั่วยุรอบบริเวณโรงเรียน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาอาจมีการเข้มงวดกวดขันกับนักเรียนที่อยู่เฉพาะในสถานศึกษาเท่านั้น ซึ่งบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของครูใช้ว่าจะอยู่แค่ในรั้วสถานศึกษาแต่ต้อง

ดูแลรับผิดชอบนักเรียนเมื่ออยู่นอกรั้วสถานศึกษาด้วย ซึ่งสอดคล้องกับมาตรการรักษาความปลอดภัยในสถานศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552) ว่าสถานศึกษาควรกำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไขโดยให้มีคณะกรรมการเฝ้าระวังในสถานที่เสี่ยงและให้คำปรึกษา ให้ความรู้แก่ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน สามารถประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้

2.4 มาตรการป้องกันและแก้ไขด้านสุขภาพอนามัยของนักเรียนด้านความปลอดภัยที่เกิดจากสภาพแวดล้อม เป็นด้านที่ไม่ปฏิบัติสูงสุด ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้แนวทางป้องกันและแก้ไขในการกำจัดของเสียในสถานศึกษาโดยวิธีการฝังกลบ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามอบนโยบายโรงเรียนปลอดภัยปลอดภัย สถานศึกษาพอเพียง นอกจากนี้ครูผู้รับผิดชอบโครงการนำขยะที่ฝังกลบมาทำปุ๋ยโดยการแยกขยะเปียก ขยะแห้งออกจากกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาบางส่วนอยู่ในพื้นที่ที่จำกัดและหนาแน่นต่อประชากรและพื้นที่จึงไม่สามารถจะฝังกลบขยะได้ในความจำเป็น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมีแนวทางป้องกันการเกิดขยะขึ้นในสถานศึกษา จึงเข้าร่วมโครงการโรงเรียนปลอดภัยปลอดภัยหรือสถานศึกษาพอเพียงเพื่อลดปริมาณขยะในสถานศึกษา สอดคล้องกับมาตรการรักษาความปลอดภัยในสถานศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552) ได้กำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไขด้านสุขภาพอนามัยของนักเรียนด้านความปลอดภัยที่เกิดจากสภาพแวดล้อมในการกำจัดของเสียในสถานศึกษาโดยวิธีการฝังกลบ

2.5. มาตรการป้องกันและแก้ไขด้านสัตว์มีพิษ เป็นด้านที่ไม่ปฏิบัติสูงสุด ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้แนวทางป้องกันและแก้ไขในการจัดทำป้ายเตือนภัยจากสัตว์มีพิษในบริเวณที่เป็นจุดเสี่ยง พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการตามนโยบายเรื่องสถานศึกษาปลอดภัยโดยจัดสภาพแวดล้อมให้มีพื้นที่สะอาดร่มรื่น ตัดแต่งกิ่งไม้ กำจัดแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์มีพิษเพื่อความปลอดภัยของนักเรียน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก เป็นเพราะผู้ว่าบริหารสถานศึกษาบริหารงานสภาพแวดล้อมให้สะอาด ร่มรื่น ตัดแต่งต้นไม้ กำจัดแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์มีพิษจึงควรไม่จัดทำป้ายเตือนภัยจากสัตว์มีพิษและดำเนินงานโครงการโรงเรียนปลอดภัยปลอดภัย ซึ่งสอดคล้องกับมาตรการรักษาความปลอดภัยในสถานศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552) ว่าการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้มีความปลอดภัยจากการได้รับอันตราย จากสัตว์มีพิษกัดต่อยถือได้ว่าเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้ทุกที่ ไม่ว่าจะ เป็นบริเวณส่วนต่าง ๆ ของสถานศึกษา และมีมาตรการจัดสภาพแวดล้อมให้สะอาดร่มรื่น ตัดต้นไม้ กำจัดแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์มีพิษเพื่อให้ความปลอดภัยแก่นักเรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัย พบว่า การดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไข อุบัติเหตุด้านการเดินทางไป – กลับ เป็นด้านที่ไม่ปฏิบัติสูงสุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ควรประสานความร่วมมือ กับสถานีตำรวจภูธร ขอความร่วมมือ ส่งตำรวจจราจรมาปฏิบัติงานตามช่วงเวลาที่นักเรียน เดินทางมาและกลับ และครูจึงต้องตระหนักและให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อความปลอดภัย ของนักเรียนทั้งขณะ ที่อยู่ในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา

1.2 จากผลการวิจัย พบว่า การดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไข อุบัติภัย ด้านการติดตั้งระบบสัญญาณเตือนภัยพร้อมแผนผังการหนีไฟและประชาสัมพันธ์ ให้ทุกคนทราบและฝึกซ้อม เป็นด้านที่ไม่ปฏิบัติสูงสุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ควรให้ความสำคัญแต่งตั้งคำสั่งเวรยามรักษา ความปลอดภัย นำระบบเทคโนโลยีสัญญาณเตือนภัยเข้ามามีบทบาทในการป้องกัน นอกจากนี้ ควรจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์เบอร์โทรติดต่อสื่อสารเจ้าหน้าที่ขอความช่วยเหลือเมื่อเกิดอุบัติเหตุ และมีแผนเผชิญเหตุทางด้านอุบัติเหตุ

1.3 จากผลการวิจัย พบว่า การดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไข ปัญหาทางสังคมการล่วงละเมิดทางร่างกายและจิตใจ ด้านการตรวจสอบแหล่งจำหน่ายหนังสือ การ์ตูนและวารสารยั่วยุรอบบริเวณโรงเรียนอย่าให้มีขึ้น เป็นด้านที่ไม่ปฏิบัติสูงสุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ควรประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาตรวจสอบ เช่น ตำรวจ อย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ครูผู้รับผิดชอบควรเฝ้าระวัง และสังเกตพฤติกรรมนักเรียนในการเข้าถึงแหล่งจำหน่าย หนังสือการ์ตูน และวารสารที่เป็นแหล่งยั่วยุรอบบริเวณสถานศึกษา

1.4 จากผลการวิจัย พบว่า การดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 มาตรการป้องกันและแก้ไข ด้านสุขภาพอนามัยของนักเรียนด้านความปลอดภัยที่เกิดจากสภาพแวดล้อม การกำจัดของเสีย ในสถานศึกษาโดยวิธีการฝังกลบ เป็นด้านที่ไม่ปฏิบัติสูงสุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ควรให้ความตระหนักในเรื่องการกำจัดขยะในสถานศึกษาเพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีให้แก่ผู้เรียนพร้อมเข้าร่วมโครงการโรงเรียนปลอดภัยปลอดภัย สถานศึกษาพอเพียง

1.5 จากผลการวิจัย พบว่า การดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขด้านสัตว์มีพิษ เป็นด้านที่ไม่ปฏิบัติสูงสุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ควรให้ดำเนินการตามนโยบายเรื่องสถานศึกษาปลอดภัยโดยจัดสภาพแวดล้อมให้มีพื้นที่ร่มรื่น สะอาด ตัดแต่งกิ่งไม้ กำจัดแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์มีพิษเพื่อความปลอดภัยของนักเรียน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษากลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นผู้ปกครอง ชุมชน หรือผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในโรงเรียน

2.2 ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอื่น ๆ เช่น ภาวะผู้นำกลยุทธ์การจัดการความปลอดภัยของสถานศึกษา

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. (2564). *คู่มือการปฏิบัติสำหรับสถานศึกษาในการป้องกัน
การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19*. กรุงเทพฯ: คิว แอดเวอร์ไทซิ่ง
- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2553). *ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา*. นนทบุรี:
บุ๊ค พอยท์.(พิมพ์ครั้งที่ 3).
- ชฎาพร สุขสิริวรรณ. (2550). *คู่มือโรงเรียนปลอดภัย*. กรุงเทพฯ: ศูนย์วิจัยเพื่อส่งเสริม
ความปลอดภัยและป้องกันการบาดเจ็บในเด็ก. โรงพยาบาลรามาธิบดี.
- ชวลิต หมั่นนุช. (2540). *ปัญหาสิ่งแวดล้อมในไทย แนวทางแก้ไขระดับนโยบาย*. กรุงเทพฯ:
วารสารกฎหมายจุฬา.
- ชัต แก้วมณี. (2545). *สภาพและปัญหาการจัดบริการความปลอดภัยในโรงเรียนอนุบาล สังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 3*.
(วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชาญ ขวัญมุข. (2544). *การประกันความปลอดภัยแก่นักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัด
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต).*
กำแพงเพชร: สถาบันราชภัฏกำแพงเพชร.
- เชิดชู แก้วลพ. (2556). *การบริหารกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ตามหลักสูตร
แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาโทมหาบัณฑิต).*
พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- เชี่ยวชาญ แก้วสิงห์. (2554). *การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก
สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ต่อรูปแบบการบริหาร
จัดการการเรียนรู้ของ โรงเรียนขนาดเล็ก (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาโทมหาบัณฑิต).*
พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ณัฐธิยา แก้วถาวร. (2551). *การจัดการความปลอดภัยในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 2. (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาโทมหาบัณฑิต).* กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ณัฐธยาน์ ช่วยธานี. (2550). *ปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับสุขภาวะของเด็กวัยรุ่นตอนต้น
ที่ติดอินเทอร์เน็ต (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต).* กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

- ปัญญาฉัตร บางศรี. (2556). *พฤติกรรมการบริหารงานตามหลักทศพิธราชธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2* (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาโท). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ธีระชัย ช่างบุญศรี. (2558). *การพัฒนารูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท)*. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ธีรวัฒน์ สมเพาะ. (2551). *การจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเทศบาลสมุทรปราการ* (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาโท). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- นันทพงศ์ นันทสำเร็จ. (2553). *การปรับปรุงสภาพความปลอดภัยและสร้างจิตสำนึกด้านความปลอดภัยในโรงเรียน : กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านค้อกุดลาด และโรงเรียนบ้านผาแก้ว ตำบลกุดลาด อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี. อุบลราชธานี: วารสารวิจัยเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่ 2(5), 17-26*
- ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์. (2535). *ประมวลกฎหมาย*. สืบค้น 17 เมษายน 2565, สืบค้นจาก <http://www.peesirilaw.com/index.php?lay=show&ac=article&id=538682019&Ntype=10>
- พวงเพชร สุขจิตร์. (2555). *สมรรถนะการบริหารองค์กรของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทรรศนะพนักงานครู สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดตาก* (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาโท). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. (2546). *ราชกิจจานุเบกษา*. สืบค้น 17 เมษายน 2565, สืบค้นจาก <http://www.oic.go.th/FILEWEB/CABINFOCENTER18/DRAWER003/GENERAL/DATA/0000/00000011.PDF>
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553. (2553). *ราชกิจจานุเบกษา*. สืบค้น 17 เมษายน 2565, สืบค้นจาก <https://ops.moe.go.th/wp-content/uploads/2023/03/489.3.pdf>
- พระราชบัญญัติ แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2525. (2525). สืบค้น 8 เมษายน 2565, สืบค้นจาก <http://www.kodmhai.com/m2/m2-2/m2-276-287.html>
- มูลนิธิการศึกษาเพื่อการพัฒนา. (2550). *PROJECT ห้องน้ำสะอาด*. สืบค้น 13 เมษายน 2565, สืบค้นจาก http://www.edfthai.org/en//downloads/toilet_project_th.pdf
- ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ (2548). *ว่าด้วยการพานักเรียน และนักศึกษาไปนอกสถานศึกษา*.

- สืบค้น 17 พฤษภาคม 2565, สืบค้นจาก http://dept.npru.ac.th/office/system/20201223151508_85748ea093aff05065b85251a70a2c4b.PDF
- วิจิตร วิเชียรชม. (2545). *รวมกฎหมายแรงงาน*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- วิจิตร บุญยะโทตระ. (2530). *วิชาความปลอดภัย*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิฑูรย์ สิมะโชคดี และวีระพงษ์ เฉลิมจิระรัตน์. (2544). *วิศวกรรมและการบริหารความปลอดภัยในโรงงาน*. กรุงเทพฯ: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย - ญี่ปุ่น)
- วีระ แข็งกสิการ. (2565). *ผลสำรวจ ศธ. ประชาชน 70% ระบุไม่พบ “ความปลอดภัยในโรงเรียน.”*
สืบค้น 9 พฤษภาคม 2565, สืบค้นจาก <https://www.prachachat.net/education/news-978136>
- วรณูช อยู่เล่ห์. (2550). *การศึกษาสภาพการดำเนินงานตามแผนรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษาขนาดใหญ่ จังหวัดชัยนาท*. ชัยนาท: (สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศิธาชัย ศรีอุดม. (2557). *รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดเทศบาล (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์)*. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สายัณห์ ละอองเอี่ยม. (2546). *การศึกษาปัญหาสวัสดิภาพในโรงเรียนตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12*. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุรพล พยอมแย้ม. (2541). *จิตวิทยาอุตสาหกรรม*. โครงการส่งเสริมการผลิตตำราและเอกสารการสอน กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 (2564). *แผนการปฏิบัติราชการ ประจำปี 2564*.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2579)*. สืบค้น 9 พฤษภาคม 2565, สืบค้นจาก <https://drive.google.com/file/d/1VXj7xULoiyzJsNIOHo3zbfkFNG5dntc0V/view>
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). *คู่มือแนวทางปฏิบัติและมาตรการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2552*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ. (2535). *อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก*. กรุงเทพฯ: SM เซอร์คิตเพรส.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2554). *คู่มือการ*

- ประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม (พ.ศ.2554 – 2558) ระดับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานฉบับ
สถานศึกษา พ.ศ. 2554. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: แม็ทซ์พอยท์.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1. (2565). *ข้อมูลสารสนเทศผู้บริหาร
สถานศึกษาและครู* สืบค้น 15 พฤษภาคม 2565, สืบค้นจาก
<https://info.phitsanulok1.go.th/home.php>
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ
พ.ศ. 2560 – 2579* (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: บริษัท พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สำนักงานรัฐมนตรี. (2551). *ข่าว 65/2551 ความร่วมมือ ศธ. กับ บ.ปูนซีเมนต์นครหลวง จำกัด
(มหาชน)*. สืบค้น 17 มีนาคม 2565, สืบค้นจาก [http://www.moe.go.th/websm/news_
feb08/news_feb065.html](http://www.moe.go.th/websm/news_feb08/news_feb065.html).
- สุโขทัยธรรมมาธิราชมหาวิทยาลัย. (2537). *ประมวลสาระชุดวิชา การบริหารสถานศึกษาปฐมวัย
หน่วยที่ 1 – 4*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- เอมอัชฌา วัฒนบุรานนท์. (2548). *ความปลอดภัย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- Bird, F.E. and German, G.L. (1991). *Practical Loss Control Leadership*. Georgia:
International LossControl Institute
- Fise, Mary Ellen; Morrison, Melaine L. & Weintraub, Rachel. (2000). *Playing It Safe
June 2000*. (Online). Available. [http : Playground Safety 2000. htm](http://PlaygroundSafety2000.htm).
- Hinds, Kerstin : & Park, Alison. (2000). *Parents' Demand for Childcare in Scotland*:
(Online). Available : [http://www. Scotland. Gov.uk/library3/social /in64-02.asp](http://www.Scotland.Gov.uk/library3/social /in64-02.asp)
- Laxton Travis Clark. (2006). *“Refining the construct of school safety : An exploration
of correlates and construct validity of school safety measures.”* Dissertation
AbstractsInternational 66.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยนครพนม

ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ

**รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบแบบสอบถามการดำเนินงานรักษาความปลอดภัย
ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1**

1. รองศาสตราจารย์ ดร.ฉลอง ชาตรุประชีวิน อาจารย์ประจำภาควิชาบริหาร วิจัย
และพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

2. ดร.ปรเมธ สมบูรณ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านตะม่อประชาสรรค์ สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

3. นางสาวพิชาภรณ์ อิ่มกระจ่าง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

**รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้แนวทางการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1**

1. ดร.สนิท ประหา ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
พิษณุโลก เขต 1

2. ดร.อุทัย ไทยภรณ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนจำการบุญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

3. นายอนิรุช โกศินานนท์ ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
 ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต
 พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

การศึกษาการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัย เรื่อง แนวทางการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ของนายกำปนาท นาคบัว นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ซึ่งมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์.ดร.สถิพร เขาวนชัย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าด้วยตนเอง

2. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

3. แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

จึงขอความกรุณาจากท่านได้ตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง ผู้วิจัยจะเก็บรักษาคำตอบของท่าน ไว้เป็นความลับ โดยจะนำมาวิเคราะห์ในภาพรวม ซึ่งไม่มีผลกระทบต่อใด ๆ ทั้งสิ้น และขอขอบคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบคำถามครั้งนี้

นายกำปนาท นาคบัว

นิสิตปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ตามสภาพความเป็นจริง

1. เพศ

ชาย หญิง

2. ตำแหน่ง

ผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการ

3. วุฒิการศึกษา

ปริญญาตรี สูงกว่าปริญญาตรี

4. ประสบการณ์ในการทำงาน

น้อยกว่า 5 ปี 5-10 ปี 10 ปีขึ้นไป

5. กลุ่มวิชาการ

ราชพลักษ์ จำการบุญ ศรีวิสุทธิ บ้านกร่าง สองฝั่งน่าน
 นครสวรรค์ บางระกำ-ทำนงงาม จตุบูรพา ไตรมิตร
 บึงกอก-หนองกุลา

ชื่อโรงเรียนของผู้ตอบแบบสอบถาม

.....

ตอนที่ 2 การดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ตามสภาพความเป็นจริง ตามระดับดังนี้ ปฏิบัติหรือไม่
 ปฏิบัติ

ข้อ	การดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ
มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ			
1. อุบัติเหตุจากอาคารเรียน อาคารประกอบ			
1.1	การแต่งตั้งบุคลากรในการดูแลรักษาอาคารสถานที่		
1.2	การดูแลรักษาความสะอาดของห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องน้ำ ห้องส้วม และสนามกีฬา		
1.3	การตรวจสอบโครงสร้างส่วนประกอบของอาคาร อุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น ครุภัณฑ์ อุปกรณ์ไฟฟ้า ให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้อย่างปลอดภัย		
1.4	การปรับปรุงซ่อมแซมโครงสร้างส่วนประกอบของอาคาร วัสดุ ครุภัณฑ์และอุปกรณ์ไฟฟ้าให้อยู่ในสภาพปลอดภัยพร้อมใช้งาน		
1.5	การติดตั้งระบบป้องกันกระแสไฟฟ้าลัดวงจรหรืออุปกรณ์วัดกระแสไฟฟ้าอัตโนมัติ		
1.6	การติดตั้งอุปกรณ์และจัดสภาพห้องน้ำห้องส้วมที่เหมาะสมกับวัย และลักษณะของผู้ใช้งาน เช่นนักเรียน คนพิการ ผู้สูงอายุ		
2 อุบัติเหตุบริเวณสถานศึกษา			
2.1	การจัดให้มีผู้รับผิดชอบและตรวจสอบความปลอดภัยของบริเวณสถานศึกษา		
2.2	การติดตั้งรั้วและประตูโรงเรียนให้ได้มาตรฐานและความปลอดภัย		
2.3	การจัดทำรั้วหรือแนวเขตโดยรอบบ่อน้ำ สระน้ำ บ่อเลี้ยงปลา		
2.4	การจัดเจ้าหน้าที่กำกับดูแลการก่อสร้าง ถ้าเป็นอันตรายแก่นักเรียนให้หลีกเลี่ยง ไปปฏิบัติในเวลา เลิกเรียนหรือวันหยุดราชการ		
2.5	การสร้างความตระหนักให้ความรู้แก่นักเรียนเกี่ยวกับอันตรายของต้นไม้บางชนิด เช่น พืช หนาม ฯลฯ		
2.6	การตรวจสอบสนาม สนามกีฬา และอุปกรณ์กีฬาให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้อย่างปลอดภัย		
2.7	การบันทึกเก็บสถิติจุดที่เกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้งในสนามกีฬาเพื่อหาทางป้องกัน		
2.8	การจัดให้มีถังขยะแยกประเภท		

ข้อที่	การดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ
3. อุบัติเหตุสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา			
3.1	การแต่งตั้งคณะกรรมการโดยใช้ชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีส่วนร่วม		
3.2	การสำรวจสภาพปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม และมลภาวะในสถานศึกษาและชุมชน		
3.3	การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้การสนับสนุนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม		
3.4	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในหลักสูตร ให้นักเรียนรู้จักการรักษาสภาพแวดล้อมและพัฒนาชุมชน		
4. อุบัติเหตุเครื่องมือ เครื่องใช้อุปกรณ์ต่างๆ			
4.1	การแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบสภาพความพร้อม ความปลอดภัยและซ่อมแซมให้พร้อมในการใช้งาน		
4.2	การจัดทำคู่มือการใช้และการบำรุงรักษา		
4.3	การจัดเก็บเครื่องมือ เครื่องใช้และอุปกรณ์ให้ปลอดภัยจากการหล่นหรือเป็นอันตรายกับเด็ก		
5. อุบัติเหตุการเดินทางไป - กลับ			
5.1	การจัดครูเวรปฏิบัติหน้าที่ดูแลการใช้รถใช้ถนนของนักเรียนบริเวณหน้าสถานศึกษา		
5.2	การจัดทำทะเบียนรถทุกชนิด ทุกประเภทที่รับ - ส่งนักเรียน		
5.3	การประสานงานกับตำรวจจราจรให้มาช่วยปฏิบัติงานช่วงเวลา 06.00 - 08.00น. และเวลา 15.30 - 18.00 น.		
5.4	การจ้างรถรับส่ง มีการควบคุมดูแล ตรวจสอบสภาพยานพาหนะและความพร้อมของผู้ขับขี่		
6. อุบัติเหตุการพานักเรียนไปศึกษานอกสถานที่			
6.1	การจัดให้มีครูในการควบคุมดูแล ให้เหมาะสมกับจำนวนนักเรียน		
6.2	การตรวจสอบเส้นทางและยานพาหนะให้มีความปลอดภัย		
6.3	การจัดเตรียมอุปกรณ์ที่จำเป็น เช่น ยา เวชภัณฑ์ อุปกรณ์ปฐมพยาบาล		
6.4	การควบคุมดูแลในเรื่องอาหารที่นักเรียนนำไปรับประทานรวมทั้งสถานที่ที่ซื้ออาหารรับประทาน		

ข้อ	การดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ
6.5	การตรวจสอบบริษัทและคนขับยานพาหนะที่จ้างให้มีความเชื่อถือได้ในการขับขี่		
7.อุบัติเหตุการร่วมกิจกรรมสำคัญ			
7.1	การกำหนดบุคลากรในการควบคุมดูแล ให้เหมาะสมกับจำนวนนักเรียน		
7.2	การจัดระบบรักษาความปลอดภัยในการแสดงของนักเรียนบนเวทีหรือกลางแจ้ง แต่ละประเภท		
7.3	การประสานกับตำรวจจราจรในเรื่องการเดินและการข้ามถนน		
7.4	การจัดให้มีระบบรักษาความปลอดภัยและการรักษาพยาบาลในการจัดกิจกรรมการแข่งขัน		
7.5	การประสานงานกับผู้เกี่ยวข้องในพื้นที่ เพื่อดูแลรักษาความปลอดภัยในการอยู่ค่ายพักแรม		
7.6	การหลีกเลี่ยงการใช้ลูกโป่งอัดแก๊สในงานที่ไม่จำเป็น		
7.7	การส่งเสริมให้มีการประกันชีวิตกลุ่มแก่ครู บุคลากร และนักเรียนทุกคน		
7.8	การปฐมพยาบาล นำส่งสถานพยาบาล เมื่อเกิดอุบัติเหตุ		
มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ			
1.	การแต่งตั้งผู้รับผิดชอบตามข่าวพยากรณ์อากาศ และสถานการณ์ต่าง ๆ จากกรมอุตุนิยมวิทยา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง		
2.	การให้ความรู้ในการปฏิบัติตนให้พ้นจากอันตราย และฝึกทักษะการปฐมพยาบาลแก่นักเรียน ครู และบุคลากร		
3.	การติดตั้งอุปกรณ์ป้องกันไฟฟ้าลัดวงจร และตรวจตราซ่อมบำรุงสายไฟฟ้า อุปกรณ์ไฟฟ้าให้ได้มาตรฐาน		
4.	การจัดตั้งเครื่องดับเพลิงและอุปกรณ์การดับเพลิง และบำรุงรักษาให้พร้อมใช้งาน		
5.	การติดตั้งระบบสัญญาณเตือนภัยพร้อมแผนผังการหนีไฟ ประชาสัมพันธ์ให้ทุกคนทราบและฝึกซ้อม		

ข้อ	การดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ
6.	การตรวจสภาพอาคารเรียน อาคารประกอบ และสิ่งแวดลอมให้อยู่ในสภาพมั่นคงแข็งแรง ปลุกต้นไม้เป็นแนวเพื่อลดความรุนแรงของพายุ ฝุ่นละอองและป้องกันเสียงดัง		
7.	การติดตั้งสายล่อฟ้าสำหรับอาคารสูงๆ บริเวณต้นไม้สูงๆ		
8.	การให้ครูและนักการภารโรงอยู่เวรยามรักษาความปลอดภัยอย่างเคร่งครัดในแต่ละวันและยามวิกาล		
9.	การดูแลทรัพย์สินของทางราชการ วัสดุอุปกรณ์ และเอกสารสำคัญพร้อมย้ายได้ทันทีเมื่อเกิดอุทกภัย		
10.	การวางแผนการก่อสร้างอาคารให้เหมาะสม กับสภาพพื้นที่ พร้อมทั้งวางระบบการระบายน้ำและแนวป้องกันอุทกภัย		
11.	การจัดสร้างเครือข่ายองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สามารถติดต่อขอความช่วยเหลือได้ทันที		
12.	การฝึกซ้อมการหลบภัยให้นักเรียน ครูและบุคลากรในด้านอัคคีภัย วาตภัย อุทกภัยและธรณีพิบัติภัย		
13.	การปฐมพยาบาลผู้ที่ได้รับบาดเจ็บ ณ จุดที่เกิดเหตุและนำส่งโรงพยาบาล หากจำเป็นต้องได้รับการพยาบาลอย่างต่อเนื่อง		
มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม			
1. การล่วงละเมิดทางร่างกายและจิตใจ			
1.1	การจัดตั้งคณะกรรมการเฝ้าระวังป้องปรามนักเรียนและบุคคลรอบโรงเรียนที่มีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ และสถานที่ที่เสี่ยงรอบบริเวณโรงเรียน		
1.2	การจัดบรรยากาศภายในห้องเรียนและสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้มีความปลอดภัย		
1.3	การใช้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง		
1.4	การตรวจสอบแหล่งจำหน่ายหนังสือ การ์ตูนและวารสารยั่วเยวรอบบริเวณโรงเรียนอย่าให้มีขึ้น		
2. การทำร้ายตัวเองและการฆ่าตัวตาย			
2.1	การจัดกิจกรรมธรรมะและการส่งเสริมพัฒนาสภาพจิตใจนักเรียน		
2.2	การจัดหาจิตแพทย์เข้ามาศึกษาและให้ความรู้แก่นักเรียนในเรื่องจิตใจ		

ข้อ	การดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ
2.3	การสร้างความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรทางศาสนา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สมาคม หรือมูลนิธิ ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมจิตใจ		
2.4	การใช้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในด้านสุขภาพจิตอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง		
3. สารเสพติด			
3.1	การจัดกิจกรรมคืนคนดีสู่สังคมเพื่อให้โอกาสนักเรียนที่เคยติดสารเสพติด		
3.2	การจัดตั้งกลุ่มเฝ้าระวังโดยอาศัยเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา		
3.3	การจัดกิจกรรมเสริมสร้างการยอมรับทางสังคม เช่น TO BE NUMBER ONE เวทีคนเก่ง อย.น้อย		
3.4	การเฝ้าระวังในที่ลับตาในบริเวณจุดที่เป็นอันตราย และเสี่ยงต่อการกระทำความผิด		
3.5	การจัดกิจกรรมที่สร้างความสัมพันธ์ระหว่างบ้านและโรงเรียน เพื่อเชื่อมและหลอมรวมพลังระหว่างบ้านและโรงเรียน ให้เป็นที่พึ่งแก่เด็กและเยาวชนอย่างแท้จริง		
4. การอุปโภคบริโภค			
4.1	การแต่งตั้งคณะกรรมการโภชนาการเพื่อกำกับติดตามดูแลและควบคุมคุณภาพอาหารและเครื่องดื่ม		
4.2	การจัดระบบมาตรฐานสุขาภิบาลโรงอาหาร อาคารเรียน อาคารประกอบ		
4.3	การจัดกิจกรรมรณรงค์ให้ความรู้ด้านโภชนาการแก่นักเรียน ครู บุคลากร		
4.4	การจัดให้มีการวิจัยอาหารกลางวันที่ทำหรือจำหน่ายให้เกิดประโยชน์ในเชิงโภชนาการ		
5. การทะเลาะวิวาท			
5.1	การแต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบและแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาททั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา		
5.2	การดำเนินการตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน		

ข้อ	การดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ
5.3	การจัดให้มีหน่วยเคลื่อนที่เร็ว เพื่อเข้าระงับเหตุกรณีที่มีการทะเลาะวิวาท		
5.4	การจัดทำระบบเครือข่ายระหว่างผู้ปกครอง ชุมชน โรงเรียนเพื่อป้องกันแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการทะเลาะวิวาทของนักเรียน		
5.5	การขอความร่วมมือกับตำรวจท้องที่ในการป้องกันการทะเลาะวิวาทภายนอกโรงเรียน		
6. การถูกล่อลวงและลักพา			
6.1	การแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานประสานงานชุมชน ผู้ปกครอง เครือข่ายในการสอดส่อง ดูแลความปลอดภัยนักเรียน		
6.2	การจัดระบบรักษาความปลอดภัย จัดเวรยาม เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยในสถานศึกษา		
6.3	การจัดกิจกรรมฟื้นฟูสภาพจิตใจให้กับผู้ได้รับผลกระทบ		
7. สื่อลามกอนาจาร			
7.1	การดำเนินการควบคุมการดูแลการนำข้อมูลข่าวสารและสื่อบันเทิงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ ไม่ให้เข้ามาเผยแพร่ในสถานศึกษา		
7.2	การจัดรวบรวมสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นแล้วนำมาจัดเป็นกิจกรรมพัฒนาและส่งเสริมเพื่อแก้ปัญหา		
7.3	การประสานความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่และผู้ที่เกี่ยวข้องในการตรวจตรา ควบคุมดูแล สื่อลามก อนาจารตามแหล่งจำหน่ายรอบบริเวณโรงเรียน		
8. อบายมุข			
8.1	การจัดเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการออกตรวจตราตามแหล่งอบายมุขต่าง ๆ โดยการประสานความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ และหน่วยงานที่รับผิดชอบ หรือระหว่างสถานศึกษาด้วยกัน		
8.2	การจัดระบบการตรวจสอบ รายงานการมาโรงเรียนของนักเรียนให้เป็นปัจจุบันเพื่อป้องกันการหนีเรียนไปหาอบายมุข		
8.3	การกำกับ ติดตาม การมาเรียนของนักเรียนจากครูฝ่ายปกครองครูที่ปรึกษาพร้อมทั้งประสานกับผู้ปกครองในการเดินทางไป - กลับระหว่างบ้านและโรงเรียน		

ข้อ	การดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ
8.4	การจัดทำการสำรวจแหล่งอบายมุขหรือแหล่งมั่วสุม โดยจัดทำเป็นข้อมูลแผนที่ตั้งเพื่อการประสานงานกับครูผู้รับผิดชอบ ผู้ปกครอง และเจ้าหน้าที่ตำรวจ		
9. พฤติกรรมผู้สูท			
9.1	การมอบหมายผู้รับผิดชอบสืบเสาะหาข้อเท็จจริง และดำเนินการแก้ไขในกรณีที่เป็นปัญหาร้ายแรง		
9.2	การจัดกิจกรรมโครงการอบรมให้ความรู้ในการปฏิบัติตนในด้าน การคบเพื่อนต่างเพศ		
9.3	การประสานงานเชิญผู้ปกครองมารับทราบปัญหา และร่วมมือช่วยกันแก้ไขปัญหาปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทางที่เหมาะสม		
9.4	การให้ฝ่ายกิจการนักเรียนเข้มงวดและตรวจตราสภาพที่พักของเด็กที่อยู่ตามหอพักและสถานที่ที่ไม่ใช่ผู้ปกครอง		
10. อินเทอร์เน็ตและเกม			
10.1	การจัดให้บริการอินเทอร์เน็ตกับนักเรียนในช่วงเวลาที่เหมาะสมตามบริบทของโรงเรียน และให้มีครูควบคุมดูแล		
10.2	การจัดตั้งอาสาสมัครนักเรียนคอยตรวจสอบเว็บไซต์ หรือจัดให้ติดตั้งโปรแกรมตรวจจับเว็บไซต์ที่ไม่พึงประสงค์ และแจ้งให้หน่วยงานที่รับผิดชอบทราบ(กระทรวง ICT)		
10.3	การประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบเพื่อตรวจสอบร้านอินเทอร์เน็ตร้านเกมที่ให้บริการนักเรียนในช่วงเวลาเรียน		
มาตรการป้องกันและแก้ไขด้านสุขภาพอนามัยของนักเรียน			
1. ความปลอดภัยที่เกิดจากสภาพแวดล้อม			
1.1	การกำจัดของเสียในสถานศึกษาโดยวิธีเก็บขน		
1.2	การกำจัดของเสียในสถานศึกษาโดยวิธีการฝังกลบ		
1.3	การกำจัดของเสียในสถานศึกษาโดยวิธีการเผาในเตาเผา		
1.4	การกำจัดของเสียในสถานศึกษาโดยวิธีการทำปุ๋ยหมักจากขยะ		
1.5	การกำจัดของเสียในสถานศึกษาโดยวิธีการนำของเสียไปใช้ประโยชน์ใหม่		

ข้อ	การดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ
1.6	การป้องกันและลดของเสียโดยลดปริมาณของเสียที่อาจเกิดขึ้น (Reduce)		
1.7	การป้องกันและลดของเสียโดย นำของเสียมาใช้ใหม่ (Reuse)		
1.8	การป้องกันและลดของเสียโดย นำวัสดุอุปกรณ์ที่ชำรุดเสียหายมาซ่อมแซมใช้ใหม่ (Repair)		
1.9	การป้องกันและลดของเสียโดย หลีกเลี่ยงการใช้ที่ผิดวัตถุประสงค์ (Reject)		
2. โรคติดต่อและโรคระบาด			
2.1	มีการตรวจร่างกายหาผู้ป่วย		
2.2	การแยกนักเรียนที่ป่วยและนักเรียนที่สัมผัสโรคติดต่อ		
2.3	การแจ้งเมื่อมีโรคติดต่อเกิดขึ้นในสถานศึกษาต้องแจ้งเจ้าหน้าที่สาธารณสุข		
2.4	การเข้าใจภูมิคุ้มกันโรค		
2.5	การป้องกันและการทำลายเชื้อโรค		
2.6	การให้ความรู้เรื่องโรคติดต่อ		
3. ความผิดปกติจากสุขภาวะ			
3.1	การจำแนกพฤติกรรมที่เป็นปัญหา		
3.2	การหาแนวทางการช่วยเหลือเด็กที่มีปัญหา		
3.3	การปรับพฤติกรรมของเด็กที่มีปัญหา		
3.4	การจัดการเรียนร่วม ระหว่างเด็กที่มีปัญหา		
3.5	การจัดอาคารและสถานที่เรียนสำหรับเด็กที่มีปัญหา		
มาตรการป้องกันและแก้ไขด้านสัตว์มีพิษ			
1.	การจัดสภาพแวดล้อมให้สะอาดร่มรื่น ตัดแต่งต้นไม้ กำจัดแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์มีพิษ		
2.	การให้ความรู้แก่ครู บุคลากร และนักเรียนเกี่ยวกับสัตว์มีพิษ วิธีการป้องกันและการปฐมพยาบาลเบื้องต้น		
3.	การจัดทำป้ายเตือนภัยจากสัตว์มีพิษในบริเวณที่เป็นจุดเสี่ยง		
4.	การจัดเตรียมอุปกรณ์และเวชภัณฑ์ในการปฐมพยาบาล		
5.	การประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์		
6.	การจัดทำแผนฉุกเฉินและการฝึกซ้อม		

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

แบบสัมภาษณ์

การศึกษาแนวทางการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัย เรื่อง การศึกษาแนวทางการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร.สธิพร เขาวนชัย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ
 2. แบบสัมภาษณ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1
 3. แบบสัมภาษณ์นี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์
 - ตอนที่ 2 แนวทางการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1
- ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสัมภาษณ์ฉบับนี้

กัมปนาท นาคบัว

นิสิตปริญญาโท

หลักสูตร กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

(ผู้วิจัย)

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อ - สกุล

ตำแหน่ง

สังกัด/หน่วยงาน.....

ประสบการณ์ทำงาน

วันเดือนปี ที่สัมภาษณ์

เวลาที่สัมภาษณ์

สถานที่

หมายเลขโทรศัพท์

ตอนที่ 2 แนวทางการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

1. มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ

1.1 ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุจากอาคารเรียน อาคารประกอบ

ท่านคิดว่าจะมีแนวทางป้องกันและแก้ไขในการติดตั้งอุปกรณ์และจัดสภาพห้องน้ำห้อง
ส่วนที่เหมาะสมกับวัยและลักษณะของผู้ใช้งาน เช่นนักเรียน คนพิการ ผู้สูงอายุ ได้อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

1.2 ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุบริเวณสถานศึกษา

ท่านคิดว่าจะมีแนวทางป้องกันและแก้ไขในการบันทึกเก็บสถิติจุดที่เกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้ง
ในสนามกีฬาเพื่อหาทางป้องกันได้อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

1.3 ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา

ท่านคิดว่าจะมีแนวทางป้องกันและแก้ไขการสำรวจสภาพปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม และ
มลภาวะในสถานศึกษาและชุมชน ได้อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

1.4 ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุเครื่องมือ เครื่องใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ

ท่านคิดว่าจะมีแนวทางป้องกันและแก้ไขในการจัดทำคู่มือการใช้และการบำรุงรักษาได้
อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

1.5 ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุอุบัติเหตุการเดินทางไป – กลับ

ท่านคิดว่าจะมีแนวทางป้องกันและแก้ไขในการประสานงานกับตำรวจจราจรให้มาช่วย
ปฏิบัติงานช่วงเวลา 06.00– 08.00น. และเวลา 15.30 – 18.00 น. ได้อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

1.6 ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุการพานักเรียนไปศึกษานอกสถานที่

ท่านคิดว่าจะมีแนวทางป้องกันและแก้ไขในการตรวจสอบบริษัทและคนขับยานพาหนะที่
จ้างให้มีความเชื่อถือได้ในการขับขี่ได้อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

1.7 ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุการร่วมกิจกรรมสำคัญ

ท่านคิดว่าจะมีแนวทางป้องกันและแก้ไขในการประสานกับตำรวจจราจรในเรื่องการเดินและการข้ามถนน ได้อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

2. มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ

ท่านคิดว่าจะมีแนวทางป้องกันและแก้ไขในการติดตั้งระบบสัญญาณเตือนภัยพร้อมแผนผังการหนีไฟและประชาสัมพันธ์ให้ทุกคนทราบและฝึกซ้อมได้อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

3. มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม

3.1 ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม การล่วงละเมิดทางร่างกายและจิตใจ

ท่านคิดว่าจะมีแนวทางป้องกันและแก้ไขในการตรวจสอบแหล่งจำหน่ายหนังสือการ์ตูนและวารสารยั่วยุรอบบริเวณโรงเรียนอย่าให้มีขึ้น ได้อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

3.2 ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม การทำร้ายตัวเองและการฆ่าตัวตาย

ท่านคิดว่าจะมีแนวทางป้องกันและแก้ไขในการจัดหาจิตแพทย์เข้ามาศึกษาและให้ความรู้แก่นักเรียนในเรื่องจิตใจ ได้อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

3.3 ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม ด้านสารเสพติด

ท่านคิดว่าจะมีแนวทางป้องกันและแก้ไขในการจัดกิจกรรมคืนคนดีสู่สังคมเพื่อให้
โอกาสนักเรียนที่เคยติดสารเสพติดได้อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

3.4 ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม ด้านการอุปโภคบริโภค

ท่านคิดว่าจะมีแนวทางป้องกันและแก้ไขในการจัดให้มีการวิจัยอาหารกลางวันที่ทำ
หรือจำหน่ายให้เกิดประโยชน์ในเชิงโภชนาการ ได้อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

3.5 ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม ด้านการทะเลาะวิวาท

ท่านคิดว่าจะมีแนวทางป้องกันและแก้ไขในการจัดให้มีหน่วยเคลื่อนที่เร็ว เพื่อเข้าระงับ
เหตุกรณีที่มีการทะเลาะวิวาท ได้อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

3.6 ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม ด้านการถูกล่อลวงและลักพา

ท่านคิดว่าจะมีแนวทางป้องกันและแก้ไขในการจัดกิจกรรมฟื้นฟูสภาพจิตใจให้กับผู้
ได้รับผลกระทบ ได้อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

3.7 ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม ด้านสื่อลามกอนาจาร

ท่านคิดว่าจะมีแนวทางป้องกันและแก้ไขในการประสานความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่และผู้ที่เกี่ยวข้องในการตรวจตราควบคุมดูแลสื่อลามกอนาจารตามแหล่งจำหน่ายรอบบริเวณโรงเรียนได้อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

3.8 ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม ด้านสื่ออบายมุข

ท่านคิดว่าจะมีแนวทางป้องกันและแก้ไขในการจัดการสำรวจแหล่งอบายมุขหรือแหล่งมั่วสุม โดยจัดทำเป็นข้อมูลแผนที่ตั้งเพื่อการประสานงานกับครู ผู้รับผิดชอบ ผู้ปกครอง และเจ้าหน้าที่ตำรวจ ได้อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

3.9 ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม ด้านพฤติกรรมชู้สาว

ท่านคิดว่าจะมีแนวทางป้องกันและแก้ไขในการให้ฝ่ายกิจการนักเรียนเข้มงวดและตรวจตราสภาพที่พักของเด็กที่อยู่ตามหอพักและสถานที่ที่ไม่ใช่ผู้ปกครอง ได้อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

3.10 ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม ด้านอินเทอร์เน็ตและเกม

ท่านคิดว่าจะมีแนวทางป้องกันและแก้ไขในการจัดตั้งอาสาสมัครนักเรียนคอยตรวจสอบเว็บไซต์ หรือจัดให้ติดตั้งโปรแกรมตรวจจับเว็บไซต์ที่ไม่พึงประสงค์ และแจ้งให้หน่วยงานที่รับผิดชอบทราบ(กระทรวง ICT) ได้อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

4. มาตรการป้องกันและแก้ไขด้านสุขภาพอนามัยของนักเรียน

4.1 มาตรการป้องกันและแก้ไขด้านสุขภาพอนามัยของนักเรียน ด้านความปลอดภัยที่เกิดจากสภาพแวดล้อม

ท่านคิดว่าจะมีแนวทางป้องกันและแก้ไขในการกำจัดของเสียในสถานศึกษาโดยวิธีการ
ฝังกลบ ได้อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

4.2 มาตรการป้องกันและแก้ไขด้านสุขภาพอนามัยของนักเรียน ด้านโรคติดต่อและโรคระบาด

ท่านคิดว่าจะมีแนวทางป้องกันและแก้ไขในการตรวจร่างกายหาผู้ป่วย ได้อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

4.3 มาตรการป้องกันและแก้ไขด้านสุขภาพอนามัยของนักเรียน ด้านความผิดปกติจากสุขภาวะ

ท่านคิดว่าจะมีแนวทางป้องกันและแก้ไขในการจัดอาคารและสถานที่เรียนสำหรับเด็ก
ที่มีปัญหา ได้อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

5. มาตรการป้องกันและแก้ไขด้านสัตว์มีพิษ

ท่านคิดว่าจะมีแนวทางป้องกันและแก้ไขในการจัดทำป้ายเตือนภัยจากสัตว์มีพิษใน
บริเวณที่เป็นจุดเสี่ยง ได้อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

ภาคผนวก ค ผลการประเมินดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือวิจัย (IOC) ของผู้เชี่ยวชาญ
ที่มีต่อแบบสอบถามการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

ผลการประเมินดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือวิจัย (IOC) ของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อ
แบบสอบถามการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน

ข้อ	การดำเนินงานรักษาความปลอดภัย ของสถานศึกษา	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ				IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม		
1. มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ							
1.1 อุบัติเหตุอาคารเรียน อาคารประกอบ							
1	การแต่งตั้งบุคลากรในการดูแลรักษา อาคารสถานที่	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
2	การดูแลรักษาความสะอาดของห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องน้ำ ห้องส้วม และ สนามกีฬา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
3	การตรวจสอบโครงสร้างส่วนประกอบของ อาคาร อุปกรณ์ต่างๆ เช่น ครุภัณฑ์ อุปกรณ์ไฟฟ้า ให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ อย่างปลอดภัย	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
4	การปรับปรุงซ่อมแซมโครงสร้างส่วน ประกอบของอาคาร วัสดุ ครุภัณฑ์และ อุปกรณ์ไฟฟ้าให้อยู่ในสภาพปลอดภัย พร้อมใช้งาน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
5	การติดตั้งระบบป้องกันกระแสไฟฟ้า ลัดวงจรหรืออุปกรณ์วัดกระแสไฟฟ้า อัตโนมัติ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ข้อ	การดำเนินงานรักษาความปลอดภัย ของสถานศึกษา	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ				IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม		
6	การติดตั้งอุปกรณ์และจัดสภาพห้องน้ำ ห้องส้วมที่เหมาะสมกับวัยและลักษณะ ของผู้ใช้งาน เช่นนักเรียน คนพิการ ผู้สูงอายุ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
1.2 อุบัติเหตุบริเวณสถานศึกษา							
1	การจัดให้มีผู้รับผิดชอบและตรวจสอบ ความปลอดภัยของบริเวณสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
2	การติดตั้งรั้วและประตูโรงเรียนให้ได้ มาตรฐานและความปลอดภัย	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
3	การจัดทำรั้วหรือแนวเขตโดยรอบบ่อน้ำ สระน้ำ บ่อเลี้ยงปลา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
4	การจัดเจ้าหน้าที่กำกับดูแลการก่อสร้าง ถ้าเป็นอันตรายแก่นักเรียนให้หลีกเลี่ยง ไปปฏิบัติในเวลา เลิกเรียนหรือ วันหยุดราชการ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
5	การสร้างความตระหนักให้ความรู้แก่นักเรียน เกี่ยวกับอันตรายของต้นไม้บาง ชนิด เช่น พืชหนาม ฯลฯ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
6	การตรวจสอบสนาม สนามกีฬา และ อุปกรณ์กีฬาให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ อย่างปลอดภัย	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
7	การบันทึกเก็บสถิติจุดที่เกิดอุบัติเหตุ บ่อยครั้งในสนามกีฬาเพื่อหาทางป้องกัน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
8	การจัดให้มีถังขยะแยกประเภท	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ข้อ	การดำเนินงานรักษาความปลอดภัย ของสถานศึกษา	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ				IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม		
1.3 อุบัติเหตุสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา							
1	การแต่งตั้งคณะกรรมการโดยใช้ชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มี ส่วนร่วม	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
2	การสำรวจสภาพปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม และมลภาวะในสถานศึกษาและชุมชน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
3	การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้การสนับสนุนในการป้องกันและแก้ไข ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
4	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนใน หลักสูตร ให้นักเรียนรู้จักการรักษา สภาพแวดล้อมและพัฒนาชุมชน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
1.4 อุบัติเหตุเครื่องมือ เครื่องใช้ อุปกรณ์ต่างๆ							
1	การแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบสภาพ ความพร้อม ความปลอดภัยและซ่อมแซม ให้พร้อมในการใช้งาน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
2	การจัดทำคู่มือการใช้และการบำรุงรักษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
3	การจัดเก็บเครื่องมือ เครื่องใช้และ อุปกรณ์ให้ปลอดภัยจากการหล่นหรือเป็น อันตรายกับเด็ก	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
1.5 อุบัติเหตุการเดินทางไป - กลับ							
1	การจัดครูเวรปฏิบัติหน้าที่ดูแลการใช้รถ ใช้ถนนของนักเรียนบริเวณหน้า สถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
2	การจัดทำทะเบียนรถทุกชนิด ทุกประเภท ที่รับ - ส่งนักเรียน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ข้อ	การดำเนินงานรักษาความปลอดภัย ของสถานศึกษา	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ				IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม		
3	การประสานงานกับตำรวจจราจรให้มา ช่วยปฏิบัติงานช่วงเวลา 06.00-08.00 น. และเวลา 15.30 - 18.00 น.	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
4	การจ้างรถรับส่ง มีการควบคุมดูแล ตรวจสอบ สภาพยานพาหนะและความพร้อมของ ผู้ขับขี่	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
1.6 อุบัติเหตุการพานักเรียนไปศึกษานอกสถานที่							
1	การจัดให้มีครูในการควบคุมดูแล ให้เหมาะสมกับจำนวนนักเรียน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
2	การตรวจสอบเส้นทางและยานพาหนะ ให้มีความปลอดภัย	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
3	การจัดเตรียมอุปกรณ์ที่จำเป็น เช่น ยา เวชภัณฑ์ อุปกรณ์ปฐมพยาบาล	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
4	การควบคุมดูแลในเรื่องอาหารที่นักเรียน นำไปรับประทานรวมทั้งสถานที่ที่ซื้อ อาหารรับประทาน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
5	การตรวจสอบบริษัทและคนขับ ยานพาหนะที่จ้างให้มีความเชื่อถือได้ใน การขับขี่	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
1.7 อุบัติเหตุการร่วมกิจกรรมสำคัญ							
1	การกำหนดบุคลากรในการควบคุมดูแล ให้เหมาะสมกับจำนวนนักเรียน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
2	การจัดระบบรักษาความปลอดภัยในการ แสดงของนักเรียนบนเวทีหรือกลางแจ้ง แต่ละประเภท	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
3	การประสานกับตำรวจจราจรในเรื่องการ เดินและการข้ามถนน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ข้อ	การดำเนินงานรักษาความปลอดภัย ของสถานศึกษา	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ				IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม		
4	การจัดให้มีระบบรักษาความปลอดภัย และการรักษาพยาบาลในการจัดกิจกรรม การแข่งขัน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
5	การประสานงานกับผู้เกี่ยวข้องในพื้นที่ เพื่อดูแลรักษาความปลอดภัยในการอยู่ ค่ายพักแรม	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
6	การหลีกเลี่ยงการใช้ลูกโป่งอัดแก๊สในงาน ที่ไม่จำเป็น	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
7	การส่งเสริมให้มีการประกันชีวิตกลุ่ม แก่ครู บุคลากร และนักเรียนทุกคน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
8	การปฐมพยาบาล นำส่งสถานพยาบาล เมื่อเกิดอุบัติเหตุ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
2. มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ							
1	การแต่งตั้งผู้รับผิดชอบตามข่าวพยากรณ์ อากาศ และสถานการณ์ต่างๆ จากกรม อุตุนิยมวิทยา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
2	การให้ความรู้ในการปฏิบัติตนให้พ้นจาก อันตราย และฝึกทักษะการปฐมพยาบาล แก่นักเรียน ครู และบุคลากร	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
3	การติดตั้งอุปกรณ์ป้องกันไฟฟ้าลัดวงจร และตรวจตราซ่อม บำรุงสายไฟฟ้า อุปกรณ์ไฟฟ้าให้ได้มาตรฐาน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
4	การจัดตั้งเครื่องดับเพลิงและอุปกรณ์การ ดับเพลิง และบำรุงรักษาให้พร้อมใช้งาน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
5	การติดตั้งระบบสัญญาณเตือนภัยพร้อม แผนผังการหนีไฟประชาสัมพันธ์ให้ทุกคน ทราบและฝึกซ้อม	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ข้อ	การดำเนินงานรักษาความปลอดภัย ของสถานศึกษา	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ				IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม		
6	การตรวจสภาพอาคารเรียน อาคาร ประกอบ และสิ่งแวดลอมให้อยู่ในสภาพ มั่นคง แข็งแรง ปลุกต้นไม้เป็นแนวเพื่อลด ความรุนแรงของพายุ ฝุ่นละอองและ ป้องกันเสียงดัง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
7	การติดตั้งสายล่อฟ้าสำหรับอาคารสูงๆ บริเวณต้นไม้สูงๆ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
8	การให้ครูและนักการภารโรงอยู่เวรยาม รักษาความปลอดภัยอย่างเคร่งครัดในแต่ ละวันและยามวิกาล	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
9	การดูแลทรัพย์สินของทางราชการ วัสดุ อุปกรณ์ และเอกสารสำคัญพร้อมย้ายได้ ทันทีเมื่อเกิดอุทกภัย	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
10	การวางแผนการก่อสร้างอาคารให้เหมาะสม กับสภาพพื้นที่ พร้อมทั้งวางระบบการ ระบายน้ำและแนวป้องกันอุทกภัย	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
11	การจัดสร้างเครือข่ายองค์กรทั้งภาครัฐ และเอกชนที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สามารถ ติดต่อขอความช่วยเหลือได้ทันที	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
12	การฝึกซ้อมการหลบภัยให้นักเรียน ครู และบุคลากรในด้านอัคคีภัย วาตภัย อุทกภัยและธรณีพิบัติภัย	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
13	การปฐมพยาบาลผู้ที่ได้รับบาดเจ็บ ณ จุดที่เกิดเหตุ และนำส่งโรงพยาบาล หากจำเป็นต้องได้รับการพยาบาลอย่าง ต่อเนื่อง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ข้อ	การดำเนินงานรักษาความปลอดภัย ของสถานศึกษา	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ				IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม		
3. มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม							
3.1 การล่วงละเมิดทางร่างกายและจิตใจ							
1	การจัดตั้งคณะกรรมการเฝ้าระวังป้อง ปรามนักเรียนและบุคลากรรอบโรงเรียนที่มี พฤติกรรม ที่ไม่พึงประสงค์ และสถานที่ที่ เสี่ยงรอบบริเวณโรงเรียน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
2	การจัดบรรยากาศภายในห้องเรียนและ สภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้มีความ ปลอดภัย	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
3	การใช้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่าง จริงจังและต่อเนื่อง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
4	การตรวจสอบแหล่งจำหน่ายหนังสือ การ์ตูนและวารสารยั่วยุกรอบบริเวณ โรงเรียนอย่าให้มีขึ้น	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
3.2 การทำร้ายตัวเองและการฆ่าตัวตาย							
1	การจัดกิจกรรมธรรมะและการส่งเสริม พัฒนาสภาพจิตใจนักเรียน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
2	การจัดหาจิตแพทย์เข้ามาศึกษาและให้ ความรู้แก่นักเรียนในเรื่องจิตใจ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
3	การสร้างความร่วมมือระหว่าง สถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรทาง ศาสนา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สมาคม หรือมูลนิธิในการจัดกิจกรรม ส่งเสริมจิตใจ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
4	การใช้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนใน ด้านสุขภาพจิตอย่างจริงจังและต่อเนื่อง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ข้อ	การดำเนินงานรักษาความปลอดภัย ของสถานศึกษา	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ				IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม		
3.3 สารเสพติด							
1	การจัดกิจกรรมคืนคนดีสู่สังคมเพื่อให้ โอกาสนักเรียนที่เคยติดสารเสพติด	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
2	การจัดตั้งกลุ่มเฝ้าระวังโดยอาศัยเครือข่าย ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
3	การจัดกิจกรรมเสริมสร้างการยอมรับทาง สังคม เช่น TO BE NUMBER ONE เวทีคนเก่ง อย.น้อย	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
4	การเฝ้าระวังในที่ลับตาในบริเวณจุดที่เป็น อันตราย และเสี่ยงต่อการกระทำความผิด	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
5	การจัดกิจกรรมที่สร้างความสัมพันธ์ ระหว่างบ้านและโรงเรียน เพื่อเชื่อมและ หลอมรวมพลังระหว่างบ้านและโรงเรียน ให้เป็นที่พึ่งแก่เด็กและเยาวชนอย่าง แท้จริง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
3.4 การอุปโภคบริโภค							
1	การแต่งตั้งคณะกรรมการโภชนาการเพื่อ กำกับติดตามดูแลและควบคุมคุณภาพ อาหารและเครื่องดื่ม	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
2	การจัดระบบมาตรฐานสุขาภิบาล โรงอาหาร อาคารเรียน อาคารประกอบ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
3	การจัดกิจกรรมรณรงค์ให้ความรู้ด้าน โภชนาการแก่นักเรียน ครู บุคลากร	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ข้อ	การดำเนินงานรักษาความปลอดภัย ของสถานศึกษา	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ				IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม		
4	การจัดให้มีการวิจัยอาหารกลางวัน จัดทำหรือจำหน่ายให้เกิดประโยชน์ในเชิง โภชนาการ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
3.5 การทะเลาะวิวาท							
1	การแต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบและ แก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาททั้งภายใน และภายนอกสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
2	การดำเนินการตามระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
3	การจัดให้มีหน่วยเคลื่อนที่เร็ว เพื่อเข้า ระงับเหตุการณ์ที่มีการทะเลาะวิวาท	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
4	การจัดทำระบบเครือข่ายระหว่าง ผู้ปกครอง ชุมชน โรงเรียน เพื่อป้องกัน แก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการทะเลาะวิวาท ของนักเรียน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
5	การขอความร่วมมือกับตำรวจท้องที่ใน การป้องกันการทะเลาะวิวาทภายนอก โรงเรียน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
3.6 การถูกล่อลวงและลักพา							
1	การแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน ประสานงานชุมชน ผู้ปกครอง เครือข่าย ในการสอดส่อง ดูแลความปลอดภัย นักเรียน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
2	การจัดระบบรักษาความปลอดภัย จัดเวรยาม เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ในสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ข้อ	การดำเนินงานรักษาความปลอดภัย ของสถานศึกษา	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ				IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม		
3	การจัดกิจกรรมฟื้นฟูสภาพจิตใจให้กับ ผู้ได้รับผลกระทบ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
3.7 สื่อลามกอนาจาร							
1	การดำเนินการควบคุมการดูแลการนำ ข้อมูลข่าวสารและสื่อบันเทิงต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ ไม่ให้เข้ามา เผยแพร่ในสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
2	การจัดรวบรวมสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นแล้ว นำมาจัดเป็นกิจกรรมพัฒนาและส่งเสริม เพื่อแก้ปัญหา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
3	การประสานความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ และผู้ที่เกี่ยวข้องในการตรวจตรา ควบคุมดูแล สื่อลามก อนาจารตามแหล่ง จำหน่ายรอบบริเวณโรงเรียน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
3.8 อบายมุข							
1	การจัดเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการออก ตรวจตราตามแหล่งอบายมุขต่าง ๆ โดย การประสานความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ และหน่วยงานที่รับผิดชอบ หรือระหว่าง สถานศึกษาด้วยกัน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
2	การจัดระบบการตรวจสอบ รายงานการ มาโรงเรียนของนักเรียนให้เป็นปัจจุบัน เพื่อป้องกันการหนีเรียนไปหาอบายมุข	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ข้อ	การดำเนินงานรักษาความปลอดภัย ของสถานศึกษา	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ				IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม		
3	การกำกับ ติดตาม การมาเรียนของ นักเรียนจากครูฝ่ายปกครองครูที่ปรึกษา พร้อมทั้งประสาน กับผู้ปกครองในการ เดินทางไป - กลับระหว่างบ้านและ โรงเรียน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
4	การจัดทำการสำรวจแหล่งอบายมุขหรือ แหล่งมั่วสุม โดยจัดทำเป็นข้อมูลแผนที่ตั้ง เพื่อการประสานงานกับครู ผู้รับผิดชอบ ผู้ปกครอง และเจ้าหน้าที่ตำรวจ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
3.9 พฤติกรรมผู้สาว							
1	การมอบหมายผู้รับผิดชอบสืบเสาะหา ข้อเท็จจริง และดำเนินการแก้ไขในกรณี ที่เป็นปัญหาร้ายแรง	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
2	การจัดกิจกรรมโครงการอบรมให้ความรู้ ในการปฏิบัติตนในด้านการคบเพื่อน ต่างเพศ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
3	การประสานงานเชิญผู้ปกครองมา รับทราบปัญหา และร่วมมือช่วยกันแก้ไข ปัญหาปรับเปลี่ยน พฤติกรรมไปในทางที่ เหมาะสม	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
4	การให้ฝ่ายกิจการนักเรียนเข้มงวดและ ตรวจตราสภาพที่พักของเด็กที่อยู่ตาม หอพักและสถานที่ที่ไม่ใช่ผู้ปกครอง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
3.10 อินเทอร์เน็ตและเกม							
1	การจัดให้บริการอินเทอร์เน็ตกับนักเรียน ในช่วงเวลาที่เหมาะสมตามบริบทของ โรงเรียน และให้มีครูควบคุมดูแล	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ข้อ	การดำเนินงานรักษาความปลอดภัย ของสถานศึกษา	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ				IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม		
2	การจัดตั้งอาสาสมัครนักเรียนคอย ตรวจสอบเว็บไซต์ หรือจัดให้ติดตั้ง โปรแกรมตรวจจับเว็บไซต์ที่ไม่พึงประสงค์ และแจ้งให้หน่วยงานที่รับผิดชอบทราบ (กระทรวง ICT)	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
3	การประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือ หน่วยงานที่รับผิดชอบ เพื่อตรวจสอบร้าน อินเทอร์เน็ตร้านเกมที่ให้บริการนักเรียน ในช่วงเวลาเรียน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
4. มาตรการป้องกันและแก้ไขด้านสุขภาพอนามัยของนักเรียน							
4.1 ความปลอดภัยที่เกิดจากสภาพแวดล้อม							
1	การกำจัดของเสียในสถานศึกษาโดยวิธีเก็บขน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
2	การกำจัดของเสียในสถานศึกษาโดย วิธีการฝังกลบ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
3	การกำจัดของเสียในสถานศึกษาโดย วิธีการเผาในเตาเผา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
4	การกำจัดของเสียในสถานศึกษาโดย วิธีการทำปุ๋ยหมักจากขยะ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
5	การกำจัดของเสียในสถานศึกษาโดย วิธีการนำของเสียไปใช้ประโยชน์ใหม่	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
6	การป้องกันและลดของเสียโดยลดปริมาณ ของเสียที่อาจเกิดขึ้น(Reduce)	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
7	การป้องกันและลดของเสียโดย นำของ เสียมาใช้ใหม่ (Reuse)	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
8	การป้องกันและลดของเสียโดย นำวัสดุ อุปกรณ์ที่ชำรุดเสียหายมาซ่อมแซม ใช้ใหม่(Repair)	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ข้อ	การดำเนินงานรักษาความปลอดภัย ของสถานศึกษา	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ				IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม		
9	การป้องกันและลดของเสียโดย หลีกเลียง การใช้ที่ผิดวัตถุประสงค์ (Reject)	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
4.2 โรคติดต่อและโรคระบาด							
1	มีการตรวจร่างกายหาผู้ป่วย	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
2	การแยกนักเรียนที่ป่วยและนักเรียนที่ สัมผัสโรคติดต่อ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
3	การแจ้งเมื่อมีโรคติดต่อเกิดขึ้นใน สถานศึกษา ต้องแจ้งเจ้าหน้าที่ สาธารณสุข	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
4	การเข้าใจภูมิคุ้มกันโรค	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
5	การป้องกันและการทำลายเชื้อโรค	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
6	การให้ความรู้เรื่องโรคติดต่อ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
4.3 ความผิดปกติจากสุขภาวะ							
1	การจำแนกพฤติกรรมที่เป็นปัญหา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
2	การหาแนวทางการช่วยเหลือเด็กที่มี ปัญหา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
3	การปรับพฤติกรรมของเด็กที่มีปัญหา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
4	การจัดการเรียนร่วม ระหว่างเด็กที่มี ปัญหา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
5	การจัดอาคารและสถานที่เรียน สำหรับ เด็กที่มีปัญหา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
5. มาตรการป้องกันและแก้ไขด้านสัตว์มีพิษ							
1	การจัดสภาพแวดล้อมให้สะอาดร่มรื่น ตัดแต่งต้นไม้ กำจัดแหล่งที่อยู่อาศัยของ สัตว์มีพิษ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ข้อ	การดำเนินงานรักษาความปลอดภัย ของสถานศึกษา	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ				IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม		
2	การให้ความรู้แก่ครู บุคลากรและนักเรียน เกี่ยวกับสัตว์มีพิษ วิธีการป้องกันและการ ปฐมพยาบาลเบื้องต้น	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
3	การจัดทำป้ายเตือนภัยจากสัตว์มีพิษใน บริเวณที่เป็นจุดเสี่ยง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
4	การจัดเตรียมอุปกรณ์และเวชภัณฑ์ในการ ปฐมพยาบาล	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
5	การประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องในการกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
6	การจัดทำแผนฉุกเฉินและการฝึกซ้อม	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้